

**50 lat działalności
Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych
im. Marii Skłodowskiej-Curie
(1967-2017)**

Warszawa 2017

Opracował Komitet Redakcyjny w składzie:

- Agnieszka Adamczyk
- Antoni K. Gajewski
- Marek K. Janiak
- Krzysztof Pachocki
- Małgorzata Rochalska
- Ewa Szajdzińska-Piętek

Wydano nakładem Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych
im. Marii Skłodowskiej-Curie
Siedziba: Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej
ul. Konwaliowa 7, 03-194 Warszawa
KRS: 0000098530

ISBN: 978-83-947765-0-3

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA.....	7
NARODZINY TOWARZYSTWA.....	8
KADENCJA PIERWSZA I DRUGA	12
KADENCJA TRZECIA I CZWARTA	18
KADENCJA PIĄTA – NAJDŁUŻSZA KADENCJA	22
KADENCJA SZÓSTA I SIÓDMA	24
KADENCJA ÓSMA I DZIEWIĄTA	26
KADENCJA DZIESIĄTA I JEDENASTA.....	28
KADENCJA DWUNASTA	33
KADENCJA TRZYNASTA.....	34
KADENCJA CZTERNASTA I PIĘTNASTA	36
KADENCJA SZESNASTA	44
WŁADZE PTBR	48
ZJAZDY TOWARZYSTWA	55
SZKOŁY JESIENNE	57
MEDAL IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	63
NAGRODY NAUKOWE.....	72
WYKAZ CZŁONKÓW HONOROWYCH PTBR	75
SPIS CZŁONKÓW PTBR W LATACH 1968-2017	76
PUBLIKACJE PTBR.....	96

PRZEDMOWA

Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie (PTBR) powstało 29 czerwca 1967 r. W roku 2017 obchodzimy więc 50-lecie istnienia PTBR. Ta „okrągła” rocznica jest znakomitą okazją do uaktualnienia historii Towarzystwa, która w roku 2010 opublikowana została w broszurze autorstwa Profesora Antoniego K. Gajewskiego, obejmującej lata 1967-2009.

W niniejszym opracowaniu utrzymano pierwotny charakter pracy, opisując historię Towarzystwa zgodnie z kolejnymi kadencjami Zarządu Głównego.

Zacytowane fragmenty dokumentów (bez żadnych poprawek) zaznaczono kursywą. Respektując historyczny charakter opracowania, w treści zachowano stopnie i tytuły naukowe jakie w danej chwili przysługiwały opisywanym uczonym. Od tej zasady odstąpiono w zestawieniu osób zasiadających we władzach Towarzystwa oraz w spisie wszystkich członków Towarzystwa; w przypadku profesorów tytularnych podano tylko tytuł naukowy (w skrócie: prof.), a w innych przypadkach – stopień naukowy. Niestety nie udało się dla wszystkich ustalić aktualnego tytułu lub stopnia naukowego, za co serdecznie przepraszamy.

Zamieszczone w tym opracowaniu zdjęcia pochodzą z archiwum Towarzystwa oraz z prywatnych zbiorów członków PTBR, którym składamy serdeczne podziękowania za udostępnienie tych materiałów. Szczególne podziękowania kierujemy także do Koleżanek i Kolegów, którzy dostarczyli inne materiały archiwalne i/lub znaleźli czas na przejrzanie tekstu tej publikacji i wprowadzenie pewnych uwag i korekt.

Zdajemy sobie jednak sprawę, że ostateczna wersja tekstu może zawierać braki lub błędy. Dlatego będziemy wdzięczni Czytelnikom za wskazanie wszystkich pomyłek, nieścisłości itp., aby przyszłe opracowania dziejów Towarzystwa były bardziej kompletne i precyzyjne.

Warszawa, czerwiec 2017 r.

Komitet Redakcyjny

NARODZINY TOWARZYSTWA

29.06.1967 – 08.01.1969

W książce *Moje Życie i Chemia Radiacyjna* prof. Jerzy Kroh wspomina, że postanowienie o powołaniu Towarzystwa zapadło w pierwszej połowie roku 1967 w czasie kilkusobowego spotkania w mieszkaniu pani doc. Marii Kopeć w Warszawie, a powiązanie jego nazwy z imieniem Marii Skłodowskiej-Curie zawdzięczamy pomysłowi prof. Józefa Hurwica. Formalne zebranie założycielskie PTBR odbyło się 29 czerwca 1967 roku w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie i tę datę uznajemy za dzień narodzin Towarzystwa. Powołano wtedy Komitet Organizacyjny w składzie: prof. dr Stefan Minc (przewodniczący), dr Janusz Beer (sekretarz), doc. dr Roman Broszkiewicz, doc. dr Andrzej Danysz, prof. dr Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska, doc. dr Maria Kopeć, prof. dr Jerzy Kroh i płk dr med. Tadeusz Obara. 3 lutego 1968 roku stowarzyszenie o nazwie **Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie** zostało wpisane do Rejestru Stowarzyszeń Urzędu Spraw Wewnętrznych Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy pod numerem 898. Komitet Organizacyjny działał przez osiemnaście miesięcy i doprowadził do zwołania I Zjazdu Towarzystwa, który odbył się 8 stycznia 1969 roku w Warszawie. Sprawozdanie z tej działalności ogłoszono w 1970 roku, w XIV tomie (nr 9) „Postępów Techniki Jądrowej”, gdzie znajdujemy następujący opis wydarzeń:

W rozwoju badań radiacyjnych w niektórych krajach od kilkunastu, w innych od kilku lat istotną rolę odgrywa działalność towarzystw badań radiacyjnych. Wśród pracowników polskich ośrodków badań radiacyjnych od kilku lat umacniało się przekonanie, że postępowi prac doświadczalnych w chemii i fizyce radiacyjnej, w radiobiologii i w związanych z tymi dziedzinami kierunkach medycyny, nie towarzyszy w naszym Kraju odpowiedni rozwój kontaktów między poszczególnymi instytutami, laboratoriami i grupami badaczy.

W maju rb. minęło trzy lata od chwili, gdy grupa osób reprezentujących różne kierunki badawcze wystąpiła z inicjatywą mającą na celu zmianę takiego stanu rzeczy.

Inicjatywa utworzenia towarzystwa badań radiacyjnych spotkała się z bardzo przychylnym oddźwiękiem. Wiele osób udzieliło poparcia temu poczynaniu i zadeklarowało udział w pracach organizacyjnych. Kilka tygodni później, w dniu 29 czerwca 1967r., w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyło się zebranie założycielskie Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych. Na zebranie to z ośrodków badań radiacyjnych Warszawy, Łodzi, Białegostoku, Gdańska, Krakowa, Torunia i Wrocławia przybyło 31 osób reprezentujących różne kierunki badawcze.

W toku żywej dyskusji omówiono cele i formy pracy towarzystwa. Uznano, że naczelnym celem Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych ma być zbliżenie badaczy różnych specjalności. Najlepszym symbolem takiego celu w dziedzinie badań radiacyjnych jest imię naszej wielkiej rodaczki Marii Skłodowskiej-Curie. Z tego względu członkowie-założyciele postanowili, że pełna nazwa Towarzystwa brzmieć będzie: „Polskie

Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie”.

Dyskusja na zebraniu założycielskim stała się podstawą opracowania statutu Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie (PTBR). Obecnie gdy Towarzystwo rozpoczęło już swą działalność w oparciu o prawomocny statut warto zwrócić uwagę na szczególnie dyskutowaną na zebraniu założycielskim jego część, która mówi o celach i środkach działania PTBR. Czytamy tam m.in., że PTBR powinno organizować spotkania naukowców z dziedziny badań radiacyjnych, a także nawiązać kontakty naukowe pomiędzy poszczególnymi placówkami badawczymi w Kraju i za granicą. Wymiana doświadczeń, wzajemna ich ocena, kursy dokształcające i współpraca z pokrewnymi towarzystwami naukowymi to dalsze formy pracy, które mogą przyczynić się do rozwoju badań radiacyjnych. Statut PTBR przewiduje możliwość podjęcia działalności wydawniczej, która jest jednym z najlepszych czynników zbliżających i ożywiających środowisko. Wreszcie, zgodnie z opinią członków-założycieli, do zadań Towarzystwa należą popularyzacja osiągnięć w dziedzinie badań radiacyjnych oraz inicjowanie prac nad dziejami tej dziedziny wiedzy w naszym Kraju.

Na zebraniu założycielskim zwrócono uwagę na rolę jaką PTBR odegrać może dla ożywienia kontaktów pomiędzy polskimi i zagranicznymi ośrodkami badań radiacyjnych. Jest oczywiste, że włączenie się PTBR do akcji podejmowanych przez IARR i ESRB stworzy dla polskich badaczy radiacyjnych dogodną platformę do wymiany doświadczeń w skali przekraczającej granice naszego Kraju.

...Komitet Organizacyjny w czasie swej osiemnastomiesięcznej działalności doprowadził do zatwierdzenia statutu Towarzystwa, przeprowadził szeroką akcję informacyjną o powstaniu PTBR oraz zorganizował Pierwszy Zjazd Towarzystwa. Dysponując od chwili zatwierdzenia statutu uprawnieniami Zarządu Głównego, Komitet Organizacyjny przyjął do Towarzystwa 165 osób.

Trzydziestu jeden członków założycieli wywodziło się z 20 różnych instytucji całego kraju. Był wśród nich także emerytowany profesor Cezary Anatol Pawłowski, wybrany w czasie I Zjazdu na członka honorowego Towarzystwa. Najliczniejszą, pięcioosobową grupę stanowili pracownicy Zakładu Radiobiologii i Ochrony Zdrowia Instytutu Badań Jądrowych w Warszawie. Zwraca uwagę, że wśród członków założycieli był tylko jeden przedstawiciel Instytutu Techniki Radiacyjnej z Łodzi. W latach późniejszych pracownicy tego Instytutu stanowili najliczniejszą grupę osób wśród władz Towarzystwa.

LISTA CZŁONKÓW ZAŁOŻYCIELI PTBR

Prof. dr Antoni Basiński ¹	Doc. dr Zofia Lassota ¹³
Dr Janusz Z. Beer ²	Doc. dr Julian Liniecki ¹⁴
Doc. dr med. Juliusz Borejko ³	Dr Stanisław Lipiński ¹⁵
Doc. dr Roman Broszkiewicz ⁴	Prof. dr Stefan Minc ¹⁶
Prof. dr Stanisław Ciborowski ⁵	Prof. dr Włodzimierz Mościcki ¹⁷
Doc. dr Włodzimierz Cukiersztajn ⁶	Dr Emil Nalborczyk ¹⁸
Doc. dr Andrzej Danysz ⁷	Płk. dr med. Tadeusz Obara ¹⁹
Dr med. Juliusz Derecki ⁸	Doc. dr Włodzimierz Ostrowski ²⁰
Prof. dr Józef Hurwic ⁹	Prof. dr Cezary Anatol Pawłowski ²³
Prof. dr Władysław Jasiński ⁶	Dr inż. Jerzy Peńsko ²¹
Prof. dr Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska ¹⁰	Dr Olgierd Rosiek ²
Doc. dr med. Jerzy Kawiak ¹¹	Prof. dr David Shugar ¹³
Dr med. Janusz Komender ¹¹	Doc. dr Ignacy Stroński ²²
Doc. dr Maria Kopec ²	Dr Zbigniew Szot ²
Prof. dr Jerzy Kroh ¹²	Dr Zbigniew Toth ¹⁵
	Prof. dr Kazimierz Zakrzewski ²

¹ Katedra Chemii Fizycznej, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń

² Zakład Radiobiologii i Ochrony Zdrowia, Instytut Badań Jądrowych, Warszawa

³ Klinika Radioterapii A.M., Warszawa

⁴ Zakład Chemii Radiacyjnej, Instytut Badań Jądrowych, Warszawa

⁵ Instytut Chemii Ogólnej, Warszawa

⁶ Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawa

⁷ Katedra Farmakologii A.M., Białystok

⁸ Ośrodek Ochrony Radiologicznej i Radiobiologii, Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii, Warszawa

⁹ Katedra Fizyki Ogólnej „C”, Wydział Chemiczny, Politechnika Warszawska

¹⁰ Katedra Chemii Nieorganicznej, Uniwersytet im. Bolesława Bieruta

¹¹ Zakład Histologii i Embriologii A. M., Warszawa

¹² Instytut Techniki Radiacyjnej, Łódź

¹³ Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa

¹⁴ Instytut Medycyny Pracy w Przemysle Włókienniczym i Chemicznym, Łódź

¹⁵ Centralny Szpital W.A.M., Ośrodek Ochrony Radiologicznej i Radiobiologii, Warszawa

¹⁶ Katedra Chemii Fizycznej, Uniwersytet Warszawski

¹⁷ Katedra Fizyki, Wydział Łączności, Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz

¹⁸ Katedra Fizjologii Roślin SGGW, Warszawa

¹⁹ Departament Służby Zdrowia W.P., Warszawa

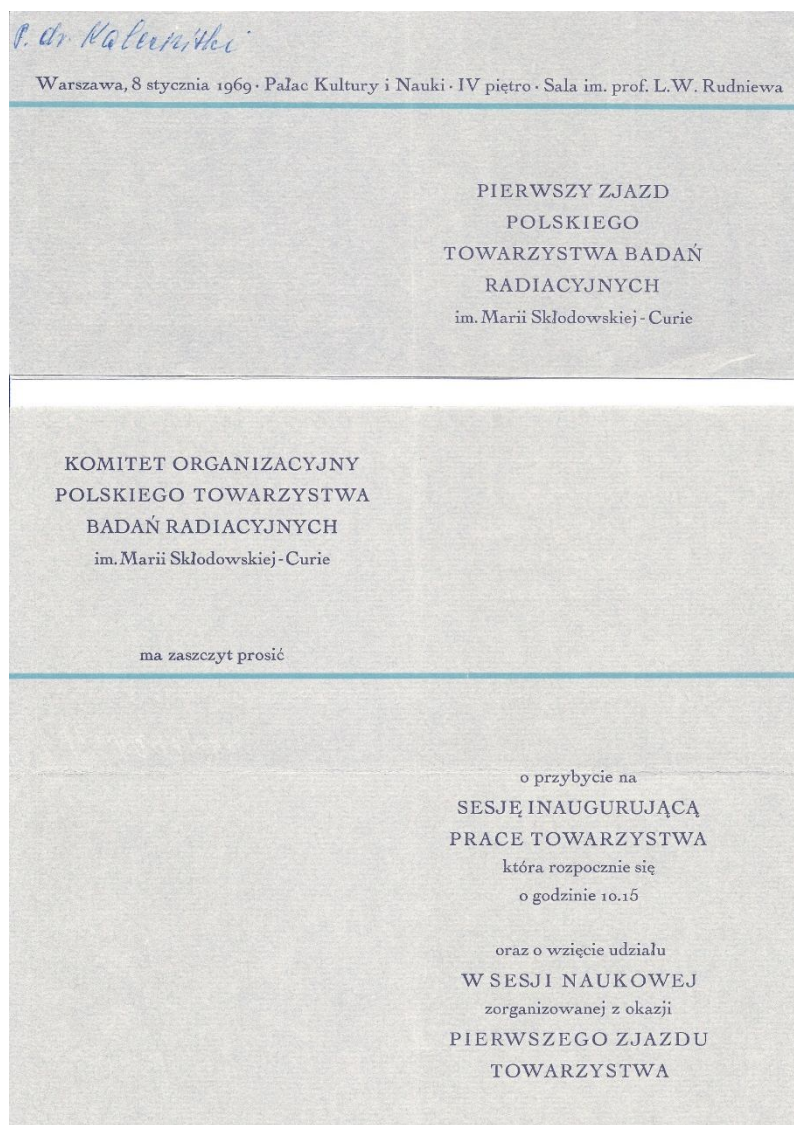
²⁰ Katedra Chemii Fizjologicznej A.M., Kraków

²¹ Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Warszawa

²² Samodzielna Pracownia Chemii i Radiochemii, Instytut Fizyki Jądrowej, Kraków

²³ profesor emerytowany, Warszawa

W skład pierwszego Zarządu Głównego (ZG) weszli przede wszystkim członkowie założyciele. Jednakże już w trakcie I Zjazdu wyłoniła się grupa osób, które w przyszłości aktywnie uczestniczyły w pracach Towarzystwa. I tak, do Komisji Matki powołanej w czasie Zjazdu na Walnym Zebraniu Członków należeli dwaj przyszli Prezesi Towarzystwa – doc. dr Tadeusz Rudnicki i dr Jan Sabliński. Wśród sekretarzy zebrania była dr Irena Szumiel, do Zarządu Głównego kandydował dr Tadeusz Majle, Komisji Skrutacyjnej przewodniczył mgr Antoni K. Gajewski, a w jej skład wchodziła dr Hanna Ambroź.

I Zjazd w Warszawie 1969 – zaproszenie, u góry przód, pod spodem środek

KADENCJA PIERWSZA I DRUGA (08.01.1969 – 23.04.1971– 28.04.1973)

Pierwszy Zjazd Towarzystwa, w którym uczestniczyło 160 osób, wybrał Zarząd Główny i powierzył funkcję Prezesa profesorowi Jerzemu Kroh – wychowankowi prof. Alicji Dorabialskiej, twórcy i dyrektorowi Instytutu Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej. Na Sekretarza Towarzystwa powołano dr Janusza Beera, a na Skarbnika - doc. dr Romana Broszkiewicza, który jednak w listopadzie 1970 r. poprosił o zwolnienie z pełnienia funkcji. W jego miejsce ZG dokooptował doc. dr Stanisława Włodka. Ponadto, do ZG wybrano 7 osób jako członków oraz 3 osoby jako zastępców członków. Wykaz osób, które wchodziły w skład ZG i innych władz Towarzystwa w trakcie kolejnych kadencji podano w rozdziale Władze PTBR.

Podczas I Zjazdu Walne Zebranie Członków przyznało godność Członka Honorowego PTBR trojgu wybitnym naukowcom zajmującym się badaniami radiacyjnymi:

- prof. Alicji Dorabialskiej – fizykochemikowi, specjalizującej się m.in. w dziedzinie radiochemii, uczennicy Wojciecha Świętosławskiego i Marii Skłodowskiej-Curie, pierwszej kobiecie, która uzyskała profesurę w polskiej uczelni technicznej (Politechnika Lwowska, 1934), twórczyni Katedry Chemii Fizycznej Politechniki Łódzkiej
- prof. Cezaremu Anatolowi Pawłowskiemu – fizykowi radiologowi, związanemu z Uniwersytetem Warszawskim i Politechniką Warszawską, współtwórcy Centrum Onkologii w Warszawie, który również był wychowankiem Marii Skłodowskiej-Curie
- prof. Witoldowi E. Zawadowskiemu – lekarzowi radiologowi, pionierowi polskiej radiologii, związanemu z Uniwersytetem Warszawskim i Akademią Medyczną w Warszawie.

Ponadto, po burzliwej dyskusji, podjęto uchwałę, która do dziś określa charakter Towarzystwa: przyjęto, że mimo interdyscyplinarnego charakteru Towarzystwa, nie będzie się ono dzieliło na sekcje.

Pomimo niełatwych początków, rozwój Towarzystwa postępował bardzo szybko. Pod koniec 1969 roku PTBR zrzeszało już 284 osoby, a w kwietniu 1971 r. – 314 osób. Towarzystwo miało również jednego członka wspierającego, którym było Centralne Laboratorium Przemysłu Bawełnianego. W tym czasie chemicy stanowili 36% członków, lekarze – 19 %, biolodzy – 16%, fizycy – 12%, rolnicy – 9%, a specjaliści z innych dziedzin – 7%.

Już na początku pierwszej kadencji tworzą się oddziały Towarzystwa: 7 lutego 1969 r. powstaje Oddział Poznański z przewodniczącym doc. dr Tadeuszem Rudnickim, a w maju tego samego roku – Oddział Łódzki z przewodniczącym doc. dr Stanisławem Andrzejewskim. W grudniu 1970 r. powstaje Oddział Warszawski z przewodniczącym doc. dr Zbigniewem P. Zagórskim.

P I E R W S Z Y Z J A Z D
POLSKIEGO TOWARZYSTWA BADAŃ RADIACYJNYCH im. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE
WARSZAWA, Pałac Kultury i Nauki - 8 stycznia 1969 r.

P R O G R A M

SESJA INAUGURUJĄCA PRACĘ TOWARZYSTWA

- 10¹⁵ OTWARCIE
- 10²⁰ SŁOWO POWITALNE
PEŁNOMOCNIK RZĄDU D/S WYKORZYSTANIA ENERGII JĄDROWEJ
Prof.dr STANISŁAW ANDRZEJEWSKI
- 10³⁰ "MARIA SKŁODOWSKA-CURIE JAKO TWÓRCZYMI DZIEDZINY
BADAŃ RADIACYJNYCH"
Prof.dr ALICJA DORABIAŁSKA

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW TOWARZYSTWA

Początek o godz. 11³⁰,
przewidywane zakończenie ok. godz. 14⁰⁰.

SESJA NAUKOWA

- 16¹⁵ "RADIOLIZA WODY" - Prof.dr JERZY KROH
- 16⁵⁵ "NIEKTÓRE ASPEKTY CHEMII RADIACYJNEJ BIOLOGICZNIE
CZYNNYCH MAKROcząSTECZEK"
Prof.dr DAVID SHUGAR
- 17³⁵ "SKUTKI BIOLOGICZNE PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO"
Doc.dr MARIA KOPEĆ
- 18¹⁵ "CHEMICZNA OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM"
Doc.dr ANDRZEJ DANYSZ

Miejsce obrad: sala im. prof. L.W.Rudniewa
na IV piętrze Pałacu Kultury i Nauki

I Zjazd w Warszawie 1969 - program konferencji. Referaty wygłoszone na I Zjeździe
opublikowano w *Postępkach Techniki Jądrowej* 14, Nr 9, 1970

Rok 1970 stanowi początek działalności wydawniczej. W sprawozdaniu przedstawionym w trakcie II Zjazdu Towarzystwa znajdujemy następujący akapit poświęcony temu problemowi:

W wyniku kontaktów nawiązanych przez Zarząd Główny z redakcją „NUKLEONIKI” i życzliwości przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego profesora Szczeniowskiego, łamy tego czasopisma zostały udostępnione dla prac oryginalnych z dziedziny badań radiacyjnych. Prace kierowane do „NUKLEONIKI” przez Zarząd Główny są publikowane w nieco przyspieszonym trybie i ukazują się w dziale p.n. „Badania radiacyjne”. Zarząd spodziewa się, że tego rodzaju współpraca z „NUKLEONIKĄ” będzie nadal kontynuowana, a nawet rozszerzona.

Działalność wydawnicza PTBR opiera się jednak w głównej mierze na współpracy z Ośrodkiem Informacji o Energii Jądrowej i Redakcją Postępów Techniki Jądrowej. Współpraca ta umożliwia publikowanie prac przeglądowych jak również materiałów konferencyjnych. Mimo wielu początkowych trudności, wynikających z przeszkód natury formalnej, finansowej itp. współpraca z Ośrodkiem Informacji układa się coraz pomyślniej....

W rezultacie starań Zarządu Głównego w roku 1970 ukazał się wspomniany wcześniej numer „Postępów Techniki Jądrowej”, zawierający materiał dotyczący działalności Komitetu Organizacyjnego i przebiegu I Zjazdu Towarzystwa oraz wygłoszone na Zjeździe referaty. Wydano również 9 „Komunikatów” zawierających między innymi informacje z 15 posiedzeń ZG PTBR. Młodszy członkowie naszego Towarzystwa mogą tego nie wiedzieć, a starsi być może już o tym zapomnieli, że w tamtych czasach uzyskanie zgody cenzury na wydawanie „Komunikatów” wymagało wielu zabiegów i starań. Pierwszą taką zgodę uzyskano już 3 lipca 1969 r., kiedy to Prezes Głównego Urzędu Prasy, Publikacji i Widowisk zezwolił na *wydawanie powielanych 4 razy w roku Komunikatów wewnętrznych w nakładzie 300 egzemplarzy do 10 stron formatu A-4*. Zezwolenie to straciło moc wraz z wprowadzeniem stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. Przyznano je ponownie 21 grudnia 1984 r.; tym razem *bez ograniczania zasięgu* i zwiększając maksymalną objętość do 16 stron. W latach późniejszych „Komunikaty” wydawano pod nazwą „Biuletyn PTBR”. Drukami ukazały się także materiały konferencji naukowej pt. „Technika Radiacyjna w Gospodarce Narodowej”, zorganizowanej przez Oddział Łódzki (1970 r.); z okazji tego wydarzenia Poczta Polska wydała kartkę pocztową z okolicznościowym datownikiem.

W roku 1969, w ramach obchodów 25-lecia PRL, Zarząd Główny pierwszej kadencji zorganizował w Jabłonie sympozjum zatytułowane „Sterylizacja i konserwacja radiacyjna”, z udziałem 110 osób.

Kartka pocztowa. Datownik okolicznościowy (ze zbioru Andrzeja Ojrzyńskiego; <http://www.pzflodz.pl/1970-1979/1970.html> Łódzka Strona Filatelistyczna)

Podjęto również organizowanie Szkół Jesiennych PTBR w Zakopanem – kilkudniowych spotkań naukowych poświęconych upowszechnianiu najnowszej wiedzy o działaniu i możliwościach wykorzystania promieniowania. Spotkania te są organizowane do dziś (str. 57) i stanowią chlubną tradycję Towarzystwa. Przez kilka pierwszych lat ich pełna nazwa brzmiała „Kursokonferencja – Szkoła Jesienna”. Ten zabawny zestaw pojęć wynikał z faktu, że za udział w kursokonferencji pracownik naukowy, zgodnie z ówczesnymi przepisami, mógł uzyskać zwrot poniesionych kosztów. Pierwsza Szkoła odbyła się w dniach 5-10 października 1970 r. i poświęcona była źródłom promieniowania jonizującego oraz metodyce pracy w badaniach radiacyjnych.

Pod koniec 1970 r. ZG podjął decyzję o ustanowieniu Nagród naukowych PTBR. W tym celu powołano Komisję Nagród pod przewodnictwem prof. Z. P. Zagórskiego, której celem było opracowanie regulaminu przyznawania nagród. Owoce pracy tej Komisji były już widoczne podczas II Zjazdu PTBR, kiedy wręczono pierwsze Nagrody. Przyznawanie Nagród naukowych w trakcie kolejnych kadencji ZG jest kontynuowane do dziś.

II Zjazd Towarzystwa odbył się w Poznaniu między 22 i 24 kwietnia 1971 r. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył doc. dr Tadeusz Rudnicki. W Zjeździe wzięło udział 146 osób, w tym 106 członków PTBR. Sesje naukowe obejmowały 5 dziedzin: Radiobiologię, Radiobiochemię, Chemię radiacyjną, Fizykę promieniowań, Zastosowania radioizotopów. Walne Zebranie uchwaliło zmiany w Statucie PTBR, powiększając liczbę

członków Zarządu Głównego z trzynastu do szesnastu. Prezesem ZG PTBR ponownie wybrano prof. Jerzego Kroh, także dr Janusz Beer i doc. dr Stanisław Włodek ponownie objęli funkcje Sekretarza i Skarbnika. Dr J. Beer we wrześniu 1971 r. zrezygnował jednak z pełnienia funkcji, a na jego miejsce powołano dr Waława Stachowicza.

W czasie II Zjazdu Nagrody naukowe otrzymali prof. Andrzej Danysz (nagroda indywidualna za prace nad kompozycjami leków radioochronnych) oraz mgr Janusz Gawłowski i mgr inż. Jan Niedzielski (nagroda zespołowa za cykl 12 prac dotyczących radiolizy gazowego etylenu). W 1972 r. ZG przyznał po raz drugi Nagrody naukowe, które wręczono podczas obchodów dziesięciolecia Badań Radiacyjnych w Politechnice Łódzkiej. Laureatami trzech Nagród indywidualnych zostali chemicy radiacyjni: mgr Czesław Stradowski, dr Teresa Achmatowicz-Szmajke oraz dr Andrzej Robalewski.

Podczas II Kadencji liczba członków (330), jak i liczba Oddziałów (3) Towarzystwa, nie zmieniły się. Przybyło natomiast czterech członków wspierających: Akademii Medycznej w Białymstoku i Wrocławiu, Politechnika Łódzka oraz Instytut Biochemii i Biofizyki PAN.

Lata 1971-1973 były okresem rozwoju współpracy PTBR z organizacjami międzynarodowymi. Organizacją zrzeszającą krajowe towarzystwa poświęcone badaniom radiacyjnym było i jest Międzynarodowe Stowarzyszenie Badań Radiacyjnych (*International Association for Radiation Research, IARR*), które co cztery lata zleca poszczególnym krajom organizację Międzynarodowych Kongresów Badań Radiacyjnych (*International Congress of Radiation Research, ICRR*). PTBR przystąpiło do IARR w roku 1970, a już dwa lata później wyraziło chęć zorganizowania Kongresu ICRR w Polsce. W sprawozdaniu ZG przedstawionym na zakończenie II kadencji znajdujemy fragment poświęcony tym staraniom:

Dnia 5 września 1972 r. prezes ZG PTBR uczestniczył w posiedzeniu Rady Naczelnej Międzynarodowego Stowarzyszenia Badań Radiacyjnych (IARR) w Londynie. Nasze Towarzystwo jest jedną z 7 organizacji krajowych i międzynarodowych zrzeszonych w IARR.

Na posiedzeniu rozpatrywano m.in. kandydaturę Polski, która za pośrednictwem PTBR wyraziła gotowość zorganizowania VI Kongresu Badań Radiacyjnych w 1978r., proponując jako miejsce obrad Kraków. Rada po długiej dyskusji ustaliła jednak, że Kongres w 1978 roku odbędzie się w Japonii, która wcześniej zgłosiła swą kandydaturę. Polska natomiast może być kandydatem nr 1 w roku 1982...

Profesor Jerzy Kroh reprezentował PTBR w Radzie IARR przez 25 lat, w latach 1995-2003 naszym przedstawicielem w tym gremium był profesor Krzysztof Chomiczewski, a obecnie funkcję tę pełni profesor Antonina Cebulska-Wasilewska. W trakcie II kadencji nawiązano także współpracę z Europejskim Towarzystwem Radiobiologicznym (*European Society for Radiation Biology, ESRB*). We władzach tego Towarzystwa, przemianowanego w roku 2005 na *European Radiation Research Society (ERRS)*,

zasiadali profesorowie Jerzy Beer (w latach 1977-1978), Irena Szumiel (1985-1992) i Andrzej Wójcik (2005-2012), który pełnił funkcję Wiceprezesa (2009-2010), a następnie Prezesa (2011-2012); od roku 2013 członkiem władz ERRS jest prof. Marek K. Janiak. W Kongresach ICRR i ERRS uczestniczyło wielu członków PTBR, w tym liczna grupa naukowców korzystających ze stypendiów dla młodych badaczy.

Druga kadencja była również okresem nawiązywania kontaktów z wieloma krajowymi towarzystwami naukowymi, m.in. z Polskim Towarzystwem Fizyki Medycznej i Polskim Towarzystwem Chemicznym. Jednak, jak wykazały późniejsze lata, współpraca ta nigdy nie nabrała trwałego charakteru.

Realizując program działalności szkoleniowej, w czerwcu 1971 roku zorganizowano w Warszawie i Radzikowie konferencję pt. „Mutacje radiacyjne w hodowli roślin”, a w październiku 1972 r. – drugą Szkołę Jesienną poświęconą wykorzystaniu metod fotochemicznych i fotobiologicznych w badaniach radiacyjnych.

Należy wspomnieć, że aż do roku 1990 Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych nie było w pełni organizacją samodzielną i niezależną. Stopień uzależnienia Towarzystwa od władz państwowych najlepiej ilustruje poniższy fragment sprawozdania Zarządu Głównego, złożonego w czasie II Zjazdu PTBR:

Pełnomocnik Rządu ds. Wykorzystania Energii Jądrowej sprawuje opiekę i kontrolę nad działalnością PTBR. W całym okresie sprawozdawczym nie rzadziej niż co kilka miesięcy przedstawiciele Zarządu Głównego informowali Pełnomocnika prof. S. Andrzejewskiego o pracach Towarzystwa i przedstawiali Mu zamierzenia i problemy związane z działalnością PTBR. Zarząd Główny pragnie stwierdzić, że we wszystkich przypadkach spotykał się z wielką życzliwością ze strony Pełnomocnika, który – w granicach możliwości – pomagał Zarządowi w pokonywaniu trudności...

Drugą kadencję kończy III Zjazd Towarzystwa, który odbył się w Łodzi, w dniach 26-28 kwietnia 1973 r. W Komitecie Organizacyjnym szczególnie miejsce zajmowała prof. Alicja Dorabialska, a przewodniczącym był doc. dr hab. Stanisław Andrzejewski.

KADENCJA TRZECIA I CZWARTA (28.04.1973 – 23.04.1976 – 20.04.1979)

Podczas III Zjazdu Towarzystwa Walne Zebranie Członków wybrało nowego Prezesa ZG, którym został prof. Tadeusz Rudnicki – radiolog i radiobiolog z Akademii Medycznej w Poznaniu. Prof. Kroh natomiast objął funkcję Wiceprezesa. Sekretarz, dr Waław Stachowicz, i Skarbnik, prof. Stanisław Włodek, pozostali na swoich stanowiskach. Wprowadzono także wówczas funkcje zastępcy Sekretarza i Skarbnika: pierwszym z nich został dr J. Beer, a drugim doc. dr T. Majle. Ponadto, Walne Zebranie powzięło uchwałę o przedłużeniu kadencji ZG do lat trzech oraz zobowiązało Zarząd do podjęcia kroków prowadzących do zorganizowania Konferencji Europejskiego Towarzystwa Biologii Radiacyjnej (ESRB) oraz, w roku 1983, Międzynarodowego Kongresu Badań Radiacyjnych (ICRR).

Komitet Organizacyjny III Zjazdu przedstawił projekt znaczka PTBR, opracowany przez członków Oddziału Łódzkiego, z motywem symbolu promieniowania gamma. Znaczek ten funkcjonował przez wiele lat, a w latach 1990-tych, po nadaniu mu nowej formy przez rzeźbiarkę Hannę Jelonek, został wybity przez Mennicę Państwową w Warszawie i jest aktualnym logo Towarzystwa.

Obrady naukowe Zjazdu przebiegały w równoległych sesjach, które nazwano: Chemia i fizyka radiacyjna, Technika radiacyjna i izotopowa, Radiobiologia, Radiochemia i dozymetria. Wykłady plenarne wygłosili profesorowie Jerzy Minczewski i Jerzy Kroh oraz dr Jan Sabliński. Odbyło się ponadto Sympozjum Komisji Radiobiologii Komitetu Fizyki Medycznej PAN. Wręczono aż 17 nagród naukowych przyznanych za komunikaty zjazdowe.

W okresie trzeciej kadencji liczba członków Towarzystwa powiększyła się z 330 do 370 (ubyło 30, przybyło 70). Oprócz istniejących już trzech Oddziałów (w Łodzi, Poznaniu i Warszawie) w 1973 roku, dzięki staraniom doc. dr Stanisława Łukiewicza, powstał Oddział w Krakowie, którego przewodniczącym został prof. Zbigniew Srebro.

Ważnym wydarzeniem tej kadencji było Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków PTBR w dniu 10 czerwca 1974 r. poświęcone zmianie Statutu Towarzystwa, polegającej głównie na przedłużeniu kadencji Zarządu Głównego z dwóch do trzech lat (zgodnie z uchwałą podjętą podczas III Zjazdu).

W ramach działalności naukowej Towarzystwa zorganizowano dwie Szkoły Jesienne, których tematyka dotyczyła aktualnych zagadnień radiobiologii, ze szczególnym uwzględnieniem późnych skutków popromiennych (w 1974 r.), oraz wykorzystania techniki radiacyjnej w rolnictwie i technologii żywności (w 1975 r.). Ponadto, Zarząd Główny wraz z Komisją Radiobiologii Komitetu Fizyki Medycznej PAN i Polskim Towarzystwem Genetycznym zorganizował w listopadzie 1975 r. konferencję pt. „Aspekty radiacyjne genetyki komórki somatycznej”. Podstawą tej konferencji było 10 wykładów prof. Johna Morrowa z *Texas Tech University School of Medicine* oraz 9

referatów uczonych z Polski, Czechosłowacji i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W konferencji wzięło udział 56 osób.

Zarząd Główny trzeciej kadencji opracował nowy regulamin przyznawania Nagród naukowych Towarzystwa: postanowiono, że będą one przyznawane raz na trzy lata w latach zjazdów PTBR, oraz że prace konkursowe będą recenzowane przez specjalistów z danej dziedziny wiedzy. Zgodnie z tą uchwałą kolejne 6 Nagród przyznano w 1976 roku i wręczono w czasie IV Zjazdu w Krakowie, który rozpoczynał czwartą kadencję ZG; przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był doc. dr hab. Stanisław Łukiewicz.

IV Zjazd PTBR szczególnie zapisał się w historii Towarzystwa z kilku powodów. Po pierwsze, organizatorzy zdecydowali się połączyć Zjazd z międzynarodowym symposium pt. *Modification of Radiosensitivity in Biological Systems*, w którym wzięło udział 10 osób z Austrii, Czechosłowacji, NRD, Węgier i ZSRR oraz 22 osoby z Polski. Po drugie, Zjazdowi krakowskiemu nadano największy rozgłos w mediach. Poprzednie, a także późniejsze Zjazdy, z wyjątkiem piątego, były odnotowywane co najwyżej przez dwie lokalne gazety. W sprawozdaniu z IV Zjazdu natomiast czytamy:

W lokalnej prasie codziennej („Dziennik Polski”, „Gazeta Popołudniowa”, „Echo Krakowa”) oraz w komunikatach radiowych i krakowskim Dzienniku Telewizyjnym podane zostały krótkie informacje na temat Zjazdu PTBR. Ponadto Prezes Zarządu Głównego PTBR prof. dr Tadeusz Rudnicki udzielił obszernego wywiadu przedstawicielowi „Dziennika Polskiego” na temat zakresu i form działalności Towarzystwa.

Walne Zebranie Członków ponownie powierzyło funkcję Prezesa PTBR prof. Tadeuszowi Rudnickiemu. Sekretarzem został dr Wacław Stachowicz (zastępcą - dr Teresa Achmatowicz), a Skarbnikiem prof. Tadeusz Majle (zastępcą - dr hab. Antoni K. Gajewski).

Po Zjeździe, profesorowie Jerzy Kroh (Wiceprezes), Stanisław Andrzejewski i Juliusz Liniecki (członkowie ZG) w opracowaniu dla Zarządu Głównego napisali:

Sprawą wymagającą na przyszłość bardziej starannego przygotowania są referaty plenarne. Ze względu na zainteresowania problemami fizyki i chemii radiacyjnej przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych, tematykę referatów plenarnych należałoby ograniczyć do pewnych, wybranych dziedzin problematyki jądrowej i nadać im charakter przeglądkowy. Referaty problemowe natomiast przenieść do obrad w sesjach jako wprowadzenie w zagadnienia stanowiące profil tematyczny danej sekcji. Przy czym profil tematyczny sekcji, łącznie z doborem osoby przewodniczącego, powinien być określony i podany do wiadomości wszystkim członkom PTBR przez organizatora Zjazdu Towarzystwa.

Forma prezentacji była stereotypowa, co wynikało z założeń organizacyjnych Zjazdu, które należy uznać za przestarzałe, stwarzające atmosferę znużenia i braku dyskusji. Wydaje się, że kolejny Zjazd powinien być oparty na innej zasadzie organizacyjnej, np. większej liczbie referatów plenarnych i przeglądowych oraz sesji dyskusyjnych, opartych o zgłoszone materiały prezentowane na Zjeździe np. w postaci afiszowej.... Niektóre z tych zaleceń pozostają aktualne do dzisiaj.

IV Zjazd w Krakowie 1976 – K. Chomiczewski, A.K. Gajewski, Z. Pietrzak-Flis, R. Zabłotna, x, x, M. Rochalska, M. Kopeć, x, x, x

W okresie czwartej kadencji liczba członków Towarzystwa zmalała z 370 do 346. Główną, aktualną do dzisiaj, przyczyną spadku liczebności była konieczność skreślenia przez ZG osób, które przez kilka lat nie opłacały składek członkowskich. Zmalała również, do dwóch (Instytut Biochemii i Biofizyki PAN oraz Akademia Medyczna we Wrocławiu), liczba członków wspierających. Nie zmieniła się natomiast liczba oddziałów Towarzystwa.

Podobnie jak w poprzedniej kadencji zorganizowano dwie Szkoły Jesienne. Pierwsza z nich (piąta z kolei) poświęcona była sterylizacji, konserwacji i utrwalaniu radiacyjnemu, a jej uczestnikami - w odróżnieniu od wcześniejszych Szkół - byli w większości pracownicy zakładów produkcyjnych i spółdzielni pracy. Drugą Szkołą natomiast, zatytułowaną „Aktualne zagadnienia dozymetryczne w eksperymencie radiobiologicznym dla potrzeb medycyny i rolnictwa”, wyróżniało to, że wykładcami

byli uczeni z zagranicy: prof. Suorc z Uniwersytetu Wisconsin (USA) oraz doktorzy Leenhouts i Puite z Instytutu Zastosowań Energii Atomowej w Rolnictwie (ITAL - *Instituut voor Toepassing van Atoomenergie in de Landbouw*) w Wageningen (Holandia); ponadto, jako jedyna w historii PTBR, odbyła się ona nie w Zakopanem lecz w Kowarach.

Zarząd czwartej kadencji wiele uwagi poświęcił projektowi organizacji kongresu ICRR w Polsce. Do jego opracowania powołano specjalną grupę roboczą. Podjęte w tej sprawie działania opisuje następujący fragment sprawozdania Prezesa ZG:

...Zarząd Główny prowadził szerokie konsultacje i dyskusje na temat zorganizowania w roku 1983 Międzynarodowego Kongresu Badań Radiacyjnych w Polsce. W wyniku tych rozważań ustalono, że miejscem Kongresu byłaby stolica Kraju – Warszawa. Niezmiernie ważną sprawą było uzyskanie poparcia dla tej inicjatywy przez odpowiednie władze, które pomogłyby nam w zorganizowaniu Kongresu. Jak już wspomniałem, uzyskaliśmy przychylną ocenę naszych działań w tym zakresie oraz zapewnienie pomocy ze strony najwyższych władz Polskiej Akademii Nauk. Po zapoznaniu się z aktualnym stanem przygotowań upoważniających do podjęcia decyzji w tej sprawie Zarząd Główny postanowił jednogłośnie wysłać do sekretariatu Rady Naczelnej IARR, na ręce sekretarza prof. Giovanni Siliniego, oficjalną propozycję Towarzystwa wyrażającą gotowość PTBR do zorganizowania Kongresu Badań Radiacyjnych w naszym Kraju. List z taką propozycją został wysłany i sekretarz PTBR uzyskał odpowiedź potwierdzającą jego przyjęcie i wyrażającą zadowolenie Rady IARR z powodu nadejścia naszej oferty. Decyzja w tej sprawie zapadnie na plenarnym posiedzeniu IARR, które odbędzie się podczas tegorocznego Kongresu IARR w Japonii. Kongres ten, jak wiadomo, odbędzie się w dniach od 13 do 19 maja br...

Towarzystwo starało się umocnić pozycję międzynarodową także poprzez udział w akcji przeciwko broni neutronowej. W cytowanym powyżej sprawozdaniu ujęto to, jak następuje:

... PTBR i Komisja Radiobiologii PAN wystosowały list otwarty, rozpowszechniony następnie przez Polską Agencję Prasową, na temat groźnych skutków biologicznych działania broni neutronowej. List ten w wersji angielskiej wraz z wyrazami potępienia dla koncepcji rozpowszechniania tej śmiertelnej broni został wysłany do prof. van Bekkuma, wiceprezesa Rady Naczelnej IARR, który jest inicjatorem zwalczania broni neutronowej na Zachodzie...

KADENCJA PIĄTA – NAJDŁUŻSZA KADENCJA 20.04.1979 – 07.04.1983

V Zjazd, który odbył się w Warszawie między 19 a 21 kwietnia 1979 r., znany jest z różnych dokumentów jako „V Jubileuszowy Zjazd PTBR”. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył doc. dr hab. Zenon Bałtrukiewicz. Organizatorzy i ustępujący Zarząd starali się, aby było to wydarzenie szczególne.

Wśród 220 uczestników Zjazdu było aż 46 zaproszonych gości, w tym ministrowie Energetyki i Energii Atomowej oraz Zdrowia i Opieki Społecznej, sekretarze Komitetu Warszawskiego PZPR i VI Wydziału PAN, dyrektorzy instytutów, prezesi towarzystw naukowych. Zjazdowi warszawskiemu, podobnie jak krakowskiemu, nadano znaczny rozgłos w środkach masowego przekazu. W sprawozdaniu z V Zjazdu stwierdzono:

... Informacje o odbywającym się Zjeździe i jego zadaniach zamieściły radiowe „Sygnały Dnia”, przeprowadzając wywiad z profesorem Tadeuszem Rudnickim, prezesem ówczesnego Zarządu Głównego PTBR. Rozpoczęcie i czas trwania Zjazdu były sygnalizowane w kilku edycjach wiadomości dziennika radiowego, w prasie codziennej i w dzienniku telewizyjnym...

Walne Zebranie Członków Towarzystwa funkcję Prezesa powierzyło, po raz trzeci, prof. Jerzemu Kroh. Sekretarzem została dr Teresa Achmatowicz, a Skarbnikiem – dr Wacław Stachowicz; w trakcie kadencji do pracy w sekretariacie zaproszono ponadto dr Małgorzatę Rochalską.

Miesiąc po zakończeniu Zjazdu, w maju 1979 r., w Tokio odbył się 6. Kongres ICRR, podczas którego Zarząd IARR głosował nad wyborem organizatora kolejnego Kongresu. Wśród państw kandydujących była też Polska, ale ostatecznie wygrała Holandia.

Choć nie udało się uzyskać prawa organizacji Kongresu ICRR w Polsce, sukcesem zakończyło się inne wielkie przedsięwzięcie naukowe, którego opis znajdujemy w sprawozdaniu ZG przedstawionym na VI Zjeździe we Wrocławiu:

Największym przedsięwzięciem organizacyjnym wspólnie z Instytutem Fizyki Jądrowej w Krakowie był 16 Kongres Europejskiego Towarzystwa Radiobiologicznego, który odbył się w Krakowie. W Kongresie uczestniczyło około 300 osób, wygłoszono ponad 100 referatów, w tym 3 referaty plenarne. Obrady przebiegały w czterech grupach, odbyło się w sumie 14 sesji.

Kongres w opinii uczestników tak krajowych jak i zagranicznych uznany został za imprezę udaną i to nie tylko pod względem merytorycznym, ale również i organizacyjnym. Jeśli się zważy, że odbywał się w I połowie września 1981 roku, należą się tu wyrazy największego uznania dla Komitetu Organizacyjnego Kongresu, na czele którego z ramienia Zarządu Głównego stał dr Jerzy Huczkowski...

A więc - mimo burzliwych wydarzeń w kraju - udało się zorganizować w 1981 r. dużą międzynarodową imprezę naukową. Rok wcześniej, strajki sierpniowe i późniejsze kłopoty polityczne uniemożliwiły zorganizowanie planowanej Szkoły Jesiennej. Odbyła się ona ostatecznie w 1981 roku, a jej temat dotyczył wykorzystania technik radiacyjnych i izotopowych w ochronie środowiska naturalnego. Rozwijano również inne formy kontaktów naukowych. W sprawozdaniu ZG działalność tę podsumowano w sposób następujący:

Niemal równolegle ze Szkołą Jesienną odbywało się w Łodzi pierwsze polsko-radzieckie seminarium radiacyjne. W seminarium uczestniczyły 32 osoby, w tym: z Polski – 20, ze Związku Radzieckiego – 5 oraz z Węgier, Czechosłowacji, Stanów Zjednoczonych, Niemiec Wschodnich i Berlina Zachodniego. W sumie wygłoszono 25 referatów. Seminarium zorganizowane zostało przy współudziale Komisji Chemii Jądrowej Komitetu Nauk Chemicznych PAN, Politechniki Łódzkiej, Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach oraz Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych. Organizacyjnie i merytorycznie spotkanie to zyskało uznanie i w niedługim czasie należy spodziewać się kontynuacji rozpoczętej formy wzajemnej prezentacji wyników badań w zakresie chemii radiacyjnej oraz współpracy między ośrodkami naukowymi Polski i Związku Radzieckiego pracującymi w tej dziedzinie... Działalność odczytowa prowadzona była głównie w Oddziałach. Na szczególną uwagę zasługuje inicjatywa doc. dr W. Jędrzejczaka z CKP WAM, który, zgodnie ze swoim zobowiązaniem podjętym na V Zjeździe PTBR w Warszawie, zorganizował 2-dniowe monotematyczne seminarium na temat hematologii radiacyjnej. Spotkanie to zorganizowane dla wąskiego grona hematologów jest cenną inicjatywą godną naśladowania i w innych specjalnościach...

Spośród różnych decyzji podjętych przez Zarząd Główny piątej kadencji za najważniejszą należy uznać ustanowienie Medalu im. Marii Skłodowskiej-Curie. Opis Medalu i wykaz dotychczasowych laureatów podano w dalszej części opracowania.

W okresie tej kadencji liczba członków zmniejszyła się o 44 osoby, wzrosła natomiast liczba oddziałów: w roku 1980 powstał Oddział Wrocławski, który podjął się organizacji kolejnego Zjazdu. Prezesem Oddziału został dr hab. Jan Sarosiek z Uniwersytetu Wrocławskiego, który pełnił tę funkcję do roku 1992, kiedy Prezesem została dr hab. Elżbieta Nagler-Kalecińska.

Wprowadzenie stanu wojennego i wynikających z tego regulacji prawnych (m.in. przepisu zabraniającego organizowania zgromadzeń) spowodowało, że kadencja piąta była najdłuższą z dotychczasowych kadencji ZG. Kolejny Zjazd odbył się nie tak jak planowano, 15-17 kwietnia 1982 r., ale z rocznym opóźnieniem.

KADENCJA SZÓSTA I SIÓDMA

07.04.1983 – 18.04.1986 – 29.03.1989

VI Zjazd, zorganizowany w dniach 7-9.04.1983 r. we Wrocławiu, rozpoczął nie tylko szóstą kadencję Zarządu Głównego, ale także okres ustabilizowanego, „dorosłego” życia PTBR. W poprzednich latach Towarzystwo rozwijało stopniowo charakterystyczne dla siebie „instytucje”. Pierwszą z nich były Szkoły Jesienne, drugą – przyznawane co trzy lata nagrody naukowe, trzecią – Medal im. Marii Skłodowskiej-Curie. Od 1983 roku aktywność PTBR skupiła się przede wszystkim na tych trzech przedsięwzięciach.

Komitetowi Organizacyjnemu VI Zjazdu PTBR przewodniczył doc. dr hab. Jan Sarosiek. Walne Zebranie Członków na Prezesa Towarzystwa wybrało doc. dr hab. Jana Sablińskiego – hematologa i radiobiologa pracującego wówczas w Instytucie Badań Jądrowych, Skarbnikiem został doc. Antoni K. Gajewski, a Sekretarzem dr Małgorzata Rochalska, która pełniła tę funkcję aż do roku 2007. Walne Zebranie podjęło też decyzję o nadaniu tytułu Członka Honorowego PTBR współzałożycielowi Towarzystwa, profesorowi Antoniemu Basińskiemu – wybitnemu fizykochemikowi, od 1945 r. związanemu z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Najważniejszym wydarzeniem VI Zjazdu było wręczenie, po raz pierwszy, Medalu im. Marii Skłodowskiej-Curie. Laureatami Medalu nr. 1, 2 i 3 zostali prof. Frederick S. Dainton (Lord Dainton FRS) z Wielkiej Brytanii, prof. Maria Kopeć i prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska. Profesorowie Dainton i Jeżowska-Trzebiatowska wygłosili referaty plenarne zatytułowane *Development of Radiation Chemistry* i *Nowe spojrzenie na badania radiacyjne*; prof. M. Kopeć niestety nie mogła uczestniczyć w Zjeździe. Wręczono również 8 nagród naukowych (1 indywidualną i 7 zespołowych). Obrady naukowe przebiegały w równoległych sesjach poświęconych chemii radiacyjnej i radiobiologii, a liczba doniesień z tej pierwszej dziedziny była prawie dwukrotnie większa.

W trakcie szóstej kadencji zorganizowano dwie Szkoły Jesienne: pierwszą na temat wpływu energetyki jądrowej na populację ludzką i ich naturalne środowisko, a drugą na temat techniki radiacyjnej w produkcji i modyfikacji materiałów polimerowych.

Szóstą i siódmą kadencję łączy VII Zjazd Towarzystwa w Łodzi (17-19.04.1986 r.); przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był doc. dr Zbigniew Czerwik, ówczesny Prezes Oddziału Łódzkiego. Jako Prezesa ZG PTBR ponownie wybrano doc. J. Sablińskiego, a nowym Skarbnikiem został dr Jan Grodkowski. Podjęto uchwałę o nadaniu tytułu Członka Honorowego PTBR kolejnym dwóm członkom-założycielom Towarzystwa: prof. Marii Kopeć oraz prof. Bogusławie Jeżowskiej-Trzebiatowskiej. Obie Panie Profesor zasiadały we władzach PTBR od 1969 r. i pełniły funkcje Wiceprezesa: M. Kopeć w pierwszej kadencji, a B. Jeżowska-Trzebiatowska w kadencjach III-V.

Podczas Zjazdu tradycyjnie już wręczono Nagrody naukowe (3 zespołowe i 1 indywidualną) oraz, po raz drugi, Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie. Medale zostały przyznane dwóm radiobiologom i dwóm chemikom radiacyjnym, przy czym w danej dziedzinie uhonorowano jednego uczonego z Polski i jednego z zagranicy (wykaz laureatów Medalu, str. 66). Program naukowy VII Zjazdu obejmował 3 sesje plenarne, w których wykłady wygłosili m.in. wyróżnieni Medalem profesorowie A.K. Pikajew (ZSRR), T. Rudnicki oraz J. Kroh, i sesje równoległe z komunikatami z zakresu chemii i technologii radiacyjnej oraz radiobiologii.

VII Zjazd w Łodzi 1986 – I rząd: Jacek Miller, II rząd od lewej: x, Elżbieta Stradowska, Witold Bartczak, Zbigniew Szot, III rząd: Marian Wolszczak, x, Józef Mayer, Władysław Reimschüssel, IV rząd: Władysław S. Pękała, Eugeniusz Czerniawski, Elżbieta Nagler-Kalecińska, Jerzy Kaleciński, Grażyna Chlebosz, V rząd: x, Wiesław Dziędziela, VI rząd: Maria Wypych, Janusz Rosiak, VII rząd: Dorota Światła, Błażej Feret, VIII rząd (za słupem): Jan Grodkowski

W siódmej kadencji, tak jak w szóstej, główna aktywność Towarzystwa skupiła się wokół Szkół Jesiennych. Pierwsza z nich poświęcona była problematyce związanej z polami magnetycznymi i elektromagnetycznymi, a druga - awariom reaktorów jądrowych i ich skutkom. Nietrudno się domyślić, że ten drugi temat wywołany został katastrofą w elektrowni jądrowej w Czarnobylu, do której doszło 26 kwietnia 1986 r.

Kolejny Zjazd, kończący siódmą kadencję odbył się w Poznaniu. Towarzystwo zrzeszało wówczas 275 osób.

KADENCJA ÓSMA I DZIEWIĄTA 29.03.1989 – 02.04.1992 – 06.04.1995

VIII Zjazd PTBR (Poznań, 29-30.04.1989 r.) rozpoczął okres „urzędowania” na stanowisku Prezesa Towarzystwa prof. Józefa Mayera – chemika radiacyjnego z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej. Funkcję Skarbnika, po 3-letniej przerwie, ponownie objął prof. A.K. Gajewski.

Znaczną część dyskusji podczas tego Zjazdu zajęła sprawa ówczesnej kampanii prasowej skierowanej przeciw wszelkim formom praktycznego wykorzystania energii atomowej. Walne Zebranie podjęło w tej sprawie dwie uchwały:

- 1) Zarząd Główny wystosuje w imieniu Zjazdu do wszystkich członków Towarzystwa pismo o następującej treści: VIII Zjazd PTBR wyraża jednomyślnie zaniepokojenie nasilającą się kampanią prasową skierowaną przeciw wszelkim kierunkom praktycznego wykorzystania energii jądrowej. Uważamy, że specjalistyczne problemy naukowe i technologiczne winny być rozstrzygane przez właściwe gremia uczonych i specjalistów praktyków lub na podstawie ich niezależnej opinii. Zwracamy się do wszystkich członków PTBR o wzmożenie działań w kierunku rzetelnego informowania opinii publicznej o sprawach energetyki jądrowej i związanych z nią zagadnień ekologicznych.*
- 2) Zarząd Główny wystosuje pismo o podobnej treści do senatów szkół wyższych i Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, kończąc je apelem o wprowadzenie problematyki energetyki jądrowej i ochrony radiologicznej do planów studiów odpowiednich wydziałów...*

Realizacja powyższych uchwał nie zmieniła sytuacji, a kampanie prasowe doprowadziły ostatecznie do zaniechania planów rozwoju w Polsce energetyki jądrowej. Wyższe Uczelnie, z wyjątkiem dwu, w ogóle nie odpowiedziały na skierowane do nich pismo Prezesa PTBR, nie mówiąc już o wprowadzeniu zagadnień energetyki jądrowej i ochrony radiologicznej do programów studiów.

Walne Zebranie Członków podjęło również uchwałę o nadaniu członkostwa honorowego profesorowi Jerzemu Kroh – współtwórcy PTBR, który zasiadał w Zarządzie Głównym do 1986 r. i jako Prezes (3 kadencje), Wiceprezes (2 kadencje) oraz reprezentant Polski w IARR wybitnie zasłużył się dla rozwoju Towarzystwa; był inicjatorem większości przedsięwzięć ZG zrealizowanych w tym okresie.

VIII Zjazd zapisał się w dotychczasowej historii PTBR najmniejszą liczbą zgłoszonych doniesień naukowych. Był to też w pewnym sensie „łabędzi śpiew” Oddziału Poznańskiego, którego działalność wyraźnie osłabła (w 1997 r. ten najstarszy oddział Towarzystwa został ostatecznie rozwiązany).

Na VIII Zjeździe wręczono kolejne 4 Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie i 5 Nagród naukowych (4 zespołowe i 1 indywidualną). Oprócz referatów plenarnych i komunikatów z dziedziny chemii radiacyjnej oraz radiobiologii, zaproszony naukowiec rosyjski, A. A. Moisiejew – przedstawiciel Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA), wygłosił wykład *Chernobyl Accident: Effectiveness of Protective Measures for Reducing Radiological Consequences*.

Prof. Klaus Rudiger Trott (Anglia) – laureat Medalu im. Marii Skłodowskiej-Curie nr 11 z 1989 roku pokazuje Medal Annie Gasińskiej, późniejszej laureatce Medalu (w tle Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Aleksander Koj, prof. Jan Skołyszewski Dyrektor Centrum Onkologii Oddział w Krakowie i prof. Stanisław Łukiewicz UJ).

W trakcie ósmej kadencji zorganizowano, tak jak poprzednio, dwie Szkoły Jesienne: pierwszą (1990 r.) poświęcono energetyce jądrowej, a drugą (1992 r.) - zastosowaniom techniki radiacyjnej w medycynie, ochronie środowiska i przemyśle. Liczba członków Towarzystwa ustabilizowała się na poziomie 240. Powstał jednak nowy Oddział Towarzystwa w Siedlcach, którego Prezesem został prof. Mieczysław Forys.

IX Zjazd w Krakowie w 1992 roku, tym razem 2-dniowy, kończył ósmą i rozpoczynał dziewiątą kadencję ZG. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był dr Jerzy Huczowski, ówczesny Wiceprezes ZG, a wiceprzewodniczącym – Prezes Oddziału Krakowskiego, doc. dr hab. Marian Reinfuss. Na Prezesa Towarzystwa ponownie wybrano prof. J. Mayera. Nastąpiła natomiast zmiana na stanowisku Skarbnika, którym został dr Krzysztof Pachocki. Przyznano członkostwo honorowe kolejnemu współzałożycielowi PTBR, profesorowi Juliuszowi Dereckiemu – wieloletniemu członkowi ZG (Wiceprezes II kadencji) oraz Komisji Rewizyjnej (Przewodniczący w VI kadencji).

Wręczono 6 Nagród naukowych (4 zespołowe i 2 indywidualne) oraz 3, spośród czterech przyznanych, Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie (prof. Janusz Beer nie mógł uczestniczyć w Zjeździe). Jeden z laureatów Medalu, prof. Robert H. Schuler z USA, przedstawił wykład plenarny *Thirty Years of Spectroscopic Studies of Radiation-Produced Radicals*. Komunikaty naukowe wygłaszano w ramach równoległych sesji: Chemia radiacyjna, Radiobiologia, Ochrona radiologiczna. Nowością była sesja plakatowa, w której prace z tych trzech dziedzin prezentowano jednocześnie. Od tego czasu sesje plakatowe na stałe weszły do programu naukowego Zjazdów. Podczas IX Zjazdu odbyła się również dyskusja okrągłego stołu zatytułowana „Awaria w Czarnobylu i jej różnorodne skutki”, z udziałem zaproszonych gości z Instytutu Badań Jądrowych Ukraińskiej Akademii Nauk.

W dziewiątej kadencji ZG zorganizowano kolejne dwie Szkoły Jesienne. Pierwsza z nich, która zgromadziła największą liczbę uczestników spośród wszystkich Szkół, poświęcona była wpływowi fal elektromagnetycznych na organizmy żywe, druga zaś dotyczyła napromieniowanej żywności. Z okazji każdej z tych Szkół wydano monografię zawierającą referaty zaproszonych wykładowców, co spotkało się to z dużym uznaniem uczestników; zwyczaj ten kontynuowano w następnych latach.

KADENCJA DZIESIĄTA I JEDENASTA **6.04.1995 – 16.04.1998 – 11.09.2001**

W 1995 roku kolejny, X Zjazd Towarzystwa (ponownie dwudniowy) powrócił do Warszawy. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. Sławomir Lipski. Zjazd ten kończył kadencję dziewiątą i jednocześnie okres prezesury prof. J. Mayera. Na Prezesa Towarzystwa wybrano radiobiologa, prof. A.K. Gajewskiego, a obsada stanowisk Sekretarza i Skarbnika pozostała bez zmian. Walne Zebranie Członków PTBR przyjęło wniosek o nadaniu tytułu Członka Honorowego Prezesowi III i IV kadencji, prof. Tadeuszowi Rudnickiemu.

Podczas X Zjazdu wręczono 7 nagród naukowych (w tym jedną indywidualną) i 4 Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie. Tym razem, wszyscy laureaci Medalu wygłosili referaty plenarne. W programie obrad szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom dotyczącym promieniowania niejonizującego.

IX zjazd w Krakowie 1992 – I rząd od lewej: K. Chrapkowska, x, II rząd: W. Giuszewski, S. Lipski, M. Pogorzelska-Lis, P. Krajewski, J. Chrobak, A. Góralczyk-Piech, III rząd: S. Karolczak, J. Mayer, Florence Schuler, R.H. Schuler (Laureat Medalu MSC), Z. Bałtrukiewicz, M. Rochalska, A. Cebulska-Wasilewska, IV rząd: M. Pietrzak, J.S. Perkowski, M. Zieliński, W. Pękala, J. Skołyzewski, J. Huczowski, x, W. Flakiewicz, V rząd: Z. Peimel-Stuglik, R. Krejzler, M. Reinfuss, A. Gasińska, Z. Pietrzak-Flis, J. Grodkowski, Z. Zimek, J. Michalik, VI rząd A.K. Gajewski, Z. Zagórski, A.M. Dancewicz, M. Waitigórski

Z inicjatywy prof. Stanisława Szmigielskiego (Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii, WIHiE) zorganizowano sympozjum „Postępy Bioelektromagnetyki”, obejmujące 5 sesji tematycznych: Pola elektromagnetyczne częstotliwości sieciowej, Problemy miernictwa pól elektromagnetycznych, Ochrona pracowników i ludności przed polami elektromagnetycznymi, Promieniowanie niejonizujące w medycynie pracy, Badania doświadczalne bioefektów promieniowań niejonizujących. Sympozjum odbywało się równolegle z tradycyjnymi sesjami z zakresu chemii radiacyjnej, radiobiologii i ochrony radiologicznej. W następnych latach sesje dotyczące promieniowania niejonizującego były stałym punktem programu naukowego Zjazdów PTBR.

W trakcie kadencji dziesiątej zorganizowano dwie Szkoły Jesienne. Pierwsza zatytułowana była „Czarnobyl - 10 lat później. Skutki zdrowotne, skażenie środowiska i żywności”, a druga – „Radon - występowanie i konsekwencje”. Rozpoczęto także szereg działań, których zakończenie nastąpiło dopiero w kadencji jedenastej. Pierwszym z nich było wystąpienie do IARR z wnioskiem o zorganizowanie Kongresu ICRR w 2003 roku w Polsce. Prezydent RP wyraził zgodę na objęcie Kongresu patronatem, honorowe przewodnictwo komitetu organizacyjnego zgodził się objąć Prezydent m.st. Warszawy, a poparcie dla Kongresu wyrazili Prezesi PAN i PAA. Pomimo przygotowania wszystkich materiałów zgodnie z zaleceniami IARR i starań czynionych przez prof. K. Chomiczewskiego podczas posiedzeń władz IARR, organizację Kongresu przyznano Australii. Druga inicjatywa dotyczyła organizacji Zjazdu ESRB w 1998 roku. Niestety, również w tym przypadku oferta PTBR nie uzyskała poparcia władz Stowarzyszenia; „wygrały” Włochy i XXIX Zjazd ESRB odbył się na Capri.

W dziesiątej kadencji rozpoczęły się też przygotowania do krajowych obchodów setnej rocznicy odkrycia radu i polonu przez Marię i Piotra Curie. Na wrzesień 1998 r. zaplanowano międzynarodową konferencję: *The Discovery of Polonium and Radium – its Scientific and Philosophical Consequences. Benefits and Threats for the Mankind*. Na czele Komitetu Honorowego obchodów stanął Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, a wiceprzewodniczącymi zostali profesorowie Leszek Kuźnicki, Prezes PAN, i Józef Rotblat, Laureat Pokojowej Nagrody Nobla. W skład Komitetu Honorowego weszło ponadto kilkanaście wybitnych osób z całego świata, między innymi profesorowie Hélène Langevin-Joliot (wnuczka Marii i Piotra Curie) i Pierre Joliot. Prezes PTBR, prof. Antoni K. Gajewski, został zaproszony do Komitetu Naukowego obchodów. Konferencja odbyła się w dniach 17-20 września 1998 r. w Warszawie. Wzięło w niej udział 106 uczonych z zagranicy, w tym 13 laureatów Nagrody Nobla, i około 160 uczestników krajowych. W jednej z sesji plenarnych głównym mówcą był Prezes PTBR, prof. Jerzy Kroh. Niezależnie od udziału w oficjalnych obchodach organizowanych przez władze państwowe, PTBR organizowało również inne wydarzenia naukowe. Na szczególnie podkreślenie zasługuje wspaniale zorganizowana przez Instytut Fizyki Jądrowej PAN i Krakowski Oddział PTBR konferencja z udziałem wykładowców zagranicznych pt.

Radioactivity: Risk and Hope. Workshop in Memory of Maria Skłodowska-Curie, która odbyła się w dniach 6-7 października 1997 r. w Krakowie.

Zanim doszło do obchodów stulecia odkrycia radu i polonu, w Siedlcach odbył się następny, XI Zjazd PTBR (15–17.04. 1998); przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był dr hab. Antoni Jówko. Na Prezesa ponownie wybrany został prof. A.K. Gajewski. Na swoich stanowiskach pozostali też dr M. Rochalska (Sekretarz) i dr K. Pachocki (Skarbnik). Na Członka Honorowego wybrano prof. Władysława Pękałę, który zasłużył się dla Towarzystwa jako wieloletni (od 1976 r.) członek ZG, przewodniczący Komisji Nagród w latach 1989-1995 i organizator dwóch Szkół Jesiennych poświęconych technikom radiacyjnym.

W czasie Zjazdu tradycyjnie wręczono Medale im. Marii Skłodowskiej Curie i Nagrody naukowe PTBR (4 zespołowe i 1 indywidualną); Medale otrzymało pięć osób (w tym czterech naukowców z zagranicy), które wygłosiły referaty. Książce streszczeń wykładów i komunikatów zjazdowych nadano, po raz pierwszy, numer ISBN.

Warsztaty „Radioactivity: risk and hope”. Kraków, 6 – 7.10.1997. Przyjęcie w Domu Polonii: M. Zdzienicka, A. Gasińska, J. Huczkowski, J. Denekamp, J. Skotyszewski, B. Littbrand, K. Zdzienicki, poniżej A. Cebulska-Wasilewska – przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego.

Jedenasta kadencja zaznaczyła się przede wszystkim organizacją XXX Zjazdu Europejskiego Towarzystwa Biologii Radiacyjnej (ESRB), który odbył się w dniach 27-31 sierpnia 2000 r. na Uniwersytecie Warszawskim i zgromadził ponad 180 uczestników z 36 krajów. Część naukowa Zjazdu składała się z 12 sesji tematycznych, w czasie których przedstawiono 26 wykładów, 59 ustnych komunikatów i 111 plakatów naukowych.

Według zgodnej opinii uczestników Zjazdu i przedstawicieli władz ESRB (profesorów H. Kola, M. Harms-Ringdahla i J. Bonviera), zarówno organizacja, jak i poziom naukowy Zjazdu w pełni spełniły oczekiwania i umożliwiły realizację podstawowego celu tego wydarzenia naukowego, to jest prezentację najnowszych wyników badań radiobiologicznych prowadzonych w Europie i na świecie. Osiągnięty sukces był oczywiście wynikiem intensywnych prac Komitetów Organizacyjnego i Naukowego XXX Zjazdu ESRB. Nie do przecenienia jest rola jaką w organizacji tego przedsięwzięcia odegrali członkowie Oddziału Warszawskiego PTBR, na czele z dr hab. Markiem Janiakem, Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego i dr hab. Andrzejem Wójcikiem, Sekretarzem Naukowym Zjazdu; w latach późniejszych obydwaj kierowali pracami naszego Towarzystwa.

30. Zjazd ESRB Warszawa 2000 – prof. J. Komender oraz prof. M. Janiak.

Sukcesem zakończyła się również zorganizowana w roku 2000 XVIII Szkoła Jesienna poświęcona oddziaływaniom biologicznym, ryzyku zdrowotnemu i ochronie przed polami elektromagnetycznymi.

W czasie dziesiątej i jedenastej kadencji liczba członków PTBR wahała się wokół 300 osób. Stałym członkiem wspierającym był Instytut Fizyki Jądrowej w Krakowie, a okresowo Instytuty Energii Atomowej w Świerku oraz Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie. Pośrednio, za członka wspierającego można także uznać Państwowy Zakład Higieny (Warszawa, ul. Chocimska 24), gdzie od 1994 roku mieściła się siedziba Zarządu Głównego i który bezpłatnie udostępniał salę na zebrania Zarządu Głównego oraz Oddziału Warszawskiego. Wcześniej siedziba ZG PTBR mieściła się w budynku Polskiego Towarzystwa Higienicznego, w Warszawie przy ul. Karowej 31.

KADENCJA DWUNASTA

1.09. 2001- 14.09.2004

Dwunastą kadencję rozpoczął XII Zjazd PTBR, który odbył się w Krakowie w dniach 10-12 września 2001 r. Zjazd zorganizował Krakowski Oddział Towarzystwa wspólnie z Instytutem Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego. Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była doc. dr hab. Antonina Cebulska-Wasilewska, a Wiceprzewodniczącą - doc. dr Anna Gasińska. W programie i materiałach Zjazdu nawiązano do 50-tej rocznicy nadania przez Uniwersytet Jagielloński doktoratów honorowych laureatom Nagrody Nobla: Fryderykowi Joliot i Irenie Joliot-Curie – córce Marii Skłodowskiej. W pierwszym dniu odbyła się ceremonia wręczenia Medali im. Marii Skłodowskiej-Curie i wykłady laureatów. Jednym z czterech laureatów był prof. Andrzej Płonka z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej w Łodzi, który zmarł w tygodniu poprzedzającym Zjazd. Jego Medal odebrał prof. Józef Mayer (dyrektor Instytutu), wygłaszając wspomnienie o życiu i działalności naukowej Zmarłego.

Kolejne dni Zjazdu przebiegały w cieniu tragicznych wydarzeń jakie miały miejsce 11 września w USA. Tuż po nadejściu pierwszych informacji o zamachu terrorystycznym na wieże WTC rozpoczęło się Walne Zebranie Członków, na którym wręczono 4 Nagrody i jedno wyróżnienie naukowe przyznane przez ustępujący ZG. Na Prezesa Towarzystwa wybrano chemika radiacyjnego z Akademii Podlaskiej w Siedlcach, prof. Mieczysława Forysia. Dr K. Pachocki pozostał członkiem Zarządu, ale funkcję Skarbnika przejął dr hab. Marcin Kruszewski; obowiązki Sekretarza natomiast zgodziła się nadal pełnić dr M. Rochalska. Walne Zebranie podjęło uchwałę o przyjęciu w poczet członków honorowych prof. Zbigniewa P. Zagórskiego – członka PTBR od 1969 r., pierwszego Prezesa Oddziału Warszawskiego, przewodniczącego pierwszej Komisji Nagród, członka ZG w latach 1983–1986 i kierownika naukowego pięciu Szkół Jesiennych.

Komunikaty naukowe XII Zjazdu dotyczyły 4 dziedzin: Chemii radiacyjnej i fotochemii, Radiobiologii, Promieniowania niejonizującego, Ochrony radiologicznej oraz promieniowania w środowisku (z jedną sesją poświęconą radonowi). Pojawiła się też tematyka Radioterapii: prof. Jan Skołyśzewski przedstawił wykład plenarny pt. „50 lat radioterapii w Centrum Onkologii w Krakowie”.

ZG XII kadencji postanowił, po raz kolejny, zgłosić gotowość zorganizowania Kongresu ICRR. Przedstawicielem PTBR we władzach IARR mianowana została prof. Antonina Cebulska-Wasilewska, która podjęła się kierowania żmudnymi staraniami o powierzenie Towarzystwu organizacji tej prestiżowej konferencji międzynarodowej w roku 2011.

W 2002 roku w Siedlcach odbyło się międzynarodowe sympozjum LEEMI (*Low Energy Electron-Molecule Interactions*). Lokalny komitet organizacyjny tworzyli członkowie Siedleckiego Oddziału PTBR, a prof. M. Foryś zasiadał w Międzynarodowym Komitecie Organizacyjnym. Odbyła się również XX Szkoła Jesienna pt. „Promieniowanie

jonizujące w medycynie. Narażenie i ochrona pacjentów, kontrola jakości. Przepisy prawne”. Wzorem ubiegłych kadencji planowano zorganizować jeszcze jedną Szkołę, poświęconą pozytonowej tomografii emisyjnej; nie zostało to jednak zrealizowane ze względu na zbyt małe zainteresowanie potencjalnych uczestników.

Ważnym wydarzeniem w roku 2003 było powołanie Komisji PTBR ds. Problemów Bioelektromagnetycznych, której przewodniczącym został dr Marek Zmyślony (Instytut Medycyny Pracy w Łodzi). Zadaniem Komisji jest inicjowanie i popieranie działań mających na celu ochronę środowiska i osób przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego. Głównym pomysłodawcą tego przedsięwzięcia był prof. S. Szmigielski (WIHiE, Warszawa).

Do istotnych osiągnięć tej kadencji należy także założenie strony internetowej Towarzystwa. Przykrym wydarzeniem natomiast było zakończenie 20-letniej działalności Oddziału Wrocławskiego (1982-2002). Kadencję dwunastą kończył kolejny Zjazd zorganizowany przez Oddział Łódzki PTBR; Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył Prezes Oddziału, dr Marian Wolszczak. W tym czasie Towarzystwo liczyło 302 członków.

KADENCJA TRZYNASTA

14.09.2004- 24.09.2007

W trakcie XIII Zjazdu w Łodzi (13-16.09. 2004 r.) nastąpiła zmiana na stanowisku Prezesa Towarzystwa: większość głosów w wyborach uzyskał dr hab. Andrzej Wójcik, radiobiolog z Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej, który zastąpił prof. M. Forsyia. Na swoich stanowiskach – odpowiednio, Sekretarza i Skarbnika – pozostali natomiast dr M. Rochalska i dr hab. M. Kruszewski.

Walne Zebranie Członków zaakceptowało wprowadzenie zmian w statucie Towarzystwa, zaproponowanych przez ustępujący ZG. Najistotniejszą z nich było dopisanie punktu mówiącego, że „Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie jest Towarzystwem Pożytku Publicznego”. Zatwierdzenie przez sąd zmienionego statutu spowodowało, że PTBR stało się Organizacją Pożytku Publicznego, na rzecz której osoby fizyczne mogą przekazywać jeden procent podatku dochodowego. Druga ważna decyzja Walnego Zebrania to nadanie tytułu Członka Honorowego trojgu osobom wybitnie zasłużonym dla Towarzystwa:

- prof. A.K. Gajewskiemu – członkowi PTBR od 1969 r., który przez wiele lat zasiadał we władzach, pełniąc kolejno funkcje członka Komisji Rewizyjnej (1 kadencja), zastępcy Skarbnika (1 kadencja), Skarbnika (2 kadencje) oraz Prezesa X i XI kadencji;
- dr. K. Pachockiemu – wieloletniemu Skarbnikowi (1992-2001), współorganizatorowi 6 Szkół Jesiennych (włączając tę, która odbyła się tuż po XIII Zjeździe) i kierownikowi

naukowemu dwóch z nich;

- dr M. Rochalskiej, od 21 lat sprawującej funkcję Sekretarza PTBR.

Trzeba w tym miejscu wspomnieć, że dr K. Pachocki pozostaje w Zarządzie Głównym do dziś (jako członek Prezydium, Sekretarz, Skarbnik) a dr M. Rochalska od 2010 roku jest Przewodniczącą Głównej Komisji Rewizyjnej.

Na XIII Zjeździe zapoczątkowano nową tradycję uroczystego wręczenia Medalu im. Marii Skłodowskiej Curie i Nagród naukowych w tym samym dniu, tuż po ceremonii otwarcia. Ustępujący Zarząd przyznał 6 Nagród i 3 wyróżnienia naukowe. Medalem uhonorowano czterech naukowców; jednym z laureatów był profesor Jerzy Kaleciński z Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu – zmarły w styczniu 2004 r. Jego Medal odebrała małżonka, prof. E. Nagler-Kalecińska.

Tematyka sesji naukowych tego Zjazdu nie zmieniła się w porównaniu z poprzednim. Część prezentowanych prac opublikowano w 2005 r. w specjalnym wydaniu *Nukleoniki* pod redakcją E. Szajdzińskiej-Piętek i Mariana Wolszczaka.

Podczas trzynastej kadencji powołano Świętokrzyski Oddział Towarzystwa (listopad 2004 r.), z Prezesem dr Anną Lankoff (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), oraz podpisano z Europejskim Towarzystwem Badań Radiacyjnych - ERRS (dawniej ESRB) umowę, wskutek której członkowie PTBR po wstąpieniu do ERRS płacą niższe składki. Zorganizowano dwie Szkoły Jesienne, w 2004 i 2006 r.: pierwszą z nich poświęcono problematyce pól elektromagnetycznych w środowisku komunalnym i w środowisku pracy, druga dotyczyła skutków zdrowotnych skażenia środowiska i żywności 20 lat po katastrofie w Czarnobylu oraz perspektyw rozwoju energetyki jądrowej w Polsce.

Jednakże główne wysiłki ZG koncentrowały się wokół projektu organizacji kongresu ICRR. O pomoc w opracowaniu technicznej i logistycznej obsługi tego wydarzenia poproszono firmę Mazurkas Travel. Wreszcie, w drugiej połowie 2005 r. Zarząd otrzymał informację, iż IARR przyznało Polsce prawo organizacji 14. Kongresu ICRR w roku 2011 (ICRR 2011). Był to niewątpliwie olbrzymi sukces Towarzystwa, a przede wszystkim osobista zasługa prof. A. Cebulskiej-Wasilewskiej, która kierowała wszystkimi pracami przygotowującymi decyzję Zarządu IARR. W lipcu 2007 r., podczas 13. Kongresu w San Francisco, pani profesor oraz pan mgr inż. Mateusz Krzysiek zaprezentowali szereg multimedialnych materiałów promujących Polskę i polską naukę (m.in. film pt. *Following Challenges and Achievements of Madame Curie*) oraz projekt strony internetowej kongresu ICRR 2011.

Dwa inne ważne wydarzenia podczas omawianej kadencji to zatrudnienie profesjonalnego księgowego celem przygotowywania corocznych bilansów PTBR oraz służbowy wyjazd Prezesa Towarzystwa za granicę w trakcie trwania kadencji, co spowodowało konieczność czasowego zastąpienia go na tym stanowisku przez inną osobę. W latach 2006-2007 funkcję Prezesa pełnił wybrany większością głosów członków Zarządu Głównego dr K. Pachocki.

KADENCJA CZTERNASTA I PIĘTNASTA

24.09.2007 – 21.09.2010 – 25.09.2013

Ze względu na objęcie etatu na Uniwersytecie w Sztokholmie, prof. A. Wójcik zrezygnował z dalszej pracy na stanowisku Prezesa PTBR. Podczas XIV Zjazdu, zorganizowanego przez członków Oddziału Świętokrzyskiego pod przewodnictwem dr Anny Lankoff (Kielce, 24–26 września 2007 r.), nowym Prezesem wybrany został radiobiolog z Wojskowego Instytutu Higieny i Epidemiologii w Warszawie, dr hab. Marek Krzysztof Janiak. Zmiana nastąpiła również na stanowisku Sekretarza: po dwudziestu czterech latach funkcję tę przestała pełnić dr M. Rochalska, a na jej miejsce powołany został dr K. Pachocki. Funkcję Skarbnika utrzymał natomiast dr hab. M. Kruszewski.

Walne Zebranie, podobnie jak poprzednio, przyznało trzy tytuły Członka Honorowego; otrzymali je:

- prof. Krzysztof Chomiczewski, WIHiE – członek PTBR od 1972 r., przez 18 lat zasiadający w Zarządzie Głównym,
- dr hab. Elżbieta Nagler-Kalecińska, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego – członek PTBR od 1969 r., 15 lat zasiadająca w Zarządzie Głównym, Przewodnicząca Komisji Nagród przez 2 kadencje,
- prof. Jan Skołyśzewski, Centrum Onkologii, Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie – w PTBR od 1987 r., wieloletni Wiceprezes Oddziału Krakowskiego (1987-2007), członek Sądu Koleżeńskiego w latach 1995-1998 (laureat Medalu w 1995 r.).

Profesorowie K. Chomiczewski i E. Nagler-Kalecińska pełnili funkcje wiceprezesów ZG w latach 1995-2004, a w mijającej kadencji byli członkami, odpowiednio, Sądu Koleżeńskiego i Komisji Rewizyjnej.

Podczas XIV Zjazdu wręczono 5 Medali im. Marii Skłodowskiej-Curie oraz 5 Nagród i 2 wyróżnienia naukowe (wszystkie zespołowe).

W obradach naukowych wzięli udział goście zagraniczni, uczestnicy projektu EMF-NET (*Effect of the Exposure to Electromagnetic Fields: from Science to Public Health and Safer Workplace*), realizowanego w Ramach 6. Programu Ramowego UE. W związku z tym, jedną z sesji nt. promieniowania niejonizującego poświęcono wykorzystaniu miar wewnętrznych ekspozycji na pole elektromagnetyczne do oceny poziomu zagrożeń zawodowych, a dr Paulo Rossi z Włoch został zaproszony do wygłoszenia referatu plenarnego. Należy również wspomnieć, że tym razem zgłoszono szereg prac z dziedziny radioterapii; zorganizowane zostały m.in. 3 sesje pod nazwą Radiobiologia i radioterapia. Część prac prezentowanych na XIV Zjeździe opublikowano w 2008 r. w specjalnym wydaniu *Nukleoniki* pod redakcją A. Lankoff.

XIV Zjazd Kielce 2007. Od lewej: Aneta Węgierek-Ciuk, Jarosław Sochacki, Anna Banasik-Nowak, Halina Lisowska, Anna Łyżwa, Joanna Miedzińska, Andrzej Wójcik, Anna Lankoff, x, Paweł Imiołek

Na początku czternastej kadencji, z okazji jubileuszu 140-tych urodzin Marii Skłodowskiej-Curie (przypadającego 7 listopada 2007 r.), z inicjatywy prof. A. Cebulskiej-Wasilewskiej zainaugurowano w Krakowie cykl wykładów otwartych (dla szerokiej publiczności) pod hasłem *Nauka dla Medycyny i Społeczeństwa*, zakończony 1-dniową sesją w listopadzie 2008 r. Ponadto, Biuro Promocji Nauki Polskiej i Polski jako Gospodarza Kongresu ICRR 2011 ogłosiło, w imieniu PTBR, konkurs dla młodzieży. Był on adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z województwa małopolskiego i polegał na udzieleniu odpowiedzi na pytanie *Dlaczego warto mieć Marię Skłodowską-Curie jako Patrona Szkoły*. Na konkurs wpłynęło 131 prac, co należy uznać za sukces organizacyjny. 11 grudnia 2007 r. w Sali Wystawowej *Auditorium Maximum* Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się uroczyste wręczenie laureatom konkursu nagród i dyplomów, poprzedzone wykładem prof. Ireny Szumiel pt. „Promieniowrażliwość komórkowa a powodzenie radioterapii”; wydarzenie to relacjonowała Telewizja Polska (Oddział Kraków).

W roku 2008 zorganizowano kolejną, XXII Szkołę Jesienną poświęconą oddziaływaniu pól elektromagnetycznych na środowisko. W ramach Szkoły odbyło się też seminarium pt. „Środowiskowe uwarunkowania syndromu chorego budynku (*Sick Building Syndrome*)”. W trakcie konferencji okrągłego stołu zamykającej tę Szkołę podjęto uchwałę o następującej treści:

1. Uczestnicy XXII Szkoły Jesiennej PTBR, zwani dalej Uczestnikami, pragną zwrócić uwagę na coraz liczniejsze doniesienia naukowe wskazujące na szkodliwe skutki zdrowotne działania pól magnetycznych o częstotliwości 50 Hz (zwłaszcza te, które pozwalają na zakwalifikowanie tych pól przez IARC jako przypuszczalnego czynnika rakotwórczego dla człowieka).
2. Uczestnicy postulują wprowadzenie do polskich przepisów ochrony przed polami elektromagnetycznymi dodatkowego ograniczenia w postaci niższej wartości uśrednionej pola magnetycznego o częstotliwości 50 Hz na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (pozostawiając niezmienną wartość maksymalną).
3. Uczestnicy pozostawiają Komisji PTBR ds. Problemów Bioelektromagnetycznych ustalenie propozycji poziomu ww. dopuszczalnej uśrednionej wartości natężenia pola magnetycznego i przedstawienie propozycji zmian przepisów odpowiednim władzom.
4. Uczestnicy uważają, że najwyższe dopuszczalne natężenia pól elektromagnetycznych częstotliwości 0,1-300000 MHz dla ludności i środowiska, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z roku 2003, są zadowalające w świetle współczesnej wiedzy o oddziaływaniu biologicznym tych pól i nie wymagają w obecnej chwili zmian.

Jak można było się spodziewać, w czasie czternastej kadencji największy wysiłek włożono w organizację kongresu ICRR 2011. Dla zabezpieczenia strony organizacyjnej kongresu kilku firmom złożono zapytania ofertowe. W rezultacie podpisano umowę z Biurem Kongresów i Turystyki CONGRESS-OR. Wyłoniony został Komitet Organizacyjny z przewodniczącym (prof. M. K. Janiak) oraz Komitet Naukowy z przewodniczącym (prof. A. Wójcik) i zastępcą (dr hab. Ewa Szajdzińska-Piętek). Do pełnienia prestiżowej funkcji Prezydenta Kongresu jednomyślnie powołana została prof. A. Cebulska-Wasilewska. Motywując ten wniosek Prezes Towarzystwa stwierdził:

...zwrócono uwagę na ogrom zasług i kompetencji Pani Profesor oraz - wynikający stąd naturalny i oczywisty charakter tej kandydatury.

Pod koniec czternastej kadencji Towarzystwo składało się z pięciu Oddziałów i liczyło 315 członków.

Pomostem łączącym czternastą i piętnastą kadencję był XV Zjazd PTBR zorganizowany przez Oddział Siedlecki, który odbył się w Siedlcach w dniach 20-23 września 2010 r.; komitetowi organizacyjnemu przewodniczyła dr Janina Kopyra (Prezes Oddziału). Na Prezesa Towarzystwa ponownie wybrano prof. M.K. Janiaka, Sekretarzem ponownie został dr K. Pachocki, a nowym Skarbnikiem – dr hab. A. Lankoff.

Podczas XV Zjazdu tytuł Członka Honorowego przyznano profesorowi Józefowi Mayerowi, który wstąpił do PTBR w 1969 r. i przez 28 lat zasiadał we władzach Towarzystwa, pełniąc kolejno funkcje Wiceprezesa (2 kadencje), Prezesa VIII i IX kadencji, członka Komisji Rewizyjnej oraz członka Sądu Koleżeńskiego. Wręczono 6 Nagród naukowych (w tym 1 indywidualną) oraz 3 Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie; tym razem wszystkie Medale zostały przyznane chemikom radiacyjnym.

XV Zjazd PTBR Siedlce 2010. Masanori Tachiya otrzymuje z rąk M. Janiaka i E. Szajdzińskiej-Piętek Medal im. Marii Skłodowskiej-Curie nr 38.

Najważniejsze wydarzenie piętnastej kadencji to 14. Międzynarodowy Kongres Badań Radiacyjnych (ICRR 2011), który odbył się w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie w dniach 28.08–1.09.2011 r. Honorowy Patronat nad Kongresem objął Minister Gospodarki Waldemar Pawlak, a w Komitecie Honorowym pod przewodnictwem Prezesa PAN, prof. Michała Kleibera, zasiadło 15 osób, w tym Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Barbara Kudrycka), Minister Zdrowia (Ewa Kopacz), Prezydent m.st. Warszawy (Hanna Gronkiewicz-Waltz), Pełnomocnik Rządu ds. Polskiej Energetyki Jądrowej (Hanna Trojanowska), Przewodniczący Rady ds. Atomistyki PAA (prof. Andrzej Chmielewski) oraz Przewodnicząca Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow). W Kongresie wzięło udział 34 zaproszonych wykładowców oraz 1023 regularnych uczestników z całego świata (w tym 355 członków amerykańskiego *Radiation Research Society* zarejestrowanych jako uczestnicy dorocznego zjazdu tego Towarzystwa, który odbył się w ramach ICRR 2011). W ciągu 4 dni Kongresu odbyło się: 18 wykładów kongresowych (*congress lectures*), 7 wykładów

plenarnych (*plenary lectures*), 23 wykłady typu *eye opener*, 34 sympozja, 1 debata, 5 wykładów naukowców wybranych spośród 11 laureatów nagród przyznanych przez stowarzyszenia międzynarodowe (IARR, ARR, ERRS, ICRU, Failla Gold Medal) oraz 842 prezentacje plakatowe. W powiązaniu z Kongresem ICRR 2011 zorganizowano także 5 sympozjów satelitarnych:

- *7th International Symposium on Physical, Molecular, Cellular and Medical Aspects of Auger Processes 2011* (Jülich, 24-26.08.2011r., organizator – dr Ekkerhard Pomplun);
- *Ethics of Environmental Health* (Praha, 24-27.08.2011 r., organizator – prof. Friedo Zoelzer);
- *Scientific Fundamentals and Current Clinical Status of Boron-Neutron Capture Therapy* (Warszawa, PKiN, 31.08.2011, organizator – *International Society for Neutron Capture Therapy*);
- *The Chernobyl Impact on Health and Environment – a Quarter Century Later* (Kijów, 2-3.09.2011 r., organizator – prof. Dimitri Bazyka);
- *Science as a Public Duty - Following the Ideas and Work of Maria Skłodowska-Curie* (Kraków 2-3.09.2011 r., organizatorzy – prof. Kalina Kawecka-Jaszcz, Paweł Olko, Beata Tobiasz-Adamczyk).

Po zakończeniu Kongresu Komitet Organizacyjny otrzymał podziękowania i gratulacje za bardzo dobrą organizację oraz program naukowy od wielu osób, m.in. Prezesa IARR - prof. Marco Durante, Prezesa *Radiation Research Society* - prof. Petera O’Neilla, byłej Prezes RRS - dr Kathryn D. Held, Prezydenta *Korean Society of Environmental Biology* - dr Jin Kyu Kima oraz przedstawiciela *Forschungszentrum Jülich GmbH* - dr Ekkerharda Pompluna.

14 Kongres ICRR 2011 – przed obradami

14 Kongres ICRR 2011 – występy zespołu tańca ludowego na zakończenie ceremonii otwarcia

14 Kongres ICRR 2011 – sesja chemia radiacyjna

14 Kongres ICRR 2011 – sesja plakutowa

Z okazji kongresu ICRR 2011 Zarząd Główny podjął uchwałę o przyznaniu Pani Profesor H l ne Langevin-Joliot specjalnej edycji Medalu Marii Sk łodowskiej-Curie, w dowód uznania za podtrzymywanie i rozwijanie kontaktów z nauką polsk . Medal miał być wręczony podczas Kongresu, ale – ze względu na niemoÅnoÅ  przyjazdu Pani Profesor w tym czasie do Warszawy – prof. M.K. Janiak oraz prof. A. Cebulska-Wasilewska wręczyli to wyróżnienie Laureatce w czasie uroczystoÅci zakoÅczenia obchodów Roku Marii Sk łodowskiej-Curie, która odbyta się na Zamku Królewskim w Warszawie 25 listopada 2011 r.

M.K. Janiak w towarzystwie A. Cebulskiej-Wasilewskiej wręcza wnuczce Marii-Sk łodowskiej-Curie, Pani Prof. H l ne Langevin-Joliot Medal im. Marii Sk łodowskiej-Curie, 25 listopada 2011 r. w czasie uroczystoÅci na Zamku Królewskim w Warszawie

W 2012 r., w wyniku dodatniego bilansu rozliczenia finansowego Kongresu, ZG PTBR podj  decyzj  o zwrocie do IARR 6000 euro z dotacji w wysokoÅci 25 000 euro udzielonej wczeÅniej przez IARR na organizacj  tego Kongresu.

Po ponad dwuletnim okresie przygotowaÅ, na posiedzeniu w dniu 13.03.2012 r. Zarząd Główny PTBR podj  decyzj  o utworzeniu nowego, ÅlÅkiego Oddziału Towarzystwa, z siedzib  w Centrum Onkologii w Gliwicach; Prezesem oddziału została dr hab. Maria Sokół.

28 czerwca 2012 r., na wniosek urzędujĄcego Sekretarza ZG, dr K. Pachockiego, Prezes prof. M.K. Janiak zwolni  go z zajmowanej funkcji i powoła  na to stanowisko czł nka ZG dr E.M. Nowosielsk .

W 2012 r. odbyła się w Zakopanem XXIII Szkoła Jesienna PTBR nt. współczesnych zagrożeń ze strony promieniowania jonizującego i niejonizującego oraz zasad przeciwdziałania i udzielania pomocy poszkodowanym, w której uczestniczyli przedstawiciele jednostek naukowych, stacji sanitarno-epidemiologicznych, wojska, policji i Państwowej Straży Pożarnej.

Zgodnie z uchwałami XV Walnego Zebrania oraz wnioskami członków ZG i prezesów Oddziałów Towarzystwa Zarząd Główny wiele uwagi poświęcił przygotowaniu propozycji nowego Statutu PTBR, który został następnie zaopiniowany przez kancelarię prawną. Proponowane zmiany w Statucie dotyczyły dostosowania go do wymogów ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności Organizacji Pożytku Publicznego, utworzenia statusu „członka-emeryta”, możliwości głosowania przez członków ZG w sprawach jawnych za pomocą poczty elektronicznej, zwiększenia liczby członków ZG (z 11 do 13) oraz Komisji Rewizyjnej (z 3 do 5), a także zmniejszenia do trzech liczby osób oficjalnie reprezentujących Towarzystwo w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi.

Podczas piętnastej kadencji w poczet członków PTBR przyjęto 34 nowe osoby. Kadencję tę zakończył XVI Zjazd Towarzystwa zorganizowany przez Oddział Warszawski w dniach 23-26 września 2013 r. w Białowieży, po raz pierwszy poza miastem będącym siedzibą Oddziału. Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była dr Maria Wojewódzka.

KADENCJA SZESNASTA

25.09.2013 – 28.09.2016

Walne Zebranie Członków zorganizowane w czasie XVI Zjazdu na Prezesa ZG wybrało chemika radiacyjnego z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej, dr hab. Ewę Szajdzińską-Piętek, która w poprzednich trzech kadencjach pełniła funkcję Wiceprezesa. Sekretarzem ponownie została dr E.M. Nowosielska, a Skarbnikiem - dr K. Pachocki.

Jednomyślnie zaakceptowano wniosek ustępującego Prezesa o nadanie Członkostwa Honorowego prof. A. Cebulskiej-Wasilewskiej, należącej do PTBR od roku 1977 i bardzo aktywnie działającej zarówno w Oddziale Krakowskim jak i w Zarządzie Głównym (Wiceprezes w kadencji 1992-95), a także w Głównej Komisji Rewizyjnej. Jak wspomniano wcześniej, od 2003 r. do chwili obecnej Profesor Cebulska-Wasilewska reprezentuje PTBR w Zarządzie IARR i dzięki Jej staraniom powierzono Polsce organizację kongresu ICRR 2011, którego była Prezydentem.

Na XVI Zjeździe wręczono 2 Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie i 4 Nagrody naukowe, przy czym prof. Krzysztof Bobrowski – chemik radiacyjny z Instytutu Chemii

i Techniki Jądrowej (IChTJ) – został uhonorowany podwójnie: Medalem i Nagrodą indywidualną I stopnia za cykl trzech prac przeglądowych. Obrady naukowe zorganizowano w ten sposób, że w sesjach Telefonii komórkowa i promieniowanie elektromagnetyczne oraz Ochrona radiologiczna mogli wziąć udział wszyscy uczestnicy Zjazdu.

Uroczysta kolacja podczas XV Zjazdu PTBR, Białowieża 2013 r. Od lewej: J. Kroh, E. Nagler-Kalecińska, Z. P. Zagórski, P. Ulański, G. Przybytniak, M. Wójcik, D. Światła-Wójcik.

Na początku omawianej kadencji głównym zadaniem Zarządu Głównego było zarejestrowanie nowego Statutu PTBR uchwalonego przez XVI Walne Zebranie.

W 2015 roku PTBR było współorganizatorem konferencji *Second Central European Symposium on Radiation Oncology (CESORO): Technological and Biological Sunrise for Radiation Oncology* (Gliwice, 8-9.05.2015 r.); ZG rekomendował członków Towarzystwa (dr hab. Dorotę Słoninę i prof. Pawła Olko) jako wykładowców. Ponadto, Towarzystwo objęło patronat honorowy nad symposium zorganizowanym przez Instytut Chemii i Techniki Jądrowej (IChT) pt. „Chemia i technika radiacyjna wczoraj, dziś i jutro - wspomnienie o Prof. Zbigniewie Zagórskim i Prof. Janie Grodkowskim”, które odbyło się 28 maja 2015 r. w Warszawie.

W październiku 2015 r. zorganizowano XXIV Szkołę Jesienną poświęconą aktualnym problemom związanym z ochroną przed promieniowaniem jonizującym i niejonizującym. Tradycyjnie, przed rozpoczęciem Szkoły wydano monografię, zawierającą 19 artykułów autorstwa zaproszonych wykładowców.

ZG XVI kadencji starał się wspierać różne inicjatywy oddziałów lokalnych. Na wniosek Oddziału Krakowskiego, w latach 2014 i 2015 podjęto decyzję o ufundowaniu, wspólnie z Polskim Towarzystwem Onkologicznym, nagród dla młodych naukowców - laureatów Konkursu Prezentacji Naukowych. Zarząd Główny współfinansował również wizyty naukowe gości zagranicznych zaproszonych przez Oddziały Krakowski, Śląski i Warszawski.

Na jesieni 2015 roku, w związku z odejściem dr K. Pachockiego z Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny (NIZP-PZH), podjęliśmy starania o zmianę siedziby ZG PTBR. W okresie przejściowym spotkania Zarządu odbywały się w IChTJ, a od 16 lutego 2016 r. naszą nową siedzibą jest Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

W XVI kadencji do PTBR wstąpiły 34 osoby i przed ostatnim, XVII Zjazdem Towarzystwo liczyło 306 członków.

XVII Zjazd odbył się w dniach 27-30 września 2016 r., już po raz trzeci w Siedlcach; przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był dr Karol Wnorowski (Prezes Oddziału Siedleckiego). Walne Zebranie Członków na Prezesa Towarzystwa ponownie wybrało prof. E. Szajdzińską-Piętek, nie nastąpiły również zmiany na stanowiskach Sekretarza i Skarbnika ZG. Członkostwo Honorowe przyznano prof. M.K. Janiakowi, wieloletniemu członkowi ZG, Prezesowi Towarzystwa w XIV i XV kadencji, Przewodniczącemu komitetów organizacyjnych przeprowadzonych z sukcesem tak ważnych wydarzeń naukowych jak 30. Zjazd ESRB i 14. Kongres ICRR 2011.

Podczas Zjazdu wręczono 7 Nagród naukowych (w tym jedną indywidualną), 1 wyróżnienie oraz 3, spośród czterech przyznanych, Medale im. Marii Skłodowskiej-Curie. Wręczenie Medalu prof. Annie Gasińskiej, która nie mogła w tym czasie przyjechać do Siedlec, odbyło się na pierwszym posiedzeniu ZG XVII kadencji.

Tym razem sesje naukowe o różnej tematyce nie przebiegały równolegle, dzięki czemu istniała możliwość uczestniczenia większej grupy słuchaczy w prezentowanych wykładach. Taki zabieg pozwolił uczestnikom bliżej zapoznać się z aktualnymi wynikami badań spoza obszaru własnych zainteresowań oraz sprzyjał znalezieniu punktów łączących poszczególne grupy badawcze.

Ważnym wydarzeniem XVII Zjazdu był panel dyskusyjny pt. „Niskie dawki promieniowania: cykuta czy panaceum?”. Eksperti z różnych dziedzin: prof. Ludwik Dobrzyński, prof. Marek K. Janiak, dr Paweł Krajewski, dr hab. Dorota Słonina, prof. Michael Waligórski oraz prof. Andrzej Wójcik, przedstawili własne poglądy na temat skutków i mechanizmów działania niskich dawek promieniowania jonizującego na organizmy żywe. Celem dyskusji, moderowanej przez dr Sylwestera Sommera, była próba odpowiedzi na pytanie czy promieniowanie w zakresie niskich dawek jest szkodliwe, obojętne czy – jak wykazują liczne badania – wywołuje pozytywne skutki dla zdrowia.

XVII Zjazd Siedlce 2016. Laureaci Medali, od lewej: George V. Buxton, Ian Carmichael, Chantal Houee-Levin.

XVII Zjazd Siedlce 2016. Panel dyskusyjny pt. „Niskie dawki promieniowania: cykuta czy panaceum?”. Od lewej: P. Krajewski, D. Słonina, A. Wójcik, L. Dobrzyński, M.K. Janiak, M. Waligórski.

WŁADZE PTBR

We władzach PTBR zasiadało łącznie 100 osób, z których 72 wchodziły w skład Zarządu Głównego. Wykaz członków Towarzystwa należących do ZG, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego podano poniżej. W skład Komisji Rewizyjnej wchodziły łącznie 34 osoby (w tym 12 Przewodniczących Komisji), a w skład Sądu Koleżeńskiego – 30 osób.

W Zarządzie Głównym najdłużej zasiadali: prof. Władysław Pękala (28 lat), prof. Antonina Cebulska-Wasilewska, dr K. Pachocki, dr Małgorzata Rochalska, prof. Ewa Szajdzińska-Piętek (wszyscy po 24 lata), prof. Jerzy Kaleciński (21 lat), prof. Józef Mayer (19 lat), prof. Krzysztof Chomiczewski, prof. Antoni K. Gajewski (po 18 lat), prof. Jerzy Kroh, prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska (po 17 lat).

W pierwszym okresie istnienia Towarzystwa, działalność Zarządu Głównego zasadzała się w dużej mierze na życzliwej współpracy kilku pracowników administracyjnych. Towarzystwo zatrudniało kolejno (najczęściej po dwie osoby równocześnie) Panie Izabelę Bowbelską, Bonę Zalewską, Stanisławę Wawrzykowską, Marię Żizka i Urszulę Ługowską. Wszystkie wymienione osoby łączyły z Towarzystwem mocne nici sympatii i tym tylko można tłumaczyć ich wieloletnią pracę w sekretariacie i księgowości za symboliczne wynagrodzenie. W 1995 r. Urszula Ługowska musiała, ze względu na obowiązki zawodowe, zaprzestać współpracy i przez dwa lata Towarzystwo nie zatrudniało pracowników administracyjnych; prace sekretariatu prowadziła wówczas dr M. Rochalska (Sekretarz ZG), a księgowości – dr K. Pachocki (Skarbnik ZG). W latach 1997-2005 w sekretariacie Towarzystwa pracowały kolejno Panie: Małgorzata Markowska i Agata Tyborowska. Całość spraw finansowych natomiast, aż do 2007 r., prowadzili Skarbnicy ZG; jak już wspomniano wcześniej, pod koniec kadencji XIII zatrudniono na umowę zlecenie zawodowego księgowego.

Prezisi Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych

prof. dr hab. Jerzy Kroh
1969-1973, 1979-83

prof. dr hab. Tadeusz Rudnicki
1973-1979

doc. dr hab. Jan Sabliński
1983-1989

prof. dr hab. Józef Mayer
1989-1995

prof. dr hab. Antoni K. Gajewski
1995-2001

prof. dr hab. Mieczysław Forys
2001-2004

prof. dr hab. Andrzej Wójcik
2004 -2007

prof. dr hab. Marek K. Janiak
2007 - 2013

prof. dr hab. Ewa Szajdzińska-Piętek
2013-

OSOBY ZASIADAJĄCE WE WŁADZACH TOWARZYSTWA

dr Teresa Achmatowicz-Szmajke	Członek ZG 1976-1989 (Zastępca Sekretarza 1976-1979, Sekretarz 1979-1983)
prof. Ignacy Adamczewski	Członek ZG 1971-1973
dr Agnieszka Adamczyk	Członek ZG 2016-
dr hab. Hanna Ambroż	Członek Komisji Rewizyjnej 1989-1995
prof. Stanisław Andrzejewski	Członek ZG 1973-1983
prof. Stefania Bachman	Zastępca członka Komisji Rewizyjnej 1973-1976, Wiceprzewodnicząca Komisji Rewizyjnej 1976-1979
prof. Zenon Bałtrukiewicz	Członek ZG 1979-1992 (Wiceprezes 1983-1992), Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1992-1995, Członek Sądu Koleżeńskiego 1995-2001
dr hab. Wiesława Barszczewska	Członek ZG 2007-
prof. Antoni Basiński	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1969-1973, Członek Sądu Koleżeńskiego 1973-1976, 1979-1983
prof. Janusz Beer	Członek ZG PTBR 1969-1971, 1973-1979 (Sekretarz 1969-1971, Zastępca Sekretarza 1973-1976)
dr hab. Beata Biesaga	Członek ZG PTBR 2007-2013
prof. Stanisław Bitny-Szlachto	Członek Sądu Koleżeńskiego 1979-1983
prof. Krzysztof Bobrowski	Członek ZG PTBR 1986-1989, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 2001-2004, Członek Komisji Rewizyjnej 2013-
prof. Roman Broszkiewicz	Skarbnik 1969-1970, Członek Sądu Koleżeńskiego 1971-1973
prof. Antonina Cebulska-Wasilewska	Członek Komisji Rewizyjnej 1986-1989, Członek ZG 1992-2016 (Wiceprezes 1992-1995), Członek Komisji Rewizyjnej 2016-
dr Jan Z. Chaś	Członek Komisji Rewizyjnej 1989-1992
dr Aneta Cheda	Członek Komisji Rewizyjnej 2013-
prof. Krzysztof Chomiczewski	Członek ZG 1986-2004 (Wiceprezes 1995-2004), Członek Sądu Koleżeńskiego 2004-2007
prof. Przemysław Czerski	Zastępca członka ZG 1969-1971
prof. Józef Damm	Zastępca członka ZG 1969-1971

prof. Antoni Dancewicz	Członek Komisji Rewizyjnej 1969-1971, Członek Sądu Koleżeńskiego 1979-1983, Członek Komisji Rewizyjnej 1983-1986, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1986-1989
prof. Andrzej Danysz	Członek ZG 1969-1976 (Wiceprezes 1973-1976)
prof. Juliusz Derecki	Zastępca członka ZG PTBR 1969-1971, Członek ZG 1971-1979 (Wiceprezes 1971-1973), Członek Komisji Rewizyjnej 1979-1986 (Przewodniczący 1983-1986)
prof. Włodzimierz Fiszer	Członek Komisji Rewizyjnej 1973-1976, Członek ZG 1979-1983, Członek Sądu Koleżeńskiego 1992-1995, Członek Komisji Rewizyjnej 1995-1998
prof. Mieczysław Forys	Członek ZG 1986-1989, Członek Sądu Koleżeńskiego 1998-2001, Prezes 2001-2004
prof. Antoni K. Gajewski	Członek ZG 1976-1979, 1983-1986, 1989- 1995 (Zastępca Skarbnika 1976-1979, Skarbnik 1983-1986, 1989-1992), Członek Komisji Rewizyjnej 1979-1983, Prezes 1995- 2001, Członek Sądu Koleżeńskiego 2004- 2010
prof. Anna Gasińska	Członek Sądu Koleżeńskiego 1989-1992, Członek ZG 2004-2007, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej 2007-2010, Członek Komisji Rewizyjnej 2010-2013
dr hab. Jerzy Lech Gębicki	Członek Komisji Rewizyjnej 2001-2004, Członek ZG 2004-2013, Członek Sądu Koleżeńskiego 2013-
prof. Lidia Gębicka	Członek Komisji Rewizyjnej 2013-
mgr Dariusz Grabowski	Członek ZG 1992-2001
dr hab. Jan Grodkowski	Skarbnik 1986-1989, Członek ZG 2004-2007
dr hab. Bogdan Gwiazdowski	Członek Sądu Koleżeńskiego 1979-1983
dr hab. Maria Hilczer	Członek Komisji Rewizyjnej 2004-2010
dr Jerzy Huczowski	Członek ZG 1976-1982 (Wiceprezes 1986- 1992)
prof. Stanisław Ignatowicz	Członek Komisji Rewizyjnej 1998-1999, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1999-2001
prof. Marek K. Janiak	Członek ZG 2001-2007, Prezes 2007-2013
prof. Władysław Jasiński	Członek Sądu Koleżeńskiego 1969-1971, Członek ZG 1971-1973, Członek Sądu Koleżeńskiego 1973-1976

prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska	Członek ZG 1969-1986 (Wiceprezes 1973-1983)
prof. Antoni Jówko	Członek ZG 1998-2001, Członek Sądu Koleżeńskiego 2016-
prof. Jerzy Kaleciński	Członek ZG 1971-1992, Członek Sądu Koleżeńskiego 2001-2004
dr Stefan Karolczak	Członek ZG 1971-1973, 1979-1989, 1995-1998
prof. Maria Kopeć	Członek ZG 1969-1976, 1979-1983 (Wiceprezes 1969-1971), Członek Komisji Rewizyjnej 1983-1986, Członek Sądu Koleżeńskiego 1986-1989
dr hab. Janina Kopyra	Członek ZG 2013-
prof. Jerzy Kroh	Prezes 1969-1973, 1979-1983, Członek ZG 1973-1979, 1983-1986 (Wiceprezes 1973-1979)
prof. Marcin Kruszewski	Członek ZG 2001- (Skarbnik 2001-2010, Wiceprezes 2013-)
prof. Roman Kubacki	Członek Komisji Rewizyjnej 2007-2016
prof. Anna Lankoff	Członek ZG 2007- (Skarbnik 2010-2013)
prof. Juliusz Liniecki	Zastępca członka Komisji Rewizyjnej 1969-1973, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1973-1976, Członek ZG 1976-1983, Członek Komisji Rewizyjnej 1983-1986
prof. Sławomir Lipski	Członek ZG 1989-1992, Członek Komisji Rewizyjnej 1998-2001
dr Halina Lisowska	Członek ZG 2016-
dr Zygmunt Łuczyński	Członek ZG 1983-1986
prof. Stanisław Łukiewicz	Członek Komisji Rewizyjnej 1969-1971, Członek ZG 1971-1979
prof. Tadeusz Majle	Członek ZG 1973-1979 (Zastępca Skarbnika 1973-1976, Skarbnik 1976-1979) Członek Komisji Rewizyjnej 1979-1983, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1992-1999
prof. Józef Mayer	Członek ZG 1976-1989 (Wiceprezes 1983-1989), Prezes 1989-1995, Członek Komisji Rewizyjnej 1995-1998, Członek Sądu Koleżeńskiego 2001-2004
prof. Jacek Michalik	Członek ZG 1989-1995
prof. Stefan Minc	Członek ZG 1969-1971
prof. Tadeusz Mosiniak	Członek ZG 1983-1992

dr hab. Elżbieta Nagler-Kalecińska,	Członek ZG 1989-2004 (Wiceprezes 1995-2004), Członek Komisji Rewizyjnej 2004-2007, Członek Sądu Koleżeńskiego 2010-2016
prof. Emil Nalborczyk	Członek Sądu Koleżeńskiego 1971-1973
dr Ewa M. Nowosielska	Członek ZG 2010- (Sekretarz 2012-)
prof. Tadeusz Obara	Członek ZG 1969-1971, 1979-1983 (Wiceprezes 1969-1971)
dr Krzysztof Pachocki	Członek ZG 1992- (Skarbnik 1992-2001, Wiceprezes 2004-2007, Prezes 2006-2007*, Sekretarz 2007-2012, Skarbnik 2013-)
dr Przemysław Pańta	Członek Komisji Rewizyjnej 1976-1979
prof. Władysław Pękała	Zastępca członka ZG 1973-1976, Członek ZG 1976-2001 (Wiceprezes 1979-1995)
dr hab. Zofia Pietrzak-Flis	Członek Komisji Rewizyjnej 1983-1986, 1992-1995, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej 1989-1992
prof. Andrzej Płonka	Członek Sądu Koleżeńskiego 1986-1989, Członek ZG 1989-1992
dr Melania Pogorzelska-Lis	Członek ZG 1986-1989
dr hab. Grażyna Przybytniak	Członek ZG 1995-1998
prof. Władysław Reimschüssel	Zastępca członka Komisji Rewizyjnej 1971-1973
prof. Marian Reinfuss	Członek ZG 1989-1992
dr Małgorzata Rochalska	Członek ZG 1983-2007 (Sekretarz), Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej 2010-
dr hab. Janusz Rosada	Członek ZG 1989-1992
prof. Tadeusz Rudnicki	Członek ZG 1971-1973 (Wiceprezes 1971-1973), Prezes 1973-1979, Członek Sądu Koleżeńskiego 1983-1992
dr hab. Jan Sabliński	Prezes 1983-1989
prof. Jan Skołyszewski	Członek Sądu Koleżeńskiego 1995-1998
dr hab. Dorota Słonina	Członek ZG 2013-
prof. Jerzy Sobkowski	Członek Komisji Rewizyjnej 1973-1976, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej 1976-1983
prof. Maria Sokół	Członek ZG 2013-2016
dr Wacław Stachowicz	Członek ZG 1971-1973, 1976-1986 (Sekretarz 1976-1979, Skarbnik 1979-1983)
prof. Stanisław Starzycki	Członek ZG 1969-1976
prof. Ignacy Stroński	Członek Komisji Rewizyjnej 1971-1973

prof. Henryk Sugier	Członek ZG 1969-1971
prof. Iwona Szamrej-Foryś	Członek ZG 1989-1992
prof. Ewa Szajdzińska-Piętek	Członek ZG 1992-2013 (Wiceprezes 2004-2013), Prezes 2013-
prof. Stanisław Szmigielski	Członek ZG 1995-2001, Członek Sądu Koleżeńskiego 2001-2004
prof. Zbigniew Szot	Członek ZG 1971-1973, Zastępca członka ZG 1973-1976, Członek Sądu Koleżeńskiego 1983-1986, Członek Komisji Rewizyjnej 1986-1989
prof. Irena Szumiel	Członek Komisji Rewizyjnej 1973-1983, Członek Sądu Koleżeńskiego 1983-1986, 1998-2010
prof. Jerzy Tułeczki	Członek Sądu Koleżeńskiego 1969-1971
prof. Stanisław Wajda	Zastępca członka Komisji Rewizyjnej 1969-1971, Członek Komisji Rewizyjnej 1971-1973, Członek Sądu Koleżeńskiego 1983-1986
prof. Henryk Wincel	Członek ZG 1983-1992
prof. Stanisław Włodek	Członek ZG 1970-1976 (Skarbnik 1970-1976)
dr hab. Krzysztof Wojciechowski	Członek Sądu Koleżeńskiego 2010-2013
dr Maria Wojewódzka	Członek ZG 2013-
prof. Andrzej Wójcik	Członek ZG 2001-2004, 2007-2010, Prezes 2004-2007, Członek Sądu Koleżeńskiego 2010-
dr hab. Mariusz Wójcik	Członek ZG 2013-
prof. Bolesław Zabielski	Członek Sądu Koleżeńskiego 1973-1976
prof. Zbigniew Zagórski	Członek ZG 1983-1986, Członek Sądu Koleżeńskiego 2004-2010
prof. Kazimierz Zakrzewski	Członek Sądu Koleżeńskiego 1969-1973
prof. Marek Zmyślony	Członek ZG, 2001- (Wiceprezes 2007-)

*Pełnił funkcję Prezesa w czasie nieobecności prof. Wójcika w Kraju

ZJAZDY TOWARZYSTWA

Zestawienie wszystkich Zjazdów, liczby uczestników, wygłoszonych wykładów plenarnych oraz liczby wykładów i plakatów w sesjach przedstawiono na końcu tego rozdziału. Początkowo, przez wiele lat, Zjazdy odbywały się w kwietniu. Uzasadnienie wyboru tego terminu znajdujemy w komunikacie Zarządu Głównego z 15 stycznia 1972r.:

Kwiecień miesiącem PTBR. Prezes ZG PTBR, profesor Jerzy Kroh, zwrócił się w imieniu Zarządu do honorowego członka naszego Towarzystwa, profesor Alicji Dorabialskiej, z prośbą o zasugerowanie terminu (miesiąca) związanego z działalnością naukową Marii Skłodowskiej-Curie, w którym odbywałyby się w przyszłości Zjazdy oraz imprezy i uroczystości organizowane przez PRBR. W odpowiedzi profesor Dorabialska przesała na ręce Prezesa list, w którym uzasadnia pogląd, iż najwłaściwszym miesiącem na tego rodzaju okazje byłby kwiecień, ponieważ z nim wiążą się najdonośniejsze odkrycia i prace znakomitej Rodaczki (w kwietniu 1896 roku M. Skłodowska-Curie ogłosiła również pierwszą pracę dotyczącą zagadnień badań radiacyjnych). Zarząd Główny akceptował propozycję i przekazał Pani Profesor serdeczne podziękowania, zawiadamiając Ją także o swej decyzji uznania kwietnia miesiącem PTBR...”

XII Zjazd odbył się jednak we wrześniu i ten termin utrzymywany jest do dziś. Zdecydowały o tym warunki ekonomiczne: w kwietniu, w żadnym z uniwersyteckich miast w Polsce, będących siedzibą Oddziałów Towarzystwa nie można korzystać z tańszych noclegów w Domach Akademickich.

W Zjazdach PTBR brało udział od około dziewięćdziesięciu do prawie dwustu pięćdziesięciu osób. Liczba wykładów plenarnych, z wyjątkiem X Zjazdu, nie przekraczała dziesięciu, a w czasie niektórych Zjazdów było ich tylko dwa. Liczba sesji naukowych w trakcie kolejnych Zjazdów zamykała się w przedziale od dwu do siedmiu.

ZJAZDY PTBR w latach 1969-2016

Zjazd	Miejsce i data	Liczba uczestników	Liczba wykładów plenarnych*	Liczba wykładów w sesjach i plakatów
I.	WARSZAWA 8 stycznia 1969	165	4	-
II.	POZNAŃ 22-24 kwietnia 1971	146	9	84
III.	ŁÓDŹ 26-28 kwietnia 1973	246	3	141
IV.	KRAKÓW 22-24 kwietnia 1976	155	4	100
V.	WARSZAWA 19-21 kwietnia 1979	220	2	130
VI.	WROCŁAW 7-9 kwietnia 1983	137	6	89
VII.	ŁÓDŹ 17-19 kwietnia 1986	152	6	94
VIII.	POZNAŃ 29-30 kwietnia 1989	100	-	70**
IX.	KRAKÓW 2-3 kwietnia 1992	98	2	97
X.	WARSZAWA 6-7 kwietnia 1995	158	16	119
XI.	SIEDLCE 15-17 kwietnia 1998	139	6	112
XII.	KRAKÓW 10-12 września 2001	139	8	117
XIII.	ŁÓDŹ 13-16 września 2004	-	4	71
XIV.	KIELCE 24-26 września 2007	120	5	98
XV.	SIEDLCE 20-23 września 2010	93	10	86
XVI.	BIĄŁOWIEŻA 23-26 września 2013	97	7	77
XVII.	SIEDLCE 27-30 września 2016	92	9	68

*łącznie z wykładami inauguracyjnymi i wykładami Medalistów

**łącznie ze streszczeniami nadesłanymi po terminie (suplement)

SZKOŁY JESIENNE

Oprócz Medalu im. Marii Skłodowskiej-Curie i Nagród naukowych Szkoły Jesienne są jedną z trzech tradycyjnych „instytucji” Towarzystwa. Zestawienie tematyki Szkół, liczby uczestników i innych szczegółów przedstawiono na następnym stronie.

Ogółem, w zorganizowanych dotychczas 24 Szkołach wzięło udział 1794 uczestników. Byli wśród nich pracownicy instytutów naukowych, stacji sanitarno-epidemiologicznych, powiatowych i wojewódzkich Wydziałów Ochrony Środowiska, spółdzielni produkcyjnych i zakładów przemysłowych, a także przedstawiciele instytucji wojskowych, policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej oraz firm komercyjnych. Każda Szkoła Jesienna miała swego kierownika naukowego: dziewięciokrotnie funkcję tę pełnił dr K. Pachocki, pięciokrotnie - prof. Z. Zagórski, czterokrotnie - prof. M. Zmyślony, trzykrotnie - dr M. Rochalska, prof. S. Szmigielski, dwukrotnie - profesorowie S. Andrzejewski i W. Pękala, dr E.M. Nowosielska, dr J. Wrembel-Wargocka. Natomiast prof. Z. Bałtrukiewicz, prof. W. Fiszer, mgr D. Grabowski, dr J. Huczowski, prof. S. Lipski, prof. J. Sabliński i prof. M.K. Janiak pełnili tę funkcję raz.

Jak wspomniano wcześniej, od 1993 r. przed Szkołami Jesiennymi wydawane są monografie zawierające referaty zaproszonych wykładowców (wykaz publikacji PTBR, str. 96).

SZKOŁY JESIENNE PTBR w latach 1970-2015

Nr	Data	Tematyka	Kierownik naukowy	Liczba uczestników	Liczba wykładów oraz doniesień
I	5-10 października 1970	Źródła promieniowania i metodyka pracy w badaniach radiacyjnych	Prof. Z. Zagórski	65	10 oraz 25
II	2-7 października 1972	Metody fotochemiczne i fotobiologiczne w laboratoriach radiacyjnych	Prof. Z. Zagórski	43	10 oraz 10
III	październik 1974	Aktualne zagadnienia radiobiologii ze szczególnym uwzględnieniem późnych skutków promieniowania	Prof. Z. Zagórski	60	13
IV	październik 1975	Technika radiacyjna w rolnictwie i technologii żywności	Prof. W. Fiszer	26	7 oraz 6
V	26 września-1 października 1977	Sterylizacja, konserwacja i utrwalanie radiacyjne	Prof. S. Andrzejewski	66	25 oraz 5
VI	15-21 października 1978	Aktualne zagadnienia dozymetryczne w eksperymencie radiobiologicznym dla potrzeb medycyny i rolnictwa	Dr J. Huczkowski	32	12
VII	19-24 października 1981	Technika radiacyjna i izotopowa w ochronie środowiska naturalnego- potrzeby, możliwości i praktyka	Prof. S. Andrzejewski	70	16

SZKOŁY JESIENNE PTBR w latach 1970-2015 c.d.

VIII	22-26 października 1984	Energetyka jądrowa - jej wpływ na populacje ludzkie i ich naturalne środowisko	Dr hab. J. Sabliński	57	10
IX	21-25 października 1985	Technika radiacyjna w produkcji i modyfikacji materiałów polimerowych	Prof. W. Pękala	43	16
X	19-23 października 1987	Działania biologiczne, zastosowanie medyczne i ochrona przed polami magnetycznymi i elektromagnetycznymi	Prof. S. Szmigielski	83	25
XI	24-29 października 1988	Awarie reaktorów jądrowych i ich skutki	Prof. Z. Bałtrukiewicz	99	19
XII	15-19 października 1990	Radiacyjne problemy energetyki jądrowej w Polsce	Prof. S. Lipski	16	19 oraz 4 zajęcia seminaryjne
XIII	14-18 października 1991	Technika radiacyjna w medycynie, ochronie środowiska i przemyśle rolno-spożywczym	Prof. W. Pękala	40	24
XIV	18-22 października 1993	Wpływ fal elektromagnetycznych na organizmy żywe	Prof. S. Szmigielski	143	19
XV	17-22 października 1994	Żywność napromieniona	Prof. Z. Zagórski Dr K. Pachocki	82	9

SZKOŁY JESIENNE PTBR w latach 1970-2015 c.d.

XVI	14-18 października 1996	Czarnobyl – 10 lat później. Skutki zdrowotne, skażenie środowiska i żywności	Dr K. Pachocki Mgr D. Grabowski Dr M. Rochalska	104	19 oraz 15
XVII	22-26 października 1997	Radon – występowanie i konsekwencje	Prof. Z. Zagórski Dr K. Pachocki	83	8 oraz 19
XVIII	23-27 października 2000	Oddziaływanie biologiczne, ryzyko zdrowotne i ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Prof. S. Szmigielski Dr K. Pachocki Dr M. Rochalska	114	18 oraz 8
XIX	14-18 października 2002	Promieniowanie jonizujące w medycynie. Narażenie i ochrona pacjentów, kontrola jakości, przepisy prawne	Dr K. Pachocki	74	21 oraz 14
XX	18-22 października 2004	Pola elektromagnetyczne w środowisku komunalnym i w środowisku pracy – źródła i oddziaływanie na człowieka	Prof. M. Zmyślony Dr K. Pachocki Dr M. Rochalska	122	15 oraz 7
XXI	9-13 października 2006	Czarnobyl – 20 lat później: skażenie środowiska i żywności, skutki zdrowotne. Energetyka jądrowa w Polsce: za i przeciw	Dr K. Pachocki	62	27 oraz 8

SZKOŁY JESIENNE PTBR w latach 1970-2015 c.d.

XXII	20-24 października 2008	Pola elektromagnetyczne w środowisku: problemy zdrowotne, ekologiczne, pomiarowe i administracyjne	Prof. M. Zmyślony Dr K. Pachocki	102	29 oraz 4
XXIII	5-9 listopada 2012	Współczesne zagrożenia ze strony promieniowania jonizującego i niejonizującego – zasady przeciwdziałania i udzielania pomocy poszkodowanym	Prof. M. Janiak Dr M. Bilski Dr A. Cheda Dr E.M. Nowosielska Dr J. Wrembel-Wargocka Prof. M. Zmyślony	87	19 oraz 6
XXIV	12-16 października 2015	Ochrona przed promieniowaniem jonizującym i niejonizującym. Nowe uregulowania prawne, źródła, problemy pomiarowe	Prof. M. Zmyślony Dr E.M. Nowosielska Dr K. Pachocki Dr J. Wrembel-Wargocka	121	21 oraz 14

XXIV Szkoła Jesienna. Zdjęcie grupowe uczestników. Trzech z czterech kierowników szkół: prof. M. Zmysłony (piąty od lewej w pierwszym rzędzie, ostatni przed klęczącymi osobami), dr E.M. Nowosielska (trzecia od prawej) i dr K. Pachocki (drugi od prawej)

MEDAL IM. MARIII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

Medal imienia Patronki Towarzystwa ustanowiono na mocy decyzji Zarządu Głównego Towarzystwa podjętej 20 marca 1980 r. Postanowiono, że Medale nadawane będą wybitnym polskim uczonym, zasłużonym w dziedzinie badań radiacyjnych, oraz wybitnym uczonym zagranicznym, którzy przyczynili się do rozwoju badań radiacyjnych w Polsce.

Medal odlewany w brązie zaprojektował nieżyjący już warszawski artysta plastyk Józef Markiewicz. Na jego awersie umieszczono podobiznę Marii Skłodowskiej-Curie i sentencję *Sint sua praemia laudi* („Niech zasługa zyskuje właściwą sobie nagrodę”), a na rewersie symboliczne promieniowanie alfa, beta i gamma emitowane przez grudkę metalu imitującego materiał promieniotwórczy. Na rewersie grawerowany jest też numer Medalu oraz imię i nazwisko laureata.

W roku 1985, w trakcie odlewania kolejnej serii Medalii, matryca uległa zniszczeniu. Nową wersję Medalu, zachowując wszystkie zasadnicze elementy pierwowzoru, zaplanowała artystka plastyczka Hanna Jelonek. Nowa wersja różni się przede wszystkim nieco bardziej wypukłą podobizną Marii Skłodowskiej-Curie oraz bardziej obłymi kształtami.

Medal nadawany jest w głosowaniu tajnym przez Zarząd Główny. Wnioskodawcami mogą być członkowie ZG oraz przewodniczący Oddziałów Regionalnych. Po raz pierwszy Medale wręczono w czasie Zjazdu Wrocławskiego w 1983 roku, a następnie w trakcie kolejnych Zjazdów Towarzystwa. W sumie, w latach 1983-2016, wręczono 26 Medalii uczonym zagranicznym i 21 – polskim (jeden z laureatów, prof. Janusz Beer, reprezentował zarówno Polskę, jak i USA) (patrz wykaz poniżej). Wśród laureatów zagranicznych najczęściej wyróżniani byli badacze z Wielkiej Brytanii (dziewięć osób), USA (cztery osoby), Niemiec (cztery osoby) i Francji (cztery osoby) oraz po jednej osobie z Holandii, Japonii, Kanady, Szwajcarii i byłego ZSRR.

Awers i rewers medalu Marii Skłodowskiej-Curie – projekt artysty plastyka Józefa Markiewicza z 1983 r.

Awers i rewers medalu Marii Skłodowskiej-Curie – projekt artystki plastyczki Hanny Jelonek z 1997 r.

LAUREACI MEDALU
im. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

1983 r.

- Nr 1 Frederick D. Dainton** (1914-1997) – brytyjski chemik radiacyjny i organizator nauki związany z Uniwersytetami w Leeds, Nottingham, Oxfordzie i Sheffield; jeden z twórców chemii radiacyjnej; członek *Royal Society*. W latach 1959-65 gościł w swoim laboratorium w Leeds wielu naukowców z Polski, w tym Jerzego Kroh.
- Nr 2 Maria Kopeć** (1919-2014) – lekarz medycyny (hematolog), członek rzeczywisty PAN, w latach 1968-1983 kierownik Zakładu Radiobiologii i Ochrony Zdrowia Instytutu Badań Jądrowych; autorka cennych prac z zakresu biochemii radiacyjnej, radiobiologii komórek i metabolizmu radionuklidów.
- Nr 3 Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska** (1908-1991) – fizykochemik, współtwórczyni wrocławskiej szkoły chemii koordynacyjnej i pionierka badań radiacyjno-chemicznych na Uniwersytecie Wrocławskim; członek rzeczywisty PAN.

1986 r.

- Nr 4 Jerzy Kroh** (1924-2016) – niekwestionowany lider polskiej szkoły chemii radiacyjnej, członek rzeczywisty PAN; autor fundamentalnych prac dotyczących kinetyki i mechanizmów procesów radiacyjno-chemicznych w fazach skondensowanych, m.in. mechanizmu tunelowania elektronów w układach zamrożonych, a także cennych podręczników i monografii.
- Nr 5 Tadeusz Rudnicki** (1922-1995) – lekarz medycyny (radiolog) i radiobiolog, kierownik Zakładu Radiobiologii Instytutu Nauk Fizjologicznych Akademii Medycznej w Poznaniu. Jego dorobek naukowy obejmuje prace nt. patologii popromiennej, wpływu promieniowania na płód, radiobiologii środowiskowej i populacyjnej, zasad ochrony radiologicznej oraz epidemiologii radiacyjnej.
- Nr 6 Jack F. Fowler** (1925–2016) – fizyk medyczny, jeden z najwybitniejszych radiobiologów, pionier radiobiologii klinicznej; wieloletni dyrektor słynnego *Gray Laboratory* pod Londynem - kolebki większości odkryć w tej dziedzinie. Rozwinął koncepcję frakcjonowania dawek w radioterapii. Zdefiniował pojęcie dawki efektywnej biologicznie, *BED*.

Nr 7 A.K. Pikajew – rosyjski chemik radiacyjny związany z Instytutem Chemii Fizycznej AN ZSRR (Moskwa); autor fundamentalnych prac z zakresu radiolizy roztworów wodnych oraz wykorzystania promieniowania jonizującego do oczyszczania wody i ścieków przemysłowych.

1989 r.

Nr 8 Arthur Charlesby (1915-1996) – naukowiec brytyjski związany z *Royal Military College*, Swindon; współtwórca (obok A. Chapiro) chemii radiacyjnej polimerów, autor fundamentalnej monografii w tej dziedzinie; pionier zastosowania technologii radiacyjnych w przemyśle tworzyw sztucznych.

Nr 9 Antoni Dancewicz (1922-2011) – z wykształcenia chemik, przez większą część swego życia zawodowego związany z Zakładem Radiobiologii i Ochrony Zdrowia Instytutu Badań Jądrowych. Badał znaczenie wewnątrzkomórkowego rozmieszczenia enzymów we wczesnych zaburzeniach ich czynności po napromieniowaniu oraz wpływ promieniowania na fizykochemiczne parametry kolagenu, podstawowego białka tkanki łącznej.

Nr 10 Józef Mayer (1939–2016) – chemik radiacyjny z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej. Prowadził badania nad mechanizmami procesów elektronowych oraz tworzenia i zaniku stanów wzbudzonych w ciekłych układach binarnych i polimerowych, a także nad wykorzystaniem technik radiacyjnych do oczyszczania ścieków przemysłowych.

Nr 11 Klaus-Rüdiger Trott – lekarz, specjalista w dziedzinie radioterapii onkologicznej i wybitny radiobiolog; autor badań wyjaśniających patogenezę i patofizjologię uszkodzeń popromiennych (wczesnych i późnych) po radioterapii nowotworów złośliwych.

1992 r.

Nr 12 Rober H. Schuler – amerykański chemik radiacyjny, wieloletni dyrektor Notre Dame Radiation Laboratory; autor fundamentalnych prac dotyczących kinetyki reakcji produktów przejściowych w układach napromieniowanych.

Nr 13 Janusz Beer (1930- 2013) – chemik „nawrócony” na radiobiologię komórkową, jako jeden z pierwszych opisał późne skutki promieniowania jonizującego (praca habilitacyjna). Od lat 1970-tych pracował w USA, zajmując się różnymi aspektami działania promieniowania UV na poziomie komórki i organizmu.

Nr 14 Zenon Bałtrukiewicz (1927-2015) – farmaceuta, radiotoksikolog i radiobiolog, kierownik Zakładu w Ośrodku Ochrony Radiologicznej i Radiobiologii Wojskowego Instytutu Higieny i Epidemiologii; autor licznych publikacji z dziedziny radiotoksykologii, radiobiologii oraz ochrony radiologicznej.

Nr 15 Władysław Pękala – pionier polskich badań z zakresu chemii radiacyjnej polimerów, związany z Międzyresortowym Instytutem Techniki Radiacyjnej, Politechniki Łódzkiej; autor wielu publikacji i patentów dotyczących zastosowania techniki radiacyjnej do wytwarzania, modyfikacji i sterylizacji syntetycznych materiałów polimerowych oraz biopolimerów.

1995 r.

Nr 16 Adolphe Chapiro – chemik francuski pochodzenia rosyjskiego związany z Laboratorium Chemii Radiacyjnej Polimerów CNRS w Thiais; współtwórca (obok A. Charlesby'ego) chemii radiacyjnej polimerów.

Nr 17 Larry Kevan (1938-2002) – naukowiec amerykański związany m.in. z Uniwersytetem Wayne State w Detroit i Uniwersytetem w Houston; ekspert w zakresie spektroskopii EPR, którą z wielkim powodzeniem wykorzystywał w badaniach produktów paramagnetycznych generowanych radiacyjnie i fotochemicznie.

Nr 18 Jan Skołyszewski – lekarz, specjalista w dziedzinie radioterapii onkologicznej, wieloletni dyrektor Centrum Onkologii-Instytutu Oddział w Krakowie. Opracował i wdrożył wiele metod radioterapii, m.in. radioterapię stosowaną w skojarzeniu z innymi metodami leczenia oraz radioterapię neutronową. Dzięki niemu Kraków stał się jednym z nielicznych ośrodków na świecie stosujących to leczenie.

Nr 19 Zbigniew Zagórski (1926-2014) – chemik związany z Instytutem Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie; ekspert w zakresie chemii i techniki radiacyjnej; autor licznych prac dotyczących zarówno podstawowych problemów chemii jądrowej i radiacyjnej, jak i technologii radiacyjnej.

1998 r.

Nr 20 Jacqueline Belloni – uczona francuska, wieloletni kierownik Laboratorium Fizykochemii Radiacyjnej na Uniwersytecie Paris-Sud w Orsay; Jej najważniejsze osiągnięcia dotyczą badań elektronu solwatowanego w różnych ośrodkach, jak również badań procesów nukleacji oraz właściwości fizykochemicznych klastrów metalicznych (nanoklastrów).

Nr 21 G. Arthur Salmon – jeden z czołowych brytyjskich chemików radiacyjnych, związany z *Cookridge Radiation Research Centre* (Uniwersytet w Leeds, W. Brytania), o bardzo bogatym dorobku naukowym, przede wszystkim w zakresie badań kinetyki i reaktywności przejściowych produktów radiolizy i fotolizy metodami impulsowymi.

Nr 22 David Armstrong (1930-2006) – fizykochemik kanadyjski związany z uniwersytetem stanu Alberta w Calgary. Jego badania dotyczyły przede wszystkim właściwości i reaktywności rodników w fazach skondensowanych i gazowej.

Nr 23 Christopher S. Potten (1940-2012) – naukowiec brytyjski związany z *Paterson Institute for Cancer Research, Christie Hospital* w Manchester; pionier biologii macierzystych komórek nabłonkowych skóry i jelit. Wykorzystywał promieniowanie jako narzędzie do badania mechanizmu odnowy tkanek i ich reakcji na uszkodzenie.

Nr 24 Irena Szumiel – radiobiolog, wieloletni kierownik Zakładu Radiobiologii Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie. Prowadziła badania w dziedzinie biologii komórki, skupiając się na wewnątrzkomórkowych mechanizmach przekazywania sygnałów, naprawy DNA i śmierci komórkowej.

2001 r.

Nr 25 Christian Streffer – niemiecki radiobiolog (z wykształcenia chemik), wieloletni kierownik Instytutu Radiobiologii w Klinice Uniwersyteckiej w Essen. Pracował w dziedzinie teratogenezy popromiennej, biologicznych podstaw radioterapii, hipertermii, testów predykcyjnych i ochrony radiologicznej.

Nr 26 Clemens von Sonntag (1936-2013) – niemiecki chemik i biochemik radiacyjny, związany z *Max-Planck-Institut für Strahlenchemie*, Mülheim an der Ruhr; pionier badań nad chemicznymi podstawami biologii radiacyjnej; autor licznych publikacji oryginalnych oraz klasycznych monografii.

Nr 27 Andrzej Płonka (1936–2001) – chemik związany z Międzyresortowym Instytutem Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej. Jego publikacje naukowe dotyczą głównie badań struktury i dynamiki przejściowych produktów radiolizy i fotolizy metodą EPR. Jest też autorem prac teoretycznych; rozwinął teorię kinetyki dyspersyjnej w fazach skondensowanych.

Nr 28 Zbigniew Szot – z wykształcenia lekarz, w latach 1983-1990 kierownik Zakładu Ochrony Zdrowia i Pracowni Metabolizmu Radionuklidów Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie. Badał skażenia wewnętrzne radionuklidami, opracował metody ich wykrywania i usuwania z organizmu.

2004 r.

- Nr 29 Klaus Dieter Asmus** (1938-2012) – chemik niemiecki związany z Instytutem im. Hahna i Meitner (Berlin Zachodni), Politechniką w Berlinie i Uniwersytetem w Notre Dame (USA). Zajmował się chemią radiacyjną i fizyczną chemią organiczną, w szczególności procesami przenoszenia i stabilizacji ładunków z udziałem rodników centrowanych na heteroatomach
- Nr 30 Thomas Bally** – chemik z Uniwersytetu we Fryburgu (Szwajcaria), uznany ekspert w dziedzinie chemii jonów molekularnych, będących produktami pośrednimi wielu reakcji indukowanych radiacyjnie i fotochemicznie.
- Nr 31 Jerzy Kaleciński** (1934-2004) – chemik radiacyjny z Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu. Zajmował się mechanizmami radiolizy różnorodnych układów: od roztworów oksyanionów metali przejściowych, związków uranu i związków kompleksowych, po ciecze jonowe.
- Nr 32 Stanisław Szmigielski** (1939-2015) – z wykształcenia lekarz, związany z Wojskowym Instytutem Higieny i Epidemiologii. Zajmował się problemami biologicznego oddziaływania pól elektromagnetycznych, szczególnie przyczynił się do rozwoju badań nad rakotwórczym działaniem promieniowania mikrofalowego oraz nad wykorzystaniem lokalnej hipertermii mikrofalowej do leczenia nowotworów.

2007 r.

- Nr 33 Shulamith Schlick** – chemik z *University of Detroit Mercy*, ekspert w dziedzinie chemii radiacyjnej, fotochemii i fotofizyki, chemii wolnych rodników, spektroskopii EPR oraz fizykochemii układów polimerowych i micelarnych.
- Nr 34 Kenneth H. Chadwick** – brytyjski fizyk radiacyjny. Zajmował się m.in. modelowaniem efektów radiacyjnych w komórkach żywych; wspólnie z H. P. Leenhoutsem wyjaśnił teoretycznie mechanizm synergii występującej w przypadku skojarzonego działania promieniowania jonizującego i mutagenu chemicznego.
- Nr 35 Hendrk P. Leenhouts** – naukowiec holenderski związany z Instytutem ITAL w Wageningen oraz Instytutem Zdrowia Publicznego i Środowiska w Bilthoven. Od 1964 r. pracował w tandemie z prof. K.H. Chadwickiem, razem opublikowali wiele prac oryginalnych oraz cenne podręczniki z dziedziny radiobiologii.

Nr 36 Jerzy Marian Gębicki – fizykochemik z Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej, którego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół zagadnień struktury i reaktywności jonów molekularnych, chemii ksenobiotyków oraz projektowania nowych związków o potencjale terapeutycznym. W swoich badaniach wykorzystuje techniki radiacyjne.

Nr 37 Julian Liniecki – lekarz, wybitny specjalista w dziedzinie medycyny nuklearnej, ochrony radiologicznej i radiobiologii, autor wielu prac dotyczących skażeń wewnętrznych i narażenia na radon; główny organizator polskiego systemu monitorowania dawek indywidualnych osób narażonych na promieniowanie X w medycynie i przemyśle.

2010 r.

Nr 38 Masanori Tachiya – teoretyk, autor przełomowych prac dotyczących procesów rekombinacji jonów, solwatacji elektronów, kinetyki reakcji w układach micelarnych, teorii reakcji przeniesienia elektronu; związany z *National Institute of Advanced Industrial Science and Technology* w Tsukubie.

Nr 39 Eugen Illenberger – fizykochemik niemiecki związany z *Freie Universität Berlin*, autor pionierskich prac z dziedziny oddziaływania jonów oraz niskoenergetycznych elektronów w fazie gazowej.

Nr 40 Mieczysław Foryś – chemik radiacyjny z Akademii Podlaskiej w Siedlcach o bogatym dorobku naukowym w zakresie radiolizy układów gazowych. Prowadził badania kinetyki i mechanizmów procesów wychwytu elektronów.

2011 r.

Medal Specjalny dla prof. Hélène Langevin-Joliot (wnuczki Marii Skłodowskiej-Curie) w dowód uznania za podtrzymywanie kontaktów z nauką polską.

2013 r.

Nr 41 Peter Wardman – brytyjski chemik i biochemik radiacyjny związany z *Gray Cancer Institute* oraz Uniwersytetem w Oxfordzie, autor fundamentalnych prac dotyczących mechanizmów procesów wolno-rodnikowych w układach o znaczeniu biologicznym.

Nr 42 Krzysztof Bobrowski – chemik radiacyjny z Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie; ekspert w dziedzinie badań dotyczących inicjowanych radiacyjnie i fotochemicznie procesów rodnikowych w modelowych układach biologicznych, w tym w peptydach i w białkach.

2016 r.

- Nr 43 George V. Buxton** – naukowiec brytyjski związany z *Cookridge Radiation Laboratory* w Leeds, jedna z najważniejszych postaci światowej chemii radiacyjnej; ekspert w dziedzinie radiolizy wody i roztworów wodnych, autor klasycznych prac dotyczących kinetyki i reaktywności pierwotnych produktów radiolizy.
- Nr 44 Ian Carmichael** – brytyjski chemik teoretyk, od roku 2004 dyrektor Notre Dame Radiation Laboratory (USA); ekspert w dziedzinie teoretycznej chemii radiacyjnej i fotochemii. Zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami ruchliwości jonów oraz procesami przeniesienia elektronu.
- Nr 45 Chantal Houée-Levin** – chemik i biochemik pracująca w Laboratorium Chemii Fizycznej na Uniwersytecie Paris XI. Zajmuje się głównie badaniem mechanizmu stresu oksydacyjno-redukcyjnego, mechanizmów utleniania białek, a także radiosterylizacją.
- Nr 46 Anna Gasińska** – radiobiolog kliniczny, wieloletni kierownik Zakładu Radiobiologii Klinicznej Centrum Onkologii-Instytutu w Krakowie. Jako pierwsza w Polsce podjęła badania dotyczące oceny prognostycznego i predykcyjnego znaczenia czynników biologicznych nowotworu dla radioterapii nowotworów złośliwych. Autorka jedynej w Polsce podręcznika radiobiologii klinicznej *"Biologiczne podstawy radioterapii"*.

NAGRODY NAUKOWE

Nagrody naukowe PTBR zostały wprowadzone pod koniec 1970 roku. Początkowo, w latach 1971-1973, nadawano je co roku, następnie co trzy lata, w trakcie kolejnych Zjazdów Towarzystwa. Laureatów Nagród wyłania Komisja powoływana przez Zarząd Główny. W dotychczasowej historii Towarzystwa Komisji Nagród przewodniczyli: Z. Zagórski (1970-1973), A. Danysz (1976), J. Liniecki (1979-1982), J. Mayer (1986), W. Pękala (1989-1995), E. Nagler-Kalecińska (1995-2001), E. Szajdzińska-Piętek (2001-2013) i M. Zmyślony (od 2013 r.). Członkami Komisji byli: S. Andrzejewski, A. Cebulska-Wasilewska, K. Chomiczewski, J. Danysz, A. Gasińska, A.K. Gajewski, J. Gębicki, J. Kaleciński, M. Kopeć, R. Kubacki, A. Lankoff, S. Łukiewicz, T. Mosiniak, K. Pachocki, M. Rochalska, S. Szmigielski, H. Wincel, M. Wójcik, B. Zabielski. Do obowiązków Komisji Nagród należy rozpatrywanie wniosków o nagrody, wyznaczenie recenzentów zgłoszonych prac i przedstawienie propozycji Zarządowi Głównemu, który zatwierdza bądź odrzuca (całkowicie lub częściowo) wniosek Komisji.

W latach 1970 i 1971 przyznano Nagrody za najlepsze opublikowane prace naukowe. W 1973 roku zmieniono regulamin i nagrodzono najlepsze komunikaty wygłoszone w czasie Zjazdu Towarzystwa w Łodzi. Od 1976 roku powrócono do przyznawania Nagród za opublikowane prace naukowe i wprowadzono podział na Nagrody w dziedzinie chemii radiacyjnej i w dziedzinie radiobiologii. W każdej dziedzinie przyznawane były Nagrody pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, a także wyróżnienia. W latach 1990-tych zaczęto przyznawać również Nagrody za publikacje z zakresu ochrony radiologicznej i promieniowania niejonizującego.

Wysokość Nagród wahała się od 1500 zł (stanowiło to około 50% ówczesnego miesięcznego wynagrodzenia adiunkta) w latach 1970-1976 do 2 mln zł (obecnich 200 zł) w 1995 roku. W roku 1998 odstąpiono od przyznawania nagród finansowych. Wprowadzono natomiast nagrodę symboliczną w formie statuetki w kolorze złotym (nagroda I^o), srebrnym (nagroda II°) i brązowym (nagroda III°) (patrz rycina), którą zaprojektowała artystka plastyczka Hanna Jelonek. Jej projektu są również wzory dyplomów.

Aktualnie, przyznawane są Nagrody I i II stopnia (oraz wyróżnienia) w pięciu dziedzinach: Chemia radiacyjna i fotochemia, Radiobiologia, Radioterapia, Higiena radiacyjna (ochrona radiologiczna, promieniowanie jonizujące w środowisku naturalnym, itp.), Bioelektromagnetyzm i ochrona przed promieniowaniem niejonizującym. W przypadku Nagród zespołowych statuetkę otrzymuje pierwszy autor, a pozostali dyplomy.

Ogółem, w latach 1971-2016 przyznano 100 Nagród i 7 wyróżnień. Początkowo, nagradzani byli wyłącznie uczeni polscy za prace wykonane w kraju. Po raz pierwszy badania, których współautorem był obcokrajowiec nagrodzono w roku 1979. Obecnie zdarza się, że liczba laureatów zagranicznych jest większa niż polskich, chociaż przestrzegana jest zasada, że wiodącym autorem musi być uczonego polski. Z czasem, zmniejszała się liczba Nagród indywidualnych na rzecz Nagród zespołowych, np. w latach 1989 i 2013 nagrodzono badania wykonane aż przez czternaście osób. Najczęściej laureatami Nagród byli: prof. Irena Szumiel – dziewięciokrotnie, prof. Jerzy Kroh – siedmiokrotnie, profesorowie Jacek Michalik i Zbigniew Zagórski – sześciokrotnie, prof. Krzysztof Bobrowski, dr Aneta Cheda, prof. Jerzy Lech Gębicki, prof. Marek K. Janiak, dr Ewa Nowosielska, prof. Zofia Pietrzak-Flis, prof. Andrzej Płonka – czterokrotnie, a 8 osób zostało nagrodzonych trzykrotnie.

Awers i rewers statuetki nagrody naukowej PTBR – projekt artystki plastyczki Hanny Jelonek z roku 1997

WYKAZ CZŁONKÓW HONOROWYCH PTBR

1.	Prof. Alicja Dorabialska	Wybrana 08.01.1969 r.
2.	Prof. Cezary Pawłowski	Wybrany 08.01.1969 r.
3.	Prof. Witold Zawadowski	Wybrany 08.01.1969 r.
4.	Prof. Antoni Basiński	Wybrany 11.04.1983 r.
5.	Prof. Maria Kopeć	Wybrana 18.04.1986 r.
6.	Prof. Bogusława Jezowska-Trzebiatowska	Wybrana 18.04.1986 r.
7.	Prof. Jerzy Kroh	Wybrany 30.03.1989 r.
8.	Prof. Juliusz Derecki	Wybrany 02.04.1992 r.
9.	Prof. Tadeusz Rudnicki	Wybrany 06.04.1995 r.
10.	Prof. Władysław Pękala	Wybrany 16.04.1998 r.
11.	Prof. Zbigniew Zagórski	Wybrany 11.09.2001 r.
12.	Prof. Antoni K. Gajewski	Wybrany 14.09.2004 r.
13.	Dr Krzysztof Pachocki	Wybrany 14.09.2004 r.
14.	Dr Małgorzata Rochalska	Wybrana 14.09.2004 r.
15.	Prof. Krzysztof Chomiczewski	Wybrany 24.09.2007 r.
16.	Prof. Elżbieta Nagler-Kalecińska	Wybrana 24.09.2007 r.
17.	Prof. Jan Skołyzewski	Wybrany 24.09.2007 r.
18.	Prof. Antonina Cebulska-Wasilewska	Wybrana 25.09.2013 r.
19.	Prof. Marek K. Janiak	Wybrany 28.09.2016 r.

SPIS CZŁONKÓW PTBR W LATACH 1968-2017*

1	Abdalla Michael, dr hab.	Poznań	1987-2010
2	Ablewicz-Strzałkowska Ewa Maria, mgr	Kraków	1973- 2004
3	Abramczyk Halina, prof.	Wiśniowa Góra	1997-
4	Abramowska Anna, mgr	Mrozy	2014-
5	Achmatowicz-Szmajke Teresa Maria, dr	Warszawa	1969-2001
6	Adamczewski Ignacy, prof. (zm. 2000)	Gdańsk	1971-1995
7	Adamczyk Agnieszka, dr	Kraków	2000-
8	Adamczyk Zygmunt, mgr (zm. 2016)	Łódź	1970-1976
9	Adamowicz Małgorzata, mgr	Łódź	2010-2010
10	Adamus-Włodarczyk Agnieszka, mgr inż.	Łódź	2014-
11	Ambroż Hanna Barbara, prof.	Warszawa	?-1998
12	Andrzejewski Stanisław, prof. (zm. 1983)	Łódź	1969-1983
13	Aniołczyk Halina, dr	Łódź	1994-
14	Auerbach Barbara Anna, mgr	Warszawa	1984-1985
15	Augustyniak Włodzimierz, prof. (zm. 2013)	Poznań	1969-1976
16	Bachman Stefania, prof. (zm. 2007)	Łódź	1969-1995
17	Bajerska Alina Maria, mgr	Łódź	1974-?
18	Bakewicz Edmund Marian, mgr	Kraków	1974-1978
19	Balczarek Wanda, lek.	Łódź	1970-1976
20	Balcerzak Czesław, dr hab.	Łódź	1983-1985
21	Bałtrukiewicz Zenon, prof. (zm. 2015)	Warszawa	1974-2015
22	Banasik-Nowak Anna, dr (zm. 2013)	Kielce	2000-2013
23	Baran Anna, mgr	Gdańsk	? - 2010
24	Banaszkiewicz Wacław dr (zm. 1995)	Poznań	1969-?
25	Baranowski Janusz, mgr inż.	Mielec, Rzeszów	2009-
26	Barbacka-Surowiak Grażyna Maria, dr	Kraków	1974-1982
27	Bartczak-Wiśniewska Teresa, dr	Łódź	1997-2001
28	Barszcz Daniela Teresa, dr (zm. 2016)	Warszawa	1971-2006
29	Barszczewska Wiesława, dr hab.	Siedlce	1996-
30	Bartczak Witold, prof. (zm. 2009)	Łódź	1997-2001
31	Bartkiewicz Elżbieta, mgr	Siedlce	1986-1995
32	Bartoszewicz Zbigniew Piotr, dr	Warszawa	1984-1992
33	Barwicki Witold, inż.	Radom	1999-
34	Bartuzel Teresa, lek.	Łódź	1970-1976
35	Basiński Antoni, prof. (zm. 1990)	Toruń	1968-1986
36	Bauer Agata, mgr inż.	Łódź	2017-
37	Bednarek Andrzej, dr (zm. 2015)	Łódź	1969-1972
38	Bednarek Janusz Zbigniew, dr	Łódź	1989-1998
39	Bednarzak Leszek, mgr inż.	Siedlce	1989-1999
40	Bednarczyk Władysław Marian, prof.	Warszawa	1969-1982
41	Beer Janusz Zygmunt, prof. (zm. 2013)	Warszawa	1969-2001
42	Bekas Marcin dr	Warszawa	2005-
43	Bem Henryk Leszek, prof.	Łódź	1969-1982
44	Berger Jan, lek.	Poznań	1969-1973
45	Bergier Leszek Tadeusz, dr	Przemysł	1979-

46	Biały Edward, inż.	Wrocław	1984-1986
47	Bielec Marian, dr	Warszawa	1975-1985
48	Bieńkowski Paweł, dr hab.	Wrocław	? -2010
49	Biesaga Beata, dr hab.	Kraków	1996-
50	Bilińska Barbara, prof.	Sosnowiec	1969-2008
51	Biliński Krzysztof, mgr	Kielce	2017-
52	Bilkiewicz Jan, mgr inż.	Warszawa	1969-1983
53	Bilski Marek, dr	Warszawa	2002-
54	Bitny-Szlachto Stanisław, prof. (zm. 2003)	Warszawa	1969-2001
55	Blum Aleksander, mgr inż.	Warszawa	1969-1978
56	Bobik Renata Alina, mgr	Wadowice	1993-2008
57	Bobrowski Krzysztof Jerzy, prof.	Warszawa	1974-
58	Boguszewicz Łukasz, dr	Gliwice	2012-
59	Bogacz-Bałdys Joanna, mgr	Kraków	1999-
60	Bocian Ewa Barbara, prof.	Warszawa	1970-1984
61	Bogdański Kazimierz, prof.	Warszawa	1969-1975
62	Bogoniowska Zofia, mgr	Warszawa	1970-1984
63	Bogusławski Andrzej Jan, mgr (zm. 1992)	Poznań	1978-1984
64	Bondarczuk Lesława, mgr inż.	Łódź	1969-1985
65	Bogus Włodzimierz, dr (zm. 2014)	Łódź	1969-1979
66	Boguta Grzegorz Aleksander, dr	Warszawa	1983-1986
67	Boniśławski Waldemar, mgr	Wejherowo	1988-1990
68	Boużyk Elżbieta Lucyna, dr (zm. 2012)	Warszawa	1984-2005
69	Braziewicz Janusz, prof.	Kielce	2007-2010
70	Brodecki Marcin, mgr	Łódź	2009-
71	Broszkiewicz Roman Karol, prof.	Warszawa	1968-1990
72	Bryl-Sandelewska Teresa Barbara, dr	Warszawa	1969-2005
73	Brynikowski Zbigniew, mgr	Wrocław	1969-1976
74	Brzeziński Ryszard, dr	Poznań	1969-1988
75	Brzóska Kamil, dr	Warszawa	2013-
76	Budzicka Ewa Krystyna, mgr	Warszawa	1972-1984
77	Bulski Wojciech, dr hab.	Warszawa	1984-2010
78	Bułhak Zofia Małgorzata, dr (zm. 1994)	Warszawa	1969-1993
79	Buraczewska Iwona Maria, dr	Warszawa	1986-2010
80	Burczak Krystyna Teresa, dr (zm. 2000)	Łódź	1974-2000
81	Burda Kvetoslava, dr	Kraków	2002-2010
82	Burzyńska Ewa Maria, dr	Łódź	1969-1978
83	Byrski Edward, dr	Kraków	1987-
84	Cabaj Stanisław, mgr	Turawa	1987-2008
85	Cebulska-Wasilewska Antonina, prof.	Kraków	1977-
86	Centkiewicz Igor Włodzimierz, dr (zm. 1985)	Warszawa	1969-1982
87	Chabowska Magdalena Anna, mgr	Kraków	1973-1982
88	Chas Jan Zdzisław, dr	Warszawa	1988-2005
89	Cheda Aneta, dr	Warszawa	1998-
90	Cheda Łukasz, lic.	Warszawa	2017-
91	Chlebosz Grażyna, dr	Wrocław	1995-2010
92	Chłap Zbigniew, mgr	Gliwice	2015-
93	Chmielewska Irena, dr inż.	Poznań	2001-2010

94	Chodera Alfons, prof. (zm. 2005)	Poznań	1969-1983
95	Chomiczewski Krzysztof Józef, prof.	Warszawa	1972-
96	Chrapkowska Krystyna Józefa, dr (zm. 2002)	Poznań	1987-2001
97	Chrobak Janina Anna, mgr	Opole	1987-2010
98	Chruścielewski Wojciech, dr (zm. 2008)	Łódź	2001-2005
99	Chrzanowska Alicja, dr	Kraków	1987-2006
100	Chrzęścik Ireneusz Mikołaj, dr	Siedlce	1986-2013
101	Chwaliński Stanisław, dr	Warszawa	1969-2006
102	Chytła Jerzy, mgr inż.	Sanok	2009-
103	Chyżewski Adam, dr (zm. 2011)	Łódź	1969-2005
104	Ciborowski Stanisław, prof. (zm. 2014)	Warszawa	1968-1995
105	Cisowska-Pakuła Bożena Maria, mgr	Łódź	1970-1982
106	Cieśla Zenobia Maria, mgr	Piła	1992-1995
107	Cieślar Grzegorz, prof.	Bytom	1997-
108	Cięszka-Urbańska Krystyna, prof.	Kraków	1977-1990
109	Ciołek Zbigniew, dr	Warszawa	1999-2005
110	Cywicka-Jankiel Teresa, dr	Kraków	1999-
111	Czabajka Waleria, doc. dr	Plewiska	1969-
112	Czaplicki Edward Jarosław, dr	Poznań	1969-1990
113	Czerniawski Eugeniusz, dr (zm. 2015)	Łódź	1976-1998
114	Czerski Przemysław, prof. (zm. 1983)	Warszawa	1969-1978
115	Czerwonko Anna, mgr inż. (zm. 2011)	Wrocław	1969-?
116	Czerwik Zbigniew, doc. dr	Łódź	1974-
117	Czub Joanna, dr	Kielce	2012-
118	Czyżewska Elżbieta, dr	Kraków	1999-2005
119	Czyżewska Agnieszka Dorota, mgr	Kraków	1993-2008
120	Damm Józef Zbigniew, prof. (zm. 1995)	Wrocław	1969-1976
121	Dancewicz Antoni Mieczysław, prof. (zm. 2011)	Warszawa	1969-2010
122	Danecki Ryszard, mgr	Częstochowa	2001-2010
123	Danysz Andrzej, prof.	Białystok, Warszawa	1968-1975
124	Dąbrowska Joanna, dr	Michalin	1984-1984
125	Dąbrowski Maciej, lek. wet.	Warszawa	2009-
126	Dąbrowski Marek, prof. (zm. 2011)	Warszawa	1999-2011
127	Decowski Marian, dr hab.	Puławy	1969-1970
128	Dembiński Włodzimierz Edmund, mgr	Poznań	1974-1982
129	Demczuk Piotr Bogusław, dr	Wrocław	1993-2010
130	Denisiewicz Rościśław, dr (zm. 2010)	Warszawa	1969-1979
131	Deperas-Kamińska Marta, dr	Kielce	1993-2017
132	Derecki Juliusz, prof. (zm. 2004)	Warszawa	1969-2004
133	Długosz Tomasz, dr	Wrocław	2009-2010
134	Długosz Magdalena, dr	Opoczno	2011-
135	Dobrzyńska Małgorzata Maria, dr hab.	Warszawa	1991-
136	Domańska Katarzyna, dr	Lublin	1996-2005
137	Domańczuk-Śródka, Agnieszka mgr	Opole	1991-2010
138	Domienik Joanna, dr	Łódź	2007-
139	Donat Barbara	Pstrążna	2014-
140	Dorabialska Alicja, prof. (zm. 1975)	Warszawa	1969-1973

141	Drabent Zygmunt, prof. (zm. 2008)	Olsztyn	1973-2005
142	Drąg Monika, mgr	Kraków	2006-2016
143	Dudek Grażyna Anna, mgr	Warszawa	1969-1973
144	Dusiński Jędrzej, mgr inż.	Leszno	2015-
145	Dworakowski Marian, inż.	Warszawa	1969-
146	Dyga Wojciech, dr	Kraków	1998-2016
147	Dziędziela Wiesław Marian, dr	Łódź	1969-1989
148	Dzięgielewski Jan Olgierd, prof.	Sosnowiec	1969-1990
149	Dziuk Eugeniusz Justyn, prof.	Warszawa	1969-
150	Dziura Adolf, dr (zm. 2016)	Puławy	1996-2005
151	Dziwecki Marek Jarema, mgr	Poznań	1972-1984
152	Dzierżkowska Grażyna, mgr	Warszawa	1983-
153	Ehrmann Renata, mgr	Warszawa	1989-1995
154	Elbanowski Marian, dr (zm. 2003)	Poznań	1969-1982
155	Fabiszewska Ewa, dr	Warszawa	1994-
156	Fajndt Stanisław, lek.	Łódź	1970-1976
157	Fijałek Zbigniew Edward, prof.	Warszawa	1975-1982
158	Firkowski Ryszard, dr (zm. 2009)	Łódź	1971-1995
159	Fischer Włodzimierz Władysław, prof.	Poznań	1969-2010
160	Flakiewicz Wiesław, dr hab.	Płock	1993-
161	Fornalski Krzysztof, dr	Warszawa	2011-
162	Foryś Mieczysław, prof.	Siedlce	1969-
163	Froncisz Wojciech, dr hab.	Kraków	1969-2004
164	Gacek Edward, prof.	Kraków	1974-1979
165	Gajewski Antoni Kazimierz, prof.	Warszawa	1969-
166	Gajewski Marek, prof.	Warszawa	1991-2005
167	Gajownik Aneta, mgr	Warszawa	2015-
168	Galant Stanisław, dr	Łódź	1983-1986
169	Gancarz Bronisław, prof. (zm. 2002)	Wrocław	1969-?
170	Garus Marek, mgr inż.	Przeworsk	2009-
171	Gasińska Anna Janina, prof.	Kraków	1984-
172	Gasyna Zbigniew Lucjan, dr	Łódź	1972-1983
173	Gaszyńska Mirosława, mgr inż.	Łódź	1969-?
174	Gawel Joanna, mgr inż.	Łódź	2011-
175	Gawłowski Janusz Witold, mgr	Warszawa	1969-1977
176	Gawrońska Helena, prof.	Warszawa	1970-1976
177	Gąsiorowski Andrzej, mgr inż.	Łódź	2016-
178	Gerszon Joanna, lic.	Łódź	2013-
179	Gębicka Lidia Anna, prof.	Łódź	1977-
180	Gębicki Jerzy Lech, dr hab. inż.	Łódź	1974-
181	Gębicki Jerzy Marian, prof.	Łódź	1971-
182	Gielo Stanisław, mgr inż.	Radzików	1969-1976
183	Giermak-Zielińska Teresa Jadwiga, prof.	Warszawa	1978-
184	Gieszczyńska Janina, mgr inż.	Łódź	1969-?
185	Głogowski Kazimierz, dr	Poznań	1969-1975
186	Głowala Władysław, lek. wet.	Warszawa	1988-1990
187	Głuszewski Wojciech Jerzy, dr	Warszawa	1991-
188	Gnatowski Bogusław Tadeusz, dr	Warszawa	1980-1990

189	Goćławska-Dziedzic Anna, dr (zm. 2006)	Warszawa	1969-1979
190	Godniewicz Maria, mgr	Chorzów	1993-1995
191	Gogocz Edward, mgr	Puławy	1969-1976
192	Golnik Natalia, prof.	Warszawa	1999-2010
193	Gołba Stanisław, dr	Zabrze	1969-1976
194	Gonta-Grabiec Katarzyna, dr	Warszawa	1984-1984
195	Gondko Roman, dr hab.	Łódź	1971-1976
196	Gorczyca Ryszard Franciszek ,mgr	Tarnów	1993-
197	Gorczyca Bogusław, mgr inż.	Kraków	1999-
198	Goryca Wojciech, mgr inż.	Warszawa	2001-2010
199	Gozdek Piotr Krzysztof, mgr inż.	Gliwice	2009-2010
200	Goździk Jolanta, dr hab.	Szczecin	1988-1989
201	Góralczyk-Piech Alicja Julia, dr (zm. 2010)	Warszawa	1974-2010
202	Górnaś Paweł, dr	Warszawa	1979-1984
203	Grabiec Stanisław Jan, dr	Warszawa	1969-1976
204	Grabowski Dariusz Andrzej, mgr (zm.)	Warszawa	1969-1976
205	Gracz Józef, dr	Poznań	1987-1988
206	Grądzka Iwona Maria, dr	Warszawa	1993-
207	Grębowski Jacek dr	Łódź	2010-
208	Grobelna Grażyna, mgr	Poznań	1993-2010
209	Grochmalicka-Mikołajczyk Janina Helena, prof.	Poznań	1969-1976
210	Grodkowski Jan dr hab. (zm. 2014)	Warszawa	1969-2010
211	Grosicki Andrzej, dr	Puławy	1996-2005
212	Gryz Krzysztof, dr	Warszawa	1999-
213	Grzybowska Teresa, dr	Poznań	1969-1969
214	Gubański Adam, dr	Wrocław	1993-2005
215	Gurbiel Ryszard Janusz, dr hab.	Kraków	1977-1986
216	Gwiazdowski Bogdan Jan, dr hab.	Warszawa	1969-1982
217	Haczewski Antoni Lech, mgr	Gdańsk	1993-2001
218	Hahn Leszek Jan, mgr	Warszawa	1969-
219	Halaba Grażyna, dr	Łódź	1971-1982
220	Hankiewicz Ewa, dr	Łódź	1969-1989
221	Hasiec Ireneusz, mgr inż.	Gliwice	2015-
222	Hauser Sławomir, mgr inż.	Łódź	1969-1990
223	Heger Ludomir Józef, mgr inż.	Warszawa	1969-1987
224	Helewski Krzysztof Jacek, dr hab. (zm. 2016)	Dąbrowa Górnicza	1981-2001
225	Henisz Anna Krystyna, dr	Warszawa	1969-
226	Hermanowicz Witold, prof.	Warszawa	1969-1984
227	Hilczer Maria, prof.	Łódź	1999-
228	Hilczer Tadeusz, prof.	Poznań	1969-1982
229	Hodyr Krzysztof Jerzy, dr	Pabianice	1983-1990
230	Horwatt Ewa Anna, mgr	Łódź	1969-?
231	Huczkowski Jerzy, dr	Kraków	1974-
232	Hycr Krzysztof, dr	Kraków	1987-1988
233	Ignatowicz Stanisław, prof.	Warszawa	1991-2001
234	Iwanowska Jolanta Maria, mgr	Warszawa	1984-1985
235	Iwasiów Barbara Maria, mgr	Kraków	1977-1982

236	Jabłońska-Chomiczewska Hanna, dr	Warszawa	1989-2001
237	Jakutowicz Konstancja, dr (zm. 2001)	Warszawa	1969-?
238	Janecka-Widła Anna, mgr inż.	Kraków	2013-
239	Janiak Marek Krzysztof, prof.	Warszawa	1975-
240	Janik Mirosław, mgr inż.	Kraków	1999-2001
241	Janiec Waldemar, prof.	Katowice	1969-1976
242	Janiszewska-Sobotta Barbara, mgr (zm. 2000)	Kraków	1989-1992
243	Jankowski Janusz, mgr	Toruń	1993-2001
244	Jankowski Jerzy, prof (zm. 2011)	Łódź	1969-1976
245	Janyst-Werner Bożena Kazimiera, dr	Łódź	1969-?
246	Jasiński Władysław, prof. (zm. 1989)	Warszawa	1969-1983
247	Jaworek Dariusz Lech, dr	Warszawa	1970-1986
248	Jaworska Anna Elżbieta, mgr	Poznań	1969-1977
249	Jaworska Alicja Teresa, dr	Warszawa	1985-1995
250	Jaworska Elżbieta Maria, dr	Warszawa	1970-1989
251	Jaworowski Jarosław, mgr	Łódź	1989-1995
252	Jaworowski Zbigniew, prof. (zm. 2011)	Warszawa	1969-1976
253	Jazowiecka-Rakus Joanna, dr	Gliwice	2017-
254	Jaźwiński Jarosław mgr inż. (zm. 2017)	Warszawa	
255	Jednoróg Sławomir, dr	Warszawa	1980-
256	Jeleń Kazimierz, prof.	Kraków	1993-
257	Jeleńska Maria Magdalena, dr	Warszawa	1969-1986
258	Jezierska-Kasprzyk Krystyna Katarzyna, mgr	Warszawa	1969-1979
259	Jezierski Maciej, mgr inż.	Łódź	1974-1983
260	Jędrzejczak Wiesław Wiktor, prof.	Warszawa	1975-1984
261	Jówko Antoni Stefan, prof.	Siedlce	1973-
262	Jóźwiak Hanna, mgr	Warszawa	1976-1989
263	Jóźwiak Zofia, mgr	Łódź	1970-1986
264	Jeżowska-Trzebiatowska Bogusława, prof. (zm. 1991)	Wrocław	1969-1984
265	Jung Aleksandra, dr	Kraków	2005-
266	Kaczmarek Elżbieta, mgr	Warszawa	1984-1984
267	Kabat Damian, mgr	Kraków	2011-
268	Kadłubowski Sławomir, dr	Aleksandrów Łódzki	2014-
269	Kajta Małgorzata, dr hab.	Kraków	1987-1987
270	Kaleciński Jerzy, prof. (zm. 2004)	Wrocław	1969-2004
271	Kalinowska Anna, dr	Łódź	1969-1976
272	Kacprzyk Janusz, mgr	Łódź	2007-
273	Kamiński Edward, prof.	Poznań	1987-1990
274	Kamiński Zbigniew, mgr inż.	Łódź	2002-
275	Kański Ryszard, mgr	Warszawa	1969-1976
276	Kapiszewska Maria Teresa, prof.	Kraków	1974-
277	Karasińska-Osmala Jolanta Barbara, mgr	Poznań	1989-1990
278	Karolczak Stefan, dr	Łódź	1969-
279	Karolewski Kazimierz, prof.	Kraków	1987-
280	Karpowicz Jolanta, dr	Warszawa	1999-
281	Karwowska Jadwiga, dr	Siedlce	2001-

282	Karwowski Andrzej Maria, prof. (zm. 2013)	Poznań	1969-1976
283	Kasper Ewa, mgr	Kraków	1974- 2008
284	Kasprzak Kazimierz Stanisław, dr (zm. 2015)	Poznań	1969-2005
285	Kasprowicz Marek, dr	Kraków	?-2008
286	Kasprzyk Zofia, prof. (zm. 2002)	Warszawa	1969-2001
287	Kawiak Jerzy, prof.	Warszawa	1969-
288	Kaźmierczak-Kurnatowska Ewa, mgr	Bydgoszcz	1970-2010
289	Kaźmierczak Marek, dr	Łódź	1970-1976
290	Kąkolewski Krzysztof, mgr	Konin	1989-2010
291	Kątniak Katarzyna Anna, mgr	Poznań	1989-1989
292	Kciuk Gabriel, dr	Warszawa	2002-
293	Kędzia Wojciech, mgr	Bydgoszcz	1996-
294	Kieliszek Jarosław, dr	Warszawa	1999-
295	Kijonka Marek, mgr	Gliwice	2012-
296	Kiluk Stanisław, lek.	Białystok	1969-1987
297	Klaja Marek, mgr	Gliwice	2012-
298	Kleczkowska Hanna Emilia, dr	Warszawa	1986-2010
299	Klemczak Maria, mgr	Kraków	1993-2006
300	Klepaczewska Teresa Elżbieta, inż.	Radom	1987-2010
301	Klimczak Bogumiła, mgr inż.	Łódź	1977-1979
302	Klimek Małgorzata, dr hab.	Kraków	1987-
303	Klimaszewski Jerzy, lek. wet.	Warszawa	1975-1989
304	Klonowski Robert, mgr	Ciechanów	1996-2010
305	Kluszczyński Dariusz, dr	Łódź	2002-
306	Kłoczewski Marek Antoni, mgr	Warszawa	1969-1973
307	Kłuciński Piotr, dr	Gliwice	2009-
308	Kobiela Stanisław, dr	Warszawa	1978-1988
309	Koch Irena, mgr	Warszawa	1975-1982
310	Kochmańska-Twardowska Anna Teresa, mgr	Poznań	1969-1984
311	Kołodziej Włodzimierz Jan, mgr	Gdańsk	1988-1988
312	Kołodziejczyk Janina, inż.	Gdynia	? -2010
313	Kołyga Stanisław, inż.	Warszawa	1970-1990
314	Komasa Justyna, mgr inż.	Wiśniowa Góra	2014-
315	Komender Janusz, prof.	Warszawa	1969-2006
316	Konarska Anna, mgr inż	Oksa	2012-
317	Konarski Jerzy, prof.	Poznań	1969-1982
318	Konefał Adam, dr hab.	Gliwice	2012-
319	Konieczny Piotr, dr hab.	Poznań	1987-1989
320	Konopacka Maria, dr	Gliwice	2000-
321	Konopka Lech Jerzy, prof.	Warszawa	1969-
322	Kopeć Barbara, dr	Rzeszów	2001-2008
323	Kopeć Maria prof. (zm. 2014)	Warszawa	1969-2014
324	Koprowski Jan, dr (zm. 2012)	Wrocław	1969-1979
325	Kopyra Janina, dr hab.	Siedlce	1996-
326	Kornacka Ewa, dr	Warszawa	1997-
327	Korzeniowska-Sobczuk Anna, mgr	Warszawa	2002-
328	Kość Halina, dr	Siedlce	1996-2000
329	Korzeniowski Stanisław, prof. (zm. 2016)	Kraków	1987-2016

330	Koter-Michalak Maria, prof.	Łódź	1971-1986
331	Kowalczyk Aleksandra, mgr inż.	Kraków	2016-
332	Kowalczyk Jan, mgr	Wyszków	1996-2010
333	Kowalczyk Piotr, dr	Warszawa	2011-
334	Kowalczyk Jerzy Edward, mgr	Włocławek	1969-1976
335	Kowalczyk Maciej Józef, mgr	Katowice	1970-?
336	Kowalska Magdalena, mgr	Kielce	2015-
337	Kowalska Maria Renata, dr	Warszawa	1980-2010
338	Kowalski Antoni Jan, dr hab. (zm. 1977)	Łódź	1969-1977
339	Kowalski Bogdan, prof.	Puławy	1996-2005
340	Kowalski Tomasz Stefan, dr	Łódź	1975-1984
341	Krasiukanis Roman Krzysztof, dr	Łódź	1989-1995
342	Kozak Krzysztof, dr	Kraków	1999-
343	Kozanecki Marcin, dr	Łódź	2016-
344	Krasnowolski Stanisław Jerzy, dr	Kraków	1974-2008
345	Krawczyk Andrzej, prof.	Warszawa	2002-
346	Krejzler Ryszard, mgr inż. (zm. 2009)	Warszawa	1976-2009
347	Kroh Jerzy, prof. (zm. 2016)	Łódź	1969-2016
348	Krolopp Włodzimierz Jan, prof. (zm. 2013)	Łódź	1969-1977
349	Krokosz Anita, dr hab.	Łódź	2010-
350	Kromolnicki Ryszard, mgr	Szczecin	2001-2010
351	Krowicka Małgorzata, mgr	Koniecpol	1998-2010
352	Kruk Wiesław Zbigniew, dr	Warszawa	1969-2010
353	Krupa Stanisława, mgr	Opole	1985-2005
354	Krupa Zdzisław, mgr inż.	Włocławek	1984-1986
355	Kruszewski Jerzy, lek.	Warszawa	1979-?
356	Kruszewski Marcin, prof.	Warszawa	1989-
357	Krzowski Łukasz, mgr	Ostrowiec Św.	2004-
358	Krześlak Anna, mgr	Olsztyn	1993-2005
359	Stanisława Krzykwa Bogusława, mgr	Kraków	1987-2006
360	Krzysiek Mateusz, mgr inż.	Kraków	2007-
361	Krzysztofik Bolesław, dr (zm. 1999)	Warszawa	1972-1986
362	Kruger Andrzej, dr	Warszawa	1971-
363	Kryński Andrzej, prof.	Warszawa	1969-1976
364	Kubacki Andrzej, dr (zm. 2002)	Poznań	1969-1980
365	Kubacki Roman, prof.	Warszawa	1994-
366	Kubera Hieronim, prof.	Warszawa	1991-1991
367	Kubica Józef Feliks, prof.	Warszawa	1969-1977
368	Kuchowicz Włodzimierz Józef, lek.	Łódź	1970-?
369	Kuczara Roman Wiktor, tech.	Warszawa	1969-?
370	Kuczevska Grażyna Maria, mgr	Łomża	1993-
371	Kufel Józef, dr	Oleśnica	1979-1986
372	Kukiełczak Barbara, mgr	Rabka	2001- 2016
373	Kukułowicz Paweł, dr hab.	Warszawa	2004 -
374	Kulas Anna, mgr inż.	Poznań	1987-1987
375	Kulczykowska Ewa Zofia, dr	Warszawa	1986-1986
376	Kulczykowska Krystyna, inż.	Kraków	1987-1989
377	Kulesza Romuald, dr	Warszawa	1969-1982

378	Kulpiński Eugeniusz, mgr inż. (zm. 2013)	Warszawa	2001-2005
379	Kuratowska Zofia Róża, prof. (zm. 1999)	Warszawa	1969-1973
380	Kuszewski Tomasz, mgr	Kielce	2005-
381	Kuszyk Mieczysław, mgr inż.	Wrocław	1987-1991
382	Kuternozińska Wiesława Teresa, mgr	Kraków	1987-1989
383	Kwiatkowski Tadeusz, mgr inż.	Łódź	1969-1982
384	Kwiek Stanisław Paweł, dr (zm. 1983)	Warszawa	1974-1984
385	Lach Henryk, prof.	Kraków	1970-1977
386	Lankoff Anna, prof.	Warszawa, Kielce	2000-
387	Laskowski Mieczysław, dr inż.	Warszawa	1998-2005
388	Lassota Zofia Maria, prof. (zm. 2011)	Warszawa	1969-2005
389	Laszuk Sławomir, mgr	Biała Podlaska	1997-2010
390	Latało Zbigniew Stanisław, doc. dr (zm.)	Warszawa	1969-1981
391	Lefik Włodzimierz, dr	Łódź	1989-1990
392	Lehner Katarzyna, mgr inż.	Warszawa	2010-?
393	Lenarczyk Marek, dr	Warszawa	1984 -?
394	Leonowicz-Babiak Krystyna, dr	Wrocław	1979-
395	Leonowicz Leopold, dr hab.	Warszawa	1969-2005
396	Lerke Gerard, mgr	Toruń	1970-?
397	Lesiak Jan Wiktor, dr	Kraków	1987-
398	Lesiński Andrzej Antoni, mgr inż.	Kask	1971-1977
399	Lesner Mariola, mgr	Łask	1993-
400	Leszczyński Roman Tadeusz, dr	Łódź	1984-1990
401	Leszko Wiesław, mgr inż.	Warszawa	2013-
402	Lewandowska Alicja Jadwiga, dr	Poznań	1989-1995
403	Leyko Wanda Maria, prof. (zm. 2015)	Łódź	1969-1990
404	Lichota Anna, mgr	Radomsko	2015-
405	Liniecki Julian, prof.	Łódź	1969-
406	Link Ewa Maria, dr	Kraków	1977-1987
407	Lipińska Ryszarda, dr (zm. 2015)	Warszawa	1969-?
408	Lipiński Stanisław, dr	Warszawa	1969 -1977
409	Lipski Sławomir Rafał, prof.	Warszawa	1969-
410	Lis Krzysztof, mgr	Miedziana Góra	2005-
411	Lisewski Jędrzej, mgr inż.	Rydzyń	2009-2010
412	Lisiak Emil, lek.	Warszawa	2001-
413	Lisowska Halina, dr	Kielce	2002-
414	Liszkowski Andrzej, inż.	Warszawa	1996-2009
415	Litowska Maria Bronisława, mgr (zm. 2001)	Toruń	1970-?
416	Litwiniszyn Małgorzata, mgr	Kraków	1977-1982
417	Longa Halina, mgr	Kraków	2007-
418	Lubecka Bożena, lek. wet.	Gliwice	2000-2010
419	Lutak Andrzej, mgr inż.	Warszawa	2009-
420	Łabędzki Andrzej Jan, dr	Poznań	1987-2010
421	Łatkowska-Włodek Mirosława, mgr inż.	Łódź	1969-1976
422	Łazarska Barbara, dr (zm. 2014)	Kraków	1974-2005
423	Łazarski Roman Aleksander, dr (zm. 2000)	Kraków	1969-1990
424	Łoskiewicz Jerzy, prof.	Kraków	1987-
425	Łubis Rafał Piotr, mgr	Pabianice	1983-1989

426	Łuczyński Zygmunt, dr	Warszawa	1976-2005
427	Łukiewicz Stanisław Jan, prof. (zm. 2005)	Kraków	1969-2005
428	Machaj Eugeniusz Krzysztof, mgr	Warszawa	1989-2005
429	Machalski Krzysztof Jerzy, mgr	Łódź	1969-?
430	Maciejewski Zbigniew, dr	Kraków	1977-1986
431	Maciejewski Bogusław, prof.	Gliwice	2012-
432	Maciołowska-Ludowicz Elżbieta, dr	Poznań	1969-1973
433	Maćkowiak Józef, mgr	Białystok	1969-?
434	Mader Krystyna Maria, mgr inż.	Łódź	1970-1976
435	Majcherczyk Tadeusz, dr	Opole	?-2010
436	Magiera Andrzej, mgr inż.	Warszawa	2013-?
437	Majczak Agata, mgr	Łódź	2009-2017
438	Majewska Maria Renata, mgr	Warszawa	1970-1976
439	Majle Tadeusz, prof. (zm. 1999)	Warszawa	1969-1999
440	Major Zofia Barbara, mgr	Warszawa	1980-1990
441	Malczyk Piotr, dr	Bydgoszcz	1996-
442	Malec-Czechowska Kazimiera, mgr inż.	Warszawa	2002-
443	Makólska-Kowalska Joanna, dr	Warszawa	1969-1984
444	Malewska Małgorzata Antonina, mgr inż.	Łódź	1971-?
445	Malkiewicz Barbara, mgr inż.	Kraków	1969- 2004
446	Jadwiga Malwińska Krystyna, dr	Puławy	1970-?
447	Małafiej Eugeniusz, prof.	Łódź	1970-2001
448	Mamrot Paweł, mgr inż.	Łódź	2010-
449	Marchow Leszek Aleksander, lek.	Poznań	1970-1976
450	Marcinek Andrzej, prof.	Łódź	2009-
451	Marciniak Maria Antonina, dr	Warszawa	1989-2001
452	Marciszewski Wiesław, dr	Warszawa	1992-2006
453	Marczak Piotr, mgr inż.	Poznań	2010-
454	Mariańska Magda, mgr inż.	Łódź	2010-
455	Markiewicz Waclaw, mgr inż.	Łódź	1969-1976
456	Marszałek Milena, dr	Poddębice	2012-
457	Maruchin Jerzy Ekspedyt, dr	Warszawa	1969-1986
458	Martyni Bożenna Maria, mgr inż.	Łódź	1974-1977
459	Masiak Michał Antoni, prof.	Wrocław	1969-1990
460	Maslovarić-Jabłońska Krystyna A., mgr	Łódź	1970-1982
461	Mastalerz Teresa, dr	Warszawa	1988-1989
462	Matusiak Małgorzata, mgr inż.	Łódź	2017-
463	Matuszewski Włodzimierz, inż.	Poznań	1969-2010
464	Matycz Mariusz, inż.	Warszawa	2015-
465	Mayer-Brodniewicz Joanna, mgr	Warszawa	1984-1989
466	Mayer Józef, prof. (zm. 2016)	Łódź	1969-2016
467	Mazanowska Anna Maria, dr (zm. 2016)	Warszawa	1969-2010
468	Mazur Grażyna Maria, dr (zm. 2012)	Warszawa	1975-2012
469	Mazur Jadwiga, mgr inż.	Kraków	1993-
470	Mazur Lidia Maria, doc. dr hab.	Kraków	1993-2008
471	Metodiewa Diana, dr	Łódź	1983-1988
472	Miarka Agnieszka, dr	Myślenice	1991-2010
473	Michalak Romana Stanisława, mgr	Warszawa	1969-

474	Michalak Robert, mgr	Poznań	1993-2010
475	Michalczuk Bartosz, mgr	Siedlce	2014-
476	Michalik Jacek Jarosław, prof.	Warszawa	1969-
477	Michalska Krystyna Maria, mgr	Warszawa	1969-
478	Michalska-Szotor Maria Wiesława, mgr	Łódź	1971-1976
479	Michalska Krystyna, dr	Warszawa	1969-1975
480	Michalski Leszek, doc. dr	Toruń	1975-1985
481	Michnikowski Jerzy, mgr	Poznań	1993-2010
482	Miedzińska Joanna, mgr inż.	Kielce	2005-2010
483	Mielnikow Antoni, mgr	Tychy	1998-2010
484	Mietelski Jerzy, prof.	Kraków	1999-?
485	Mieńska-Tomczyk Mirosława, dr.	Łódź	1969-1995
486	Mierzewska Halina Maria, lek. wet.	Warszawa	1970-
487	Migdal Elżbieta, dr	Warszawa	1972-2006
488	Migdalska Agnieszka Janina, mgr	Warszawa	1989-1990
489	Mikołajewska Hanna Dobrosława, dr	Łódź	1989-1990
490	Mikosz Janusz, mgr	Warszawa	1989-1990
491	Mikosza Henryk, prof. (zm. 2017)	Szczecin	1969-1983
492	Miller Jacek Stanisław, dr hab. (zm. 2012)	Łódź	1983-2012
493	Milner Ewa, doc. dr hab	Warszawa	1969-2010
494	Minc Stefan, prof. (zm. 2003)	Warszawa	1969-1976
495	Misiun Czesław, mgr	Koszalin	1993-2010
496	Miszczyk Justyna, dr	Karniowice	2007-
497	Misztal Zofia Maria, mgr inż.	Łódź	1969-?
498	Minich Eugeniusz, mgr inż.	Kraków	1987-1987
499	Moniuszko-Jakoniuk Janina, prof.	Białystok	1969-1988
500	Mosiniak Tadeusz Zdzisław, prof. (zm. 2011)	Łódź	1977-2011
501	Mossakowski Mirosław Jan, prof. (zm. 2001)	Warszawa	1969-?
502	Mościcki Włodzimierz, prof. (zm. 1977)	Gliwice	1969-?
503	Motyka Marek Leszek, mgr	Radom	1987-2010
504	Mravincics-Czepko Anna, dr (zm. 2001)	Kraków	1987-1990
505	Mroszkiewicz Paweł, mgr inż.	Warszawa	? -
506	Mróz Jerzy Aleksander, dr inż.	Poznań	1970-?
507	Musielińska Anna Julia, mgr	Łódź	1974-1983
508	Muszyńska Zofia, mgr inż.	Sosnowiec	1996-2008
509	Muszyński Stanisław Zygmunt, prof.	Warszawa	1969-2010
510	Muszyński Wojciech, mgr	Warszawa	1989-
511	Nagler-Kalecińska Elżbieta, prof.	Wrocław	1969-
512	Nalborczyk Emil, prof. (zm. 2006)	Warszawa	1969-1983
513	Narzucka Irena, doc. dr	Poznań	1987-1990
514	Nawojcka Jadwiga Maria, dr (zm. 2010)	Wrocław	1969-1986
515	Neuman Henryk Karol, mgr	Bytom	1969-2005
516	Niedzielski Jan Bogdan, mgr inż.	Warszawa	1969-
517	Niedźwiedź Wojciech, dr	Kraków	1995-2016
518	Niemiec Joanna, dr hab.	Kraków	2000-
519	Nienalowska Anna, mgr	Ostrów Maz.	1996-2010
520	Niesiołowska Krystyna, dr	Ciechanów	1995-
521	Niedźwiedziuk Magdalena, mgr	Siedlce	2016-

522	Niewodniczański Jerzy Wiktor, prof.	Kraków	1993-
523	Nijak Katarzyna Małgorzata, mgr	Poznań	1989-1990
524	Nikolay Adam Stanisław, mgr	Warszawa	1969-1990
525	Nitkiewicz Zofia, mgr	Częstochowa	1993-2008
526	Nowak Dorota, mgr	Jędrzejów	1996-2005
527	Nowak Zofia Irena, dr	Warszawa	1969-1976
528	Nowakowska Maria, prof.	Kraków	2007-2016
529	Nowakowski Jan, dr	Łódź	1969-1976
530	Nowosielska Ewa Małgorzata, dr	Warszawa	1998-
531	Obara Tadeusz, prof. (zm. 1989)	Warszawa	1969-1986
532	Obtułowicz Maria, mgr	Kraków	1974-1982
533	Obryk Barbara, dr	Kraków	2009-
534	Ochalska-Czepulis Maria, mgr	Otwock	1974-
535	Ochlewska Maria, mgr (zm. 1975)	Warszawa	1969-1975
536	Okoniewska Janina, mgr (zm. 2015)	Poznań	1969-1973
537	Okulicz-Kozaryn, Irena dr	Poznań	1874-1986
538	Olejniczak-Strykowska Krystyna, prof. (zm. 2011)	Poznań	1969-1978
539	Olejnik Alicja Klaudia, dr	Łódź	2014-
540	Olko Paweł, prof.	Kraków	1999-
541	Olszewski Jerzy, dr	Łódź	1999-
542	Orlef Andrzej, dr	Zabrze	2012-
543	Orzechowska-Mikulska Grażyna Elżbieta, inż.	Warszawa	1988-1995
544	Orzeszko Grażyna Anna, dr	Warszawa	1986-2006
545	Ossowska-Cypryk Krystyna, dr	Warszawa	1972-1995
546	Ostrowska Apolonia, prof.	Warszawa	1969-1977
547	Owczarczyk Hanna Barbara, dr (zm. 2015)	Warszawa	1991-?
548	Owczarczyk Andrzej, mgr	Warszawa	1969-1980
549	Pachocki Krzysztof Adam, dr	Warszawa	1991-
550	Pacyna Józef Marian, dr hab.	Wrocław	1979-
551	Padjas-Łukasik Anna, mgr	Kielce	2003-2010
552	Pająk Stanisława, mgr	Kraków	1973-2004
553	Pala Janusz Adam, prof.	Warszawa	1969-2010
554	Pałka Barbara Maria, dr	Kraków	1977-2005
555	Pałyga Jan Julian, mgr	Busko Zdrój	1974-1982
556	Panek Agnieszka, dr	Siepraw	1999-
557	Panek Ryszard Józef, lek.	Białystok	1969-1973
558	Panfil Barbara Irena, dr	Warszawa	1969-2010
559	Pankowski Piotr, dr	Łódź	2009-
560	Pańta Przemysław Piotr, dr	Warszawa	1969-1990
561	Papierz Sylwia, dr	Łódź	2007-
562	Paprocka Ewa Jolanta, lek.	Warszawa	1969-
563	Pasenkiewicz-Gierula Marta, prof.	Kraków	1973-1982
564	Paszyc Stefan Włodzimierz, prof.	Poznań	1969-1984
565	Paśko Elżbieta Krystyna, mgr	Warszawa	1983-1986
566	Pawlak Marian, mgr inż.	Warszawa	1969-1970
567	Pawlicki Grzegorz Władysław, prof.	Warszawa	1969-
568	Pawłowski Cezary Anatol, prof. (zm. 1981)	Warszawa	1968-1981
569	Pawłyk Igor, mgr	Chrzanów	2001-2008

570	Peimel-Stuglik Zofia, dr	Warszawa	? -2010
571	Peńsko Jerzy, prof.	Warszawa	1968-1999
572	Perek Irena, mgr	Wrocław	1978-1984
573	Perek Zofia, mgr inż.	Warszawa	2015-
574	Perkowski Jan, dr	Łódź	1974-
575	Petrozolin Krzysztof, mgr	Warszawa	1976-1977
576	Petruczenko Andrzej, dr	Warszawa	1975-2005
577	Petrykowska Małgorzata, inż.	Warszawa	1989-1995
578	Pezler Barbara, dr	Siedlce	1997-2014
579	Pękala Władysław Stanisław, prof.	Łódź	1969-
580	Piątkowski Adam prof. (zm. 2002)	Warszawa	1969-2002
581	Piechal Ewa, lek.	Łódź	1970-1976
582	Pieczara Zuzanna, inż.	Bydgoszcz	2001-2010
583	Piekarska Janina Kazimiera, dr (zm. 2016)	Łódź	1969-1979
584	Pietrucha Krystyna, dr hab.	Łódź	1969-?
585	Pietrzak Mirosław, dr	Łódź	1969-2005
586	Pietrzak-Flis Zofia, prof.	Warszawa	1976-
587	Piętka Magdalena, dr	Łódź	1984-1992
588	Pilakowska Wiesława Krystyna, mgr	Sopot	1976-1981
589	Pilawski Andrzej, prof.	Poznań	1969-1977
590	Piotrowski Mieczysław, mgr inż.	Warszawa	1969-
591	Piotrowska-Niepokójczycka Elżbieta, mgr	Warszawa	1970-
592	Piskło Jan Mirosław, mgr (zm. 2006)	Warszawa	1992-2001
593	Piskorska-Chlebowska Anna dr (zm. 1983)	Warszawa	1970-1983
594	Płonka Anna Maria, dr	Łódź	1969-1986
595	Płonka Andrzej, prof. (zm. 2001)	Łódź	1969-2001
596	Płuciennik Henryk, dr	Warszawa	1969-1979
597	Podgórska Zuzanna, mgr inż.	Warszawa	2016-
598	Pogocki Dariusz Mirosław, dr hab.	Warszawa	1989-2006
599	Pogorzelska-Lis Melania Janina, dr	Warszawa	1975-2010
600	Pojda Zygmunt, prof.	Warszawa	1988-2005
601	Pokora Maria, mgr	Warszawa	? -
602	Polacki Zenon Kazimierz, dr	Gdańsk	1970-1995
603	Politański Piotr, dr	Łódź	2002-
604	Połowińska Alina, dr	Łódź	1969-1980
605	Połowiński Stefan, prof.	Łódź	1969-1980
606	Popowska Ewa Bożena, dr	Warszawa	1980-1986
607	Poźniak Jarosław, mgr	Wrocław	1969-1976
608	Półbrattek Zygmunt, mgr inż.	Radom	1987-1989
609	Przedlacki Janusz, prof. (zm. 2016)	Warszawa	1969-1973
610	Przestalski Stanisław Marian, prof. (zm. 2017)	Wrocław	1969-?
611	Przybyłowicz Zbigniew, mgr	Warszawa	1969-1984
612	Przybytniak Grażyna Krystyna, dr hab.	Warszawa	1986-
613	Przylibski Tadeusz, dr hab.	Wrocław	1996-2010
614	Próchnicka Ada, mgr	Kraków	1974-1982
615	Pszon Joanna, dr	Kraków	1987-1987
616	Puchała Mieczysław Adam, prof.	Łódź	1970-1976
617	Puta Robert, mgr inż.	Warszawa	1999-

618	Rachubik Jarosław, lek. wet.	Lublin	1996-2010
619	Racinowska Zofia, mgr	Poznań	1972-1983
620	Radecki Zbigniew, mgr inż.	Wejherowo	1988-1989
621	Radoła Przemysław Jerzy, dr	Poznań	1969-1983
622	Radomska Karolina, mgr inż.	Łódź	2016-
623	Radomyski Tomasz, dr	Poznań	1989-1990
624	Radwan Irena, dr	Warszawa	1981-1986
625	Radziwolska Ewa Anna, dr	Wrocław	1979-1982
626	Rager Marian, mgr	Poznań	1972-1977
627	Regiewicz Zdzisław, mgr	Zabrze	1970-1976
628	Reimschuessel Władysław Antoni, prof. (zm. 2009)	Łódź	1969-1995
629	Reinfuss Marian prof.	Kraków	1987-2016
630	Rawojć Kamila, mgr	Kraków	2017-
631	Reszka Krzysztof, mgr	Kraków	1973-1982
632	Rękas Krystyna, mgr inż.	Kraków	1997-2006
633	Robalewski Andrzej Maksymilian, dr	Warszawa	1969-1984
634	Rochalska Małgorzata, dr	Warszawa	1976-
635	Rochalski Józef, inż.	Warszawa	1976-
636	Rodacka Aleksandra, dr hab.	Aleksandrów Łódzki	2010-
637	Rodziewicz Bogdan Stanisław, dr	Radzików	1969-2005
638	Rogoliński Jacek, dr	Gliwice	2012-
639	Roguska-Pater Maria Janina, mgr	Warszawa	1969-
640	Rokita Bożena, dr	Łódź	2014-
641	Rokossowski Michał, inż.	Poznań	2015-
642	Romanowska Ewa, mgr	Płock	1989-1989
643	Romanowski Bohdan, prof.	Katowice	1969-1976
644	Rosa Maria, mgr (zm.)	Siedlce	1986-2001
645	Rosa Andrzej, mgr	Siedlce	1996-2004
646	Rosada Janusz Stefan, dr hab.	Poznań	1971-1976
647	Rosiak Janusz, prof.	Łódź	1983-1986
648	Rosiak Olgierd, dr hab.	Warszawa	1969-1991
649	Rossowski Wojciech Józef, doc. dr	Warszawa	1969-?
650	Roszak Wojciech Franciszek, dr (zm.)	Wrocław	1969-1995
651	Roszczak Aleksandra, mgr	Lewin Kłodzki	1998-2005
652	Roszczyńko Waldemar Jan, techn.	Warszawa	1969-1976
653	Rotkiewicz Wilhelm, prof. (zm. 1983)	Warszawa	1969-1974
654	Rowiński Ksawery, prof. (zm. 1983)	Warszawa	1969-1971
655	Rozenfeld Bronisław, prof. (zm. 1992)	Wrocław	1969-1989
656	Różycka Helena, mgr	Kielce	1974-1982
657	Różycki Stefan Jan, mgr inż.	Grodzisk Maz.	1992-
658	Różycki Zdzisław, dr	Warszawa	1997-
659	Rubel Barbara, dr	Warszawa	1989-
660	Rubin Jan, dr	Rybnik	?-2010
661	Rucińska-Rybus Anna, dr	Łódź	1989-1989
662	Rudecki Andrzej, mgr	Wrocław	1991-2010
663	Rudnicki Tadeusz Stanisław, prof. (zm. 1995)	Poznań	1969-1995
664	Rusin Aleksandra, dr	Gliwice	2012-

665	Ruszczynska Irena Elzbieta, inż.	Szczecin	1993-1999
666	Rybicki Franciszek Edward, prof. (zm. 2016)	Zgierz	1969-1982
667	Ryńca Jerzy, dr	Warszawa	1969-1983
668	Ryżewski Jan prof. (zm. 2008)	Warszawa	1969-2005
669	Rzeszowska-Wolny Joanna, prof.	Gliwice	2000-2010
670	Sabat Stanisław, mgr inż.	Sanok	1989-2008
671	Sabliński Jan Michał, doc. (zm. 2017)	Warszawa	1969-2017
672	Sadaj Marek Krzysztof, mgr inż.	Gdańsk	1988-1988
673	Sadło Jarosław, dr	Warszawa	1994-2006
674	Sadowska Ała, prof.	Warszawa	1969-
675	Sadowski Leszek Marek, mgr (zm. 2015)	Lublin	1969-1970
676	Sałasinski Krzysztof, inż.	Łódź	1971-
677	Samochowicz Leonidas, prof. (zm. 2006)	Szczecin	1969-1993
678	Sarna Tadeusz Jan, prof.	Kraków	1969-1976
679	Sarosiek Jan Feliks, prof. (zm. 2000)	Wrocław	1973-1995
680	Sas-Korczyńska Beata, dr hab.	Kraków	2011- 2017
681	Sewerska-Dubicz Krystyna, dr	Kraków	1973-1996
682	Sawicki Piotr, mgr inż.	Łódź	2014-
683	Sidor Ryszard, mgr	Trzebnica	1978-1983
684	Siekierzyński Maksymilian, prof.	Warszawa	1976-2006
685	Sieroń Aleksander prof.	Gliwice	2007-
686	Siuda Andrzej, dr	Warszawa	1976-1978
687	Skalska Marianna, dr	Kielce	1974-2005
688	Skierski Janusz Stefan, dr (zm. 2016)	Warszawa	1969-2006
689	Składowski Krzysztof, prof.	Gliwice	2012-
690	Skołyszewski Jan, prof.	Kraków	1987-
691	Skonieczna Magdalena, dr	Gliwice	2017-
692	Skorobogaty Jerzy, mgr inż. (zm. 1970)	Łódź	1969-1970
693	Skrzeszewska-Walter Małgorzata Maria, mgr.	Reda	1988-1988
694	Skrzyński Wojciech Stanisław, dr	Kraków	1977-1983
695	Skrzyński Witold, mgr	Warszawa	? -2010
696	Skrzypczyk Józef Jan, mgr	Zabrze	1969-1980
697	Skupińska Małgorzata Ewa, mgr	Warszawa	1969-1976
698	Sławińska Danuta Maria, prof. (zm. 2007)	Szczecin	1969-1976
699	Sławiński Janusz Stanisław, prof. (zm. 2016)	Poznań	1969-2010
700	Słojewska Krystyna Maria, lek. (zm. 1984)	Warszawa	1974-1982
701	Słonina Dorota, dr hab.	Kraków	1996-
702	Słonińska Barbara Maria, mgr	Poznań	1969-1983
703	Smarsz Czesław, dr	Poznań	1969-1976
704	Smelik Andrzej, mgr	Przemyśl	1989-2008
705	Smok Włodzimierz, dr (zm. 2011)	Łódź	1973-2010
706	Smuda Marcin, mgr	Gliwice	?-2010
707	Smyk Marzena Ewa, mgr inż.	Wejherowo	1988-1988
708	Smykowski Henryk, lek.	Cieszyn	1969-1976
709	Sobiczewska Elzbieta, dr	Warszawa	1989-
710	Sobiech Jaromir Paweł, dr	Warszawa	2001-
711	Sobkowski Jerzy Wojciech, prof.	Warszawa	1969-1989
712	Sobota Daniel, mgr inż.	Kielce	2011-

713	Sobótka Jan, dr	Warszawa	1986-1986
714	Sochacki Jarosław, mgr	Łopuszno	2005-2010
715	Sochanik Aleksander, dr	Gliwice	2012-
716	Sokolska Grażyna, dr	Warszawa	1998-2005
717	Sokołowska-Kulczycka Alicja, dr	Warszawa	1969-1976
718	Sokołowska Władysława, inż.	Warszawa	1969-?
719	Sokół Maria, prof.	Gliwice	2012-
720	Solecki Andrzej, dr	Wrocław	1998-2010
721	Sommer Sylwester, dr	Warszawa	2001-
722	Sosiński Ryszard Bożysław, dr	Łódź	1970-1976
723	Sowa Władysław, mgr inż.	Radzików	1969-1976
724	Spelak Lucjan, lek.	Poznań	1969-?
725	Spodenkiewicz-Iżycka Teresa, dr	Łódź	1969-1988
726	Sójkowski Zygmunt, dr	Radzików	1969-1981
727	Srebro Zbigniew, prof. (zm. 2009)	Kraków	1970-2004
728	Stachowicz Waclaw, dr	Warszawa	1969-2005
729	Stachurska Elżbieta, dr	Kielce	1974-2005
730	Stahl Marta, mgr	Warszawa	1969-?
731	Stanisławski Jan Jerzy, prof.	Kielce	1971-1987
732	Staniszewska Maria Anna, dr hab.	Łódź	1989-
733	Stankiewicz-Szymczak Wanda, dr hab.	Warszawa	1999-
734	Stankowska Maria Elżbieta, mgr	Nowy Sącz	1993-2008
735	Stańczak -Boratyńska Wanda, dr	Poznań	1969-1979
736	Starzycki Stanisław prof. (zm. 1991)	Warszawa	1969-1986
737	Steblecka Małgorzata, dr	Kalisz	2009-
738	Stelmasiak Teodor, lek. wet.	Warszawa	1969-?
739	Stępień Zofia, mgr	Bielsko-Biała	1993-2010
740	Stępień Katarzyna, mgr	Kielce	2013-
741	Stolarczyk Lech Wiktor, dr hab.	Warszawa	1969-1977
742	Stradowski Czesław, dr hab. (zm. 1989)	Łódź	1969-1984
743	Stroński Ignacy, dr (zm. 1979)	Kraków	1969-1978
744	Strózik Tadeusz, mgr inż.	Łódź	2011-
745	Strumiłło Joanna, mgr	Łódź	2013-
746	Strumińska-Walicka Małgorzata, dr	Warszawa	1970-1990
747	Strusiński Janusz, kmdr por. mgr inż.	Gdynia	2015-
748	Strzałkowski Adam, prof.	Kraków	1987-1987
749	Strzelczak-Burlińska Grażyna, dr hab.	Warszawa	1986-2006
750	Strzeszyńska Barbara, lek.	Kraków	1987-2005
751	Strzeszyński Janusz Andrzej, dr	Kraków	1987-2005
752	Studencki Eugeniusz, dr	Łódź	1970-1978
753	Stuglik Zofia, dr	Warszawa	1970-2005
754	Sudolska-Stefaniak Barbara, mgr inż.	Swarzędz	2001-2010
755	Sugier Dorota, mgr	Siedlce	2001-2013
756	Sugier Henryk, prof. (zm. 2004)	Łódź	1969-1976
757	Suplińska Maria, dr	Warszawa	?-
758	Surma Marian, prof. dr	Poznań	1969-2010
759	Surowiak Józef, prof. dr	Kraków	1974-1980
760	Suszyńska Maria, prof.	Wrocław	1969-?

761	Suwalski Jan Piotr, dr	Łódź	1974-
762	Swakoń Jan, dr	Kraków	1999-
763	Symanowicz Mirosław, dr	Siedlce	1986-2013
764	Szafuła Kamila, mgr inż.	Łódź	2016-
765	Szadkowska-Nicze Magdalena, dr hab.	Łódź	1975-
766	Szajdzińska-Piętek Ewa, prof.	Łódź	1989-
767	Szajerski Piotr, dr	Pabianice	2011-
768	Szalińska Halina Grażyna, dr (zm. 2005)	Łódź	1983-1986
769	Szamrej-Foryś Iwona, prof.	Siedlce	1973-
770	Szulc Jarosław	Gdynia	2016-
771	Szayer-Malinowska Janina, dr	Warszawa	1969-1977
772	Stachowiak-Szczawińska Krystyna, dr (zm. 2007)	Poznań	1974-1982
773	Szczurek Joanna, mgr inż.	Gliwice	2012-
774	Szczylik Cezary Adam, prof.	Warszawa	1979-1983
775	Szeląg Krystyna, mgr	Leszno	1994-2010
776	Szempliński Krzysztof, mgr	Włocławek	1974-1986
777	Szmigielski Stanisław, prof. (zm. 2015)	Warszawa	1975-2015
778	Szmytówna Maria, prof. (zm. 1986)	Poznań	1969-1984
779	Szot Zbigniew Zdzisław, prof.	Warszawa	1969-
780	Sztorc Eugeniusz, mgr inż.	Piotrków Tryb.	1993-2010
781	Szuba Marek, dr	Wrocław	1994-2010
782	Szubski Andrzej Stanisław, mgr inż.	Warszawa	1969-?
783	Szuchnik Andrzej, doc. dr	Warszawa	1969-1981
784	Szumiel Irena, prof.	Warszawa	1969-
785	Szurko Agnieszka, dr	Katowice	2007-
786	Szybkowska Radosława, mgr	Warszawa	1988-1990
787	Szykowski Andrzej Stanisław, dr	Białystok	1969-1969
788	Szyłko Anna Eleonora, mgr	Łódź	1969-?
789	Szymańczuk Katarzyna, mgr inż.	Gorzów Wlkp.	1993-2010
790	Szymański Wojciech Jan, prof. (zm. 2010)	Toruń	1969-2010
791	Szymczyk Wisława Anna, dr	Kraków	1987-1987
792	Szymusik-Janiszewska Barbara Maria, dr	Kraków	1987-2006
793	Szyszko Aniela, dr	Warszawa	1969-2006
794	Szyszko Edmund, prof. (zm. 1983)	Warszawa	1979-1982
795	Śliwińska-Kowalska Mariola, prof.	Łódź	1998-2010
796	Śłosarek Krzysztof prof.	Gliwice	?-
797	Śmietańska Gabriela, mgr	Toruń	1970-?
798	Środa Danuta, mgr	Lublin	1997-2010
799	Światła-Wójcik Dorota, dr hab.	Łódź	2007-
800	Świątkowski Witold Michał, dr hab. (zm. 2012)	Łódź	1969-2005
801	Świętochowska Justyna, dr	Warszawa	1994-2005
802	Tatarczuch Sylwia Barbara, mgr	Kraków	1973-1984
803	Terlecka Elżbieta Maria, mgr	Łódź	1983-1990
804	Tilk Stefan, dr	Łódź	1969-
805	Tomasik Maria Wanda, mgr	Warszawa	1986-1989
806	Tomasiński Zbigniew, mgr	Łomianki	1986-1990
807	Tomczyk Bogusława Kazimiera, mgr	Łódź	1969-1971
808	Topczak Łukasz, mgr	Leszno	2015-

809	Toth Zbigniew, prof. (zm. 2004)	Warszawa	1969-1990
810	Trojczuk Diana, mgr	Poznań	1969-1976
811	Trzaska Hubert, prof.	Wrocław	1994-
812	Turkiewicz Leszek Hieronim, st tech.	Warszawa	1969-1976
813	Turło Józefina, dr	Toruń	1997-2001
814	Tułecki Jerzy, prof. (zm. 2000)	Poznań	1969-?
815	Tybor-Czerwińska Maja, mgr	Łódź	2002-
816	Tyrawska-Spychałowa Danuta, prof. (zm. 1981)	Kielce	1974-?
817	Ulański Piotr, dr hab.	Łódź	2000-
818	Uniwersał Barbara, mgr	Kraków	1995-2000
819	Urbański Krzysztof Michał, prof.	Kraków	1987-
820	Wajda Lucyna, dr	Kraków	1987-1987
821	Wajda Stanisław, prof. (zm.)	Wrocław	1969-1995
822	Wajda Witold, dr	Kraków	1987-2008
823	Walczak Alicja Maria, mgr	Ciechanów	1993-2010
824	Walczak Barbara Zofia, mgr	Gdańsk	1976-1982
825	Walczak Katarzyna, mgr	Łódź	2012-
826	Walczak Tadeusz, mgr	Kraków	1969-1986
827	Waligórski Michał, prof.	Kraków	1977-
828	Walo Marta, dr	Warszawa	2016-
829	Waniewski Edward, prof.	Warszawa	1969-?
830	Wardas Władysław, dr hab. (zm. 2010)	Zabrze	1969-1982
831	Wardzińska Bożena, mgr		2013-
832	Wasilewska-Radwańska Marta K., prof.	Kraków	1993-
833	Watras Jan, dr	Sosnowiec	1969-1988
834	Wawrzak Sławomir, mgr inż.	Ożarów Maz.	1983-1990
835	Wąsowicz Tomasz Jarosław, mgr	Warszawa	1989-1990
836	Weber Zbigniew, prof.	Puszczykowo	1987-1995
837	Wende Andrzej, mgr inż. (zm. 2010)	Łódź	1970-?
838	Wendykier Jacek, dr	Gliwice	2016-
839	Wesołowski Wiesław Konrad, dr	Katowice	1970-2005
840	Węgierek-Ciuk Aneta, dr	Kielce	2007-
841	Węgrzynowicz Zenon Jan, dr (zm. 2001)	Warszawa	1969-1987
842	Wideł Maria, dr hab.	Gliwice	2000-
843	Wiczyńska Beata Maria, dr	Kraków	1993-1995
844	Wiecheć Anna, dr	Kraków	2001-
845	Wieczorek Andrzej, dr	Kielce	2005-
846	Wierzewska Anna, mgr	Kraków	1987-2008
847	Wiewiórka Zofia, dr	Wrocław	1986-2010
848	Wiewiórowska Małgorzata Teresa, dr inż.	Poznań	1987-2010
849	Wilczok Tadeusz Marian, prof. (zm. 2015)	Katowice	1969-?
850	Wilczyńska Beata, dr	Kraków	?-1995
851	Wilejczyk Elżbieta, mgr	Jelenia Góra	1993-2010
852	Wilgos Jolanta, mgr	Legionowo	1994-2010
853	Wilksa-Jeszke Jadwiga, prof.	Łódź	1969-1995
854	Wincel Henryk, prof.	Warszawa	1969-2006
855	Wincenciak Marta, mgr	Warszawa	2012-
856	Wiśniewski Andrzej		1981-1986

857	Wiśniewski Konstanty, prof. (zm. 2003)	Białystok	1972-1977
858	Wiśniewski Krzysztof Maria, mgr	Leszno	1989-2010
859	Witkowski Sławomir , dr (zm. 2007)	Łódź	1974-1990
860	Włodek Danuta, mgr	Warszawa	1983-1984
861	Włodek Stanisław, prof. (zm. 2005)	Warszawa	1969-?
862	Włodek Stanisław Tomasz, mgr	Warszawa	1974-1984
863	Wnorowska Jolanta, dr	Siedlce	2001-
864	Wnorowski Karol, dr	Siedlce	2001-
865	Wnuk Marian, prof.	Warszawa	2001-
866	Wojciechowski Bolesław, prof.	Poznań	1969-1980
867	Wojciechowska Barbara Antonina, mgr	Poznań	1989-1989
868	Wojciechowska Jarosława, mgr	Szczecin	1999-2010
869	Wojciechowski Andrzej Jan, mgr	Łódź	1970-1977
870	Wojciechowski Krzysztof, dr hab.	Siedlce	1986-
871	Wojewódzka Maria, dr	Warszawa	1984-
872	Wojniak Bronisław, mgr	Kraków	1974-1989
873	Wojtacha Agnieszka, mgr	Będzin	1999-2010
874	Wojtasik Władysław, dr (zm. 2010)	Kielce	1974-?
875	Wojtczak Jan, prof. (zm.1994)	Poznań	1969-1976
876	Wolna Małgorzata, dr	Zabrze	1981-1981
877	Wolszczak Marian, dr hab.	Łódź	1983-
878	Wołowiec Paweł, mgr	Kielce	2017-
879	Wożakowska-Natkaniec Hanna, dr	Wrocław	1973-2005
880	Woźniak-Parnowska Wanda, prof. (zm. 2007)	Warszawa	1979-?
881	Woźnicka Urszula, prof.	Kraków	2009-
882	Woźniewicz Bogdan Marian, prof.	Warszawa	1970-1989
883	Wójciak Zofia, prof.	Poznań	1974-1989
884	Wójcik Andrzej, prof.	Warszawa	1997-
885	Wójcik Mariusz, dr hab.	Łódź	2007-
886	Wrembel-Wargocka Jolanta, dr	Warszawa	2001-
887	Wroński Anastazy Jan, dr	Poznań	1969-1976
888	Wroński Paweł, mgr inż.	Łódź	2011-
889	Wróbel Łukasz, mgr	Wrocław	2013-
890	Wróblewska Dorota Anna, mgr	Łódź	1993-
891	Wypych Maria Anna, dr (zm. 2000)	Łódź	1969-1995
892	Wysocka Małgorzata, dr hab.	Katowice	1997-2010
893	Wysocki Stanisław, prof.	Łódź	1974-1976
894	Wyszkowska Joanna, dr	Toruń	2015-
895	Zabagło Lila Agnieszka, mgr	Kraków	1993-2000
896	Zabielski Bolesław, prof. (zm. 1989)	Suchy Las	1969-1984
897	Zabielski Jan, dr hab.	Suchy Las	1974-2010
898	Zabłotna Rozalia, dr	Warszawa	1973-1976
899	Zabłotny Władysław, dr hab.	Warszawa	1969-1976
900	Zadrożna Olga Maria, lek.	Łódź	1970-1976
901	Zagórski Zbigniew Paweł, prof. (zm. 2014)	Warszawa	1969-2014
902	Zakrzewski Kazimierz, prof.	Warszawa	1969-1976
903	Zakrzewski Andrzej Mirosław, mgr inż.	Warszawa	1969-1976
904	Zaremba Aleksander, dr	Kraków	1969-1977

905	Zarębski Maciej Andrzej, lek.	Białystok	1969-?
906	Zarzecki Kazimierz, lek.	Warszawa	1969-?
907	Zbanyszek Agnieszka, mgr	Olsztyn	? -2010
908	Zradziński Patryk, dr	Warszawa	2013-
909	Zdzienicka Małgorzata, prof. (zm. 2011)	Bydgoszcz	? -2011
910	Zemła Brunon, prof.	Gliwice	2012-
911	Ziegler Barbara, dr	Opole	1975-1984
912	Zielczyński Mieczysław Leon, prof.	Warszawa	1969-2010
913	Zielińska Marianna, mgr	Warszawa	1969-1976
914	Zieliński Mieczysław, prof.	Kraków	1974-2005
915	Ziamba-Żółkowska Bogumiła, dr (zm. 2010)	Warszawa	1969-1986
916	Zimek Zbigniew Antoni, dr	Warszawa	1974-2006
917	Zipper Elżbieta, prof.	Gliwice	2012-
918	Zipper Wiktor, prof.	Gliwice	2012-
919	Zmyślony Marek, prof.	Łódź	1994-
920	Zuchowicz Iwona Małgorzata, dr inż.	Łódź	1975-1984
921	Zyss Tomasz, dr (zm. 2017)	Kraków	2009-2017
922	Żakowska Izabela Lidia, dr	Łódź	2009-2010
923	Żarnowiecki Krzysztof, dr	Warszawa	1969-1983
924	Żegota Alicja, dr	Łódź	1977-
925	Żegota Henryk dr	Łódź	1974-
926	Żygulska-Mach Helena, prof.	Kraków	1977-
927	Żylicz Elżbieta, dr	Warszawa	1969-2005

* Daty przynależności do Towarzystwa

PUBLIKACJE PTBR

ważniejsze

1. Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie. I Zjazd. *Postępy Techniki Jądrowej, 1970, tom XIV, Dodatek do Nr 9 (166)*
2. Wpływ fal elektromagnetycznych na organizmy żywe. *Materiały konferencyjne XIV Szkoły Jesiennej PTBR, 1993, str. 267.*
3. Żywność napromieniowana. *Materiały konferencyjne XV Szkoły Jesiennej PTBR, 1994, str. 116.*
4. Czarnobyl – 10 lat później. Skutki zdrowotne, skażenie środowiska i żywności. *Materiały konferencyjne XVI Szkoły Jesiennej PTBR, ISBN 83-86744-46-4, 1996, str. 390.*
5. Radon – występowanie, konsekwencje. *Materiały konferencyjne XVIII Szkoły Jesiennej PTBR, ISBN 83-86744-91-X, 1997, str. 205.*
6. Gajewski A.K. Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie w latach 1967-2000. *Warszawa, 2001, str. 80.*
7. Oddziaływanie biologiczne, ryzyko zdrowotne i ochrona przed polami elektromagnetycznymi. *Materiały konferencyjne XVIII Szkoły Jesiennej PTBR, ISSN 0208-6328, Roczniki WIHiE, 2000, Tom 35 supl. 2, str. 286.*
8. Promieniowanie jonizujące w medycynie. Narażenie i ochrona pacjenta, kontrola jakości, przepisy prawne. *Materiały konferencyjne XIX Szkoły Jesiennej PTBR, 2002, str. 208.*
9. Testy kontroli jakości konwencjonalnych aparatów rentgenowskich wyposażonych w tor wizyjny. *Zeszyty metodyczne PTBR Nr 1, ISBN 83-89379-80-5, Warszawa, 2004, str. 81.*
10. Testy kontrolne aparatów rentgenowskich tomografii komputerowej. *Zeszyty metodyczne PTBR Nr 2, ISBN 83-89379-85-6, Warszawa, 2004, str. 61.*
11. Pola elektromagnetyczne w środowisku komunalnym i środowisku pracy. *Materiały konferencyjne XX Szkoły Jesiennej PTBR, ISBN 83-89379-75-9, 2004, str. 232.*
12. Proceedings of the XIII Scientific Meeting of the Polish Radiation Research Society Memorial to Maria Skłodowska-Curie (13-16 September 2004, Łódź, Poland). *NUKEONIKA ISSN 0029-5922, 2005, tom 50, supl. 2, str. 63.*

13. Czarnobyl – 20 lat później: skażenie środowiska i żywności, skutki zdrowotne. Energetyka jądrowa w Polsce: za i przeciw. *Materiały konferencyjne XXI Szkoły Jesiennej PTBR, ISBN 83-89379-66-X, 2006, str. 447.*
14. Proceedings of the 14th National Scientific Meeting of the Polish Radiation Society 24-26 September 2007, Kielce, Poland. *NUKEONIKA, ISSN 0029-5922, 2008, tom 53, supl. 1, str. 43.*
15. Pola elektromagnetyczne w środowisku – problemy zdrowotne, ekologiczne, pomiarowe i administracyjne. *Materiały konferencyjne XXII Szkoły Jesiennej PTBR, ISBN 83-89379-52-X, 2008, str. 391.*
16. Gajewski A.K. Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie w latach 1967-2010. *ISBN 83-89379-42-2, Warszawa, 2010, str. 80.*
17. Pokojowe i terrorystyczne zagrożenia radiacyjne. *ISBN 83-89379-08-2, Warszawa, WAT, 2012, str. 257.*
18. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym i niejonizującym. Nowe uregulowania prawne, źródła, problemy pomiarowe. *ISBN 978-83-7938-082-4, Warszawa, WAT, 2015, str. 277.*

